

کدیر پٹ

میرزا حسین عتیق بلوچ

روکیں پلّ

میر محمد حسین عنقا بلوچ
بی۔ اے۔ آنرز، منشی فاضل

بلوچی اکیڈمی کوئٹہ

بلوچی اکیڈمی کوئٹہ

کتابِ عنانم..... روکیں پلن
شدگار..... میر محمد حسین عنقا بلوچ
کمپیوٹر کمپوزر..... الیاس بلوچ
سال..... 2007ء
وانگ..... 500
بہا..... 200 کلدار

ISBN NO.978-969-8557-31-7

اکیڈمی ادبیات پاکستانِ مکہ

تاکدیم	نمبر شمار	سر حال
2	-1	پیش گال
18	-2	مئے نمیر انیس شاعر۔ عنقا
24	-3	ذاتِ آدم
25	-4	سوت ستر
26	-5	پہوت وکاب
27	-6	توہمادیم چرینے
28	-7	چہ دیدگاں نہ کنناں
29	-8	چہ ہبلوئی یات
30	-9	گول پنت و در شم
31	-10	یک شے مرید و لوگ
33	-11	پنو و گرک مل
35	-12	دوگام تی وطن و
34	-13	رمضان و عید
36	-14	کدی تہنت
37	-15	گول نیست میریں چا کر و
38	-16	نزا ناں جا گے چونیں
39	-17	پشت اچ آس

تاکدیم	نمبر شمار	سر حال
40	18-	وفاءِ اچ تو نازانتیں
41	19-	منی سٹک ءِ دُنیا
42	20-	مناتی پُش کہ ڈُ کی
43	21-	ذی بیگہ ءِ
44	22-	گلت گوشت اِش
45	23-	اگر اچ من سگ تو بُرت
46	24-	مُرچی چے بوتہ
47	25-	کنگ گوں سوئی ءِ
49	26-	چہ ارس ءِ آسی لوٹاں
50	27-	گوشت من پُش
51	28-	ہو کہ آتکہ پلن گور
52	29-	بگوش گوات ءِ
53	30-	آتنگ اُنت اول
54	31-	چہ دوشی چوش گرداں
55	32-	پلن ءِ گور ءِ.....
56	33-	مُت ءِ پیا
57	34-	پل جتائی ءِ بگریواں
58	35-	گوں سینگ ءِ لیبانی

تا کدیم	نمبر شمار	سرحال
59	-36	بی بی و گد ان
60	-37	نہ بیت نیم پچیں چم و وڑ
61	-38	ایکریں سیادی بی
62	-39	حانی و درد و چہ
63	-40	پدے رکی پکے
65	-41	کا گدیں لٹ پن مزور کیں
66	-42	چہ گم و منی
67	-43	منی عشق و بالیں پرک
68	-44	تئی چرار پین و
69	-45	رو آ چوارس و
70	-46	مروچی اچ تو دلوں رنجتہ
71	-47	نیست سالوکی
72	-48	وت شت ہشتے پرمن
73	-49	منی بخت و سوزیں پرک
74	-50	چوستی گواچی میں کا ڈ و
75	-51	ایٹ ہنچیں زندگی و
76	-52	منی زرد و آ رام
77	-53	بے چہ مئے درد
78	-54	مروچی من و دست داتے

نمبر شمار	سر حال	تاکدیم
55-	ہما گجام مُرادے	79
56-	نگاہ داروں الہی	80
57-	ہدا بخت ہے.....	81
58-	تئی دیدگ ء خماریں.....	82
59-	درا کہ امشی در کپتہ	83
60-	من ء گوں تو محبت است	84
61-	آنیں او گنویں دل	85
62-	بکن توروک منی زردء	86
63-	الہی پلن گوژیوں بہایت	87
64-	کتگ شپ کہ.....	88
65-	چوں راڑ راڑ قیص	89
66-	چہ من جواں زیملیں	90
67-	سہیل ء ماہکاں	91
68-	ماں کیز ء اچ کداں	92
69-	متاچ دیدگ ء	93
70-	بیگی آتکہ مہہ گور	94
71-	او کپوت	95
72-	پوردرا آتکہ سومری	96

تاکدیم	نمبر شمار	سرحال
97	73-	اے من، اے تو
98	74-	اوجخت و شپ و ماہکان
99	75-	اگر ہمیشہ تئی صلاح
100	76-	من شیر نہ گوشتہ
101	77-	بلوچی میں ماں مڑائی
102	78-	من عشق و گنوکاں
103	79-	بیامے نگاہ و شراب
105	80-	منی بکلوچم
106	81-	شپ و راہہ بلیت
107	82-	اوگوات پیر
108	83-	مے کاڈ آہگانت
109	84-	اوسکیں خزانہ
109	85-	اولالانی دانہ
110	86-	نہ گراں بمبو و نام و
111	87-	کناں عنید
112	88-	آہ چہ تئی گور و
113	89-	حال کتے
114	90-	محبت و سہہ شام

تاکدیم	نمبر شمار	سر حال
115	91-	مئے تہ دل مُرتہ
116	92-	نہ سہی سستی
117	93-	ہمہ کہ توٹختے
118	94-	او مطلبی
119	95-	بیامنی، ہنج
120	96-	ہمہ روج آء بیار
121	97-	آدروہ کنوک
122	98-	مرچی زند
123	99-	پدی گردو بیا
124	100-	انشی نیس واب
125	101-	چے کرتگاں گناہے
127	102-	بخت بی توے
129	103-	دل آء کبگ
130	104-	زرد آء باگ آء بلبل
131	105-	نیست تئی مٹ
132	106-	بے ڈول پردواں
133	107-	کدی ایشت نہ بے
134	108-	مروچی وتارا

تاکدیم	نمبر شمار سرحال
135	109- چوکبک
136	110- یات کائینت روج
137	111- وت قول دئے
138	112- پدانگرداں
139	113- ادا تو بیا
140	114- مہ تہ چو
141	115- نہ لوٹے آ پے
142	116- نصیبوں و پتہ
143	117- ناناں من آ یات
144	118- گللیں وطن
147	119- پادا بلوچی میں شمن
150	120- بولان
151	121- جی چکت آ
152	122- گوانک گوں جی آ
154	123- پادا بلوچ
156	124- پکر کن
157	125- آزاتی
158	126- گدان مندو کیس

تاکدیم	نمبر شمار	سر حال
159	127-	کیز
160	128-	کلات
161	129-	کوه
162	130-	میریں بلوچ و کاروان
163	131-	گال
164	132-	پیری و آسرات
165	133-	سیالی میں بہر
167	134-	جی ترا بات درودنتان و
176	135-	زبان
178	136-	گازی میں سلیمان و گوشتن
180	137-	اے شوق تہی
181	138-	در جہان
182	139-	دو تہیں کج
183	140-	چم دارگ پہ آغا بلوچ
184	141-	مردی ڈ کابل
185	142-	سگوانی دیوان
186	143-	بیوفائی
187	144-	میر عبدالکریم آغا بلوچ

نمبر شمار	سر حال	تا کدیم
145	مه ارشت دیرء	190
146	گوانک گوں جیء	191
147	بیاء خیر	193
148	خانء گرئیگ	194
149	گہستان	196
150	کوہنگء کلات	197
151	گلہ	198
152	گوانک	199
153	کیزء عید	200
154	۱۱۴ اکتوبر ۱۹۵۸ء	201
155	کدہ ماشپ	202
156	پادء پڑگ	203
157	زیر بڑ	204
158	شراب	205
159	بلن	206
160	تراجی او پشگ	207
161	من وتو	208
162	راکٹ	209

تاکدیم	نمبر شمار	سر حال
210	163-	زہیراں
212	164-	حق پہیلی
214	165-	بیرگ و ملبی
215	166-	یونٹی بو انٹو
216	167-	کیزی ء کیز
217	168-	خان ء یلہ بو ییگ
219	169-	دل ء او مان
220	170-	آ جوئی ء دیم ہونی
225	171-	سرداری
227	172-	گون سردار مری
229	173-	سردار گلی ء گون
230	174-	سردار شاہوانی ء گون
232	175-	گل خان نصیر مجھ جیل
234	176-	عبدالرحمن کرد ء گون
235	177-	پہ کیز ء من کوڑ
236	178-	بالا چیس نیت
237	179-	سال ء سری روج
238	180-	عشق گنا ہے

تاکدیم	نمبر شمار	سر حال
239	181-	مڑائی ء پڑ
241	182-	آجونی
242	183-	سردار شاہوانی زیل
243	184-	غوث بخش صابر ء نام ء
244	185-	ہد امرزی جعفر خان
245	186-	نصیب ء استال
246	187-	ہپت اکتوبر
248	188-	سردار مینگل
250	189-	سردار شیر باز مزاری
252	190-	سلام جھالاوان
254	191-	سگری دکھی
256	192-	بے سیالین رتب
259	193-	قومی پر بند
261	194-	دزگیری سردار مینگل
263	195-	بلوچستان ء جڑن
265	196-	سلام
267	197-	آغا ء یلہ بومیگ
270	198-	سوت

پیش گال

بلوچی زبان ء بلوچ ء صد گنجیں تاریخ ء چونائی ء تہ سر کردگ گچین سر دک ء بے
 مٹیں و سردارانی کار پد مے ر بیدگ ء براہ انت، مے مڑاہ ء گواہ انت بلے شے
 مُرید ء سگ ء جیرت۔ مہر ء محبت ء کہ آرا گلزمین ء علامت جوڑ کرتگ، شے مُرید
 شاعر انت، وطن دوست انت، پہ مہر ء آئی پتاد ء ہپت بند داگ داگ انت چہ ہریک
 داگے ء چوشیں جنر ہے ء در شان بیت کہ آلبز انک ء براہ ء نمہ انت۔ نوکیں بار یگ ء
 شے مُرید ی سنگ ء ولجہ میر محمد حسین عنقا کرزیت کہ آئی پتاد سالی زند چوشیں تاؤ ء
 تیلانکانی دپتر انت کہ چوشیں تیلانک ء گور گنداگہ کو ہے ء گور بخت تہ ہما کوہ جُنکے بنا
 کنت۔ پمن ایش کسانین شرف ء بختاوری ء نہ انت کہ منی قلم ء وتی استاد، وتی
 گلزمین ء بے مٹیں بچ، بلوچی ء قہاریں وطن دوستیں شاعر، شون کار، سیاست ء
 روشنائیں استال ء کتاب ء پیش گال ء نبشتہ ء موہ رستگ۔

ایمانداریں میر محمد حسین عنقا ء زند، جو رجز ہیں شاعری ء بنگلی نبشتہ ہر چکت ء کہ
 مزین عزتے بلے آئی خیالانی آسمان گوانزیں شہار منی دس و س ء حد ء نہ انت میر محمد
 حسین عنقا ء شاعری ء بار و امنی جنڈ ء خیال ایش انت کہ اے ہما جو ریں مدح انت کہ
 تہنا سقراط گونکلیں مردم وتی عہد ء شرف دارگ ء آرا نوشنت آئی فکر ء زر ء جہلانکی ء
 ایردیگ زانت ء زانگ ء گوہراں دست آرگ ء چوہائی چیمیں کو اسیں اوژ ناگرے
 باند کہ بہ بیت۔

ہد امرزی میر محمد حسین عنقا ء وتی زند ء سر حال بیگواہ نیشنگ آئی ء وتی کتاب ء

دپترانی تہا باز ہنداں گیشینگ ء نشتہ کرتگ کہ آکئے ء کئے مردے، وتی ذات زریات
 ء ڈس پاردا تگ انت۔ میر محمد حسین عنقا ء جنڈ ء گوشتن انت کہ آچہ پنجگور ء گزہ زئی
 نک ء انت آئی پیرک ء بن پیرک چہ سریکوران پنجگور ء لڈنگ پوریات ء زندگزران
 ء خاطر ء میانجی بلوچستان ء آتگ انت ہے لڈوریچ ء بارواگمان بیت کہ نوزدہمی
 قرن ء بندات بوتہ۔ اے ہمانوبت بوتہ کہ کراچی یک کسانیں شہرے ات آہاں پیش
 ء کراچی ء پوریات کت پدا یک کمپنی ءے چوشیں پیدا بوت کہ پوریات گرانی مزنیں
 لیکھے بھرتی کت آسام بنگال ء کونلہ کانٹرائی واسطہ برت چہ ہے تجربت ء نپ زوران
 ء پوریات گرانی ہے کارواں جمعدار بجا رخان ء کماشی ء ضلع سیبی ء مہشوریں کونلہ کان
 کھوسٹ ء آتک ہے روچاں چہ سی، ہرنائی ء راہ ء تن شاکوٹ ء ریلوئی لائن ہم چیر
 گیجک بوینگ ء ات بلوچ پوریا گراں کھوسٹ ء کونلہ کان ء اولہینے ء مانگی ء تلار برتگ ء
 تاریخی ہمہ مانگی پہل ء چیر گیجک ء کارکت ہے پہل ء ارزش ایش بوتہ کہ ملکہ برطانیہ
 ایشی بنگلہ کنگا آتگ ات بلوچانی محنت کشی ء نشانی آہانی آسن ء ہما بلن انت کہ مانگی ء
 تلار ء سینگ ء داں اے نوبت ء ہم کل انت۔ بلوچ پوریات گراں کہ ہرنائی، شاہرگ
 ، ناکس، کھوسٹ ء زردالو ء کونلہ کاناں مزنیں نوبتے گوازینگ کہ آہانی اوبادانگت ہے
 الکہاں تالان انت۔ میر محمد حسین عنقا ء پت عبداللہ خان ء گوں وتی ہما ہداری کنوکیں
 پوریات گراں ریلوئی لائنیں ء کار ء توام بوینگ ء لڈوریچ کت چھ بولان ء آتک
 انت ایداں مچکان نامی نیں میٹگے ء جہ منند بوت انت ہدا مرزی جسٹس دوراب پٹیل ء
 پیرک برجو جی پٹیل ء ہمیداں کونلہ ء سری نیں کان ء بندات کت عبداللہ خان آئی
 مزورانی جمعدار بوت 20 ستمبر 1907 ء میر محمد حسین عنقا پیدا بوت آئی سینگ ء

سیا ہیں نکلے ءِ را حضرت امام حسینؑ ءِ چلّہ ءِ نکل لیکھت ہے سخت ءِ رُو ءِ آئی نام محمد حسین عنقا ایرکت۔ عنقاوت نبشتہ کنت کہ چو حضرت امام حسینؑ ءِ من ہم دورگ ءِ پُریں زندے گوازیٹگ ءِ حضرت ءِ سنت زندگ کتگ۔

اگر جلا وطنی دس برس سہی میں نے !!

اگر ہے قید برس بیس کاٹ لی میں نے

میر محمد حسین عنقا ءِ مستریں برات محمد عثمان، محمد حسن نظامی، کہ ۳ مئی 1983 ءِ ہدا

ءِ وتی مال کت، واجہ ءِ زندے جتا ئیں دپترے، محمد قاسم بولانی عنقا چہ نظامی ءِ کستروچہ بولانی ءِ مستر بوتہ

آئی وتی بنداتی وانگ زانگ مجھ ءِ گونڈیں اسکول ءِ بناکت۔ چہ سیبی ءِ دہمی

جماعت ءِ چکاس ءِ بھرگپت اواج وتی درستیں ہم مکتباں باج بُرت 1924 ءِ دہمی

جماعت ءِ چکاس ءِ رند دیمتر اوانگ ءِ سادہ سست۔ اسکول ءِ وانگ ءِ روچاں محمد حسین

عنقا ءِ لیب گوازیں بھرگپت وتی دور ءِ اسکول ءِ گچین لیب گراں یکے بوتگ۔ چکاس ءِ

جو انیس درجہ رگرگ ءِ آرا ماں کاہان ءِ اسکول ءِ کماشیں استاد ءِ منصب رست۔ ہے

کاہان ءِ نام گوں واجہ عنقا ءِ نام ءِ ہنچو لچت کہ جمارے ءِ رند ہم آئی چک ولوگ ءِ

کستریں آرا ”کاہان بابا“ ءِ نام ءِ یات کت۔ البت سرکاری نوکری ءِ ہدا مرزی ءِ

دل پر نہ بوتگ۔ انگریزانی قہاریں دور باریک ءِ کہ ماتیں وطن غلامی ءِ تھیل

دزمزیلاں بلب بوتہ ڈیہہ ءِ ورناء دل روشنائیں بچاں نوکری ءِ رامز نہیں عیے زانت۔

آہاں پھر پیرزونہ کرت کہ ماتیں گلزمین غلامی ءِ ایردستی ءِ بند ءِ سانکلاں لکتاب بہ

بیت۔ برصغیر ءِ آزاتی ءِ چن لانچ وتی جم وجوشاں بوتگ قدرتی پیے ءِ ایشی گروشگ

ماں بلوچستان و سیم و سرشاہاں ہم شہنگ 1926ء چیزے وطن دوستیں مردم چیر اندری
 جم بوتنت کلام اللہ مانزمانی و بھیسہ کت آئی تاکانی سرادستخط کنان و اے عبد و قول و
 سوگند چست کت کہ بلوچستان و آجوتی و جھداں راہی کنت۔ میر محمد حسین عنقا اچ ہے
 سرچاران یکے بوتگ۔ دومی سنکٹانی رد و میر محمد حسن نظامی، و لاجہ نسیم تلوی، خان عبدالصمد
 خان اچکزئی و نام یات کنگ کرزنت۔ بلے ہے رازتاں دیرے و چیر نہ بوت ہبر و
 پاشک بوگ و سرکاری نوکری و اشتنت سر باروت بگر بدار و گرانیں چکا سے و کپت انت
 بلے آزاتی چہ لاپ و زیات ارزشیک انت ماتیں گلزمین و پُر جوشیں بچاں ساری و
 پاشینگ ات کہ سر بروت، مال بروت، بلے وطن آزات کنگی انت۔ تسبیح و ہے شنگ
 بوتگیں گوہر نامی میں آزاتی سپہ دارنواب یوسف عزیز مگسی و لائقیں سروکی و یک رندے
 پدا "انجمن وطن" و بیرک و چیراچ بوتنت 1932ء کہ کل ہند بلوچ کانفرنس لونائینگ
 بوتگ ات آئی برنامہ و سراد و آجوتی دوستانی دستخط بوتگ یکے میر عبدالعزیز کرد، دومی میر
 محمد حسین عنقا۔ ہے پیم 1933ء ماں حیدر آباد سندھ و یوسف مگسی و واگ و سرا
 لونائینگ بلوچ کانفرنس و جم کنوکانی رد و میر محمد حسین عنقا سری ریگ و بوتگ۔ انگریزی
 حکومت چہ یوسف عزیز مگسی و جنز و شزارات ہمیشی و آراء دراں ڈیھ کنگ و انگلستان
 و راہ دیگ بوت۔ آئی و سنکٹان و ہم تہر تہریں سزا دیگ بوتنت۔

میر محمد حسین عنقا و راہے جنز و ارواہ بوگ و دوبہ و چہ بلوچستان و در کپگ و
 فرماں رست۔ 1934ء عنقا چہ بلوچستان و در آتگ و تاں دہ سالان کراچی و واندہ
 ات۔ بلے آئی مول و مقصد و رانہ شموشت۔ ہدا مرزی یوسف عزیز مگسی و آجوتی و
 حب و چراگ ہے ہمیں سرچاراننی جھدانی آسراء تاں روزگار مروچی روشنا انت عزیز

مئی 1935ء میں جُنب و آئر اپلکٹ۔
 مئی 1935ء میں جُنب و آئر اپلکٹ۔

ماں کراچی و میر محمد حسین عنقا و تی بلوچستان و کرٹگیس کارپدان و زندگی داشت آئی حال شوکارنی ہمیدان بنا کرت۔ چہ کراچی و ہم آئی حالتا ک نویسی و بڑہ بلوچستان و سیاسی حقانی برجاہی و بلوچستان و آجونی و جنگ بوتگ۔ ہما نوبتاں حالتا ک نویسی ارزان بوتگ۔ انگریزی حکومت و کارگشاداں حالتا کانی یک یک لوز و تھمیا کت ات۔ عنقا و حالتا ک ڈاک و ٹپال و گیگ و نہ بوتگ انت پوانکہ ہے حالتا ک لفافہاں بند کنگ چہ کراچی و ملک و گنڈ گنڈ و راہ دیگ بوتنت۔ پدا ہم کہ حکومت و دیم و چوشیں حالتا ک بیاتگیس آئی ضبط و گٹ گیر کنگ سری گام گنج ات۔ چوش محمد حسین عنقا و شوکارنی و کم گیش ہفدہ حالتا ک و ہد و ہد و سر و ضبط بوان بوتگ انت۔ عنقا و تی یا تکیراں نوشته کنت کہ البلوچ، بلوچستان، بلوچستان جدید، بولان، ینگ بلوچستان، نجات، حقیقت آفتاب، کلمتہ الحق آئی کڑدے حالتا کانی نام بوتگ کہ انگریزی حکومت و گٹ گیر کرتنت۔

دہ سالانی بلوچستان بدری و رند کہ عنقا و چہ کراچی و بلوچستان و واکرت پاکستان و جنز و چن لائچ و تی جوش و بوتگ انت نون سیاست و چارکل چہ بلوچستان و درکنزنگ و پتوگیس برصغیر و شاہگان بوتگ ات بلے انگت ہم بلوچستان و تہا استمانی حقانی میدان و کارکنگ و مزنیں جواز تے استت، البت ماں بلوچستان و سیاست و تب بدل بوتگ ات۔ یک دیے و مسلم لیگ و سروک بلوچستان و سرداراں و تی وجھ و آرگ و اتنت، دومی کانگریس و نیمگ و بوتگ انت۔ اے رد و عبدالعزیز گردخان

عبدالصمد خان اچکزئی ءدگہ بازیں سرو کے ءداستان جتائین دپترے لوٹیت۔
 القصہ ایش کہ 14 اگست 1947 ءپاکستان جہان ءنقشہ ءملکے ءپیماوتی جاہ گپت۔
 پاکستان ءجوڑ بوہگ ءساری ریاست قلات ءحاکمانی گمان ایش ات کہ قلات
 ماں پاکستان ءوت واجہیں ریاستے بیت وتی کار ءواہگ ءآزات بیت بلے
 وھدے کہ آہاں ہے گیگ ندیست جاو ءبدلی آرگ ءنیت ءدگہ کشکے دیما آورت
 1948 ءقلات ءشہزادہ عبدالکریم خان کہ آکران ءوالی ءمنصب ءبوتہ گوں عنقاو
 وتی اندگہ باسکاں یاغی بوت وسر ش پہ سرلٹھ ءدر آورت اے جھد چیزے مسلتانی سبب
 ءپہ مراد نہ بوت۔ شہزادہ عبدالکریم خان گوں وتی سنکٹاں دستگیر کنگ بوت۔ چیزے
 سنگت ءوتراپہ نیمون در برت چیزے ءوتی کتگیں کار پدانی سر ءحجالتی در شان کنان ء
 وتراچوٹینت۔ شہزادہ عبدالکریم خان ءمحمد حسین عنقا پہ دہ سال کیز ءسزا ءصوبہ سرحد ء
 ہری پور بند بیخانہ ءشتنت۔

محمد حسین عنقا ءسیاسی جھدانی دپتر سک دراج و دیر سرانت۔ ہر چنت ءکہ آئی ء
 شاعری آئی ءسیاسی فکر ءشون دار انت بلے سیاست ءجند ءگرنج اینکس مہر انت کہ
 آئی ءچچ ریچک منی کارے نہ انت۔ ایش لوٹیت کہ دپترانی ہد ابند ہے پھنات ء
 دلگوش گور بکنت۔ ڈلگ وزنڈیں احوال ایش انت کہ عنقا ءوتی سیاسی میں فکر ءسبب ء
 جمیں پیے ءبیت سال چار ماہ ۱۱ روج بندی خانہ ءگوازینگ ات۔ انجمن وطن،
 استمان گل، نیشنل عوامی پارٹی ءدگہ سیاسی چن لانچاں وتی حشکیں ہڈانی سر ءہروڑیں
 سکی وسوری، دورگ ءغمبادی سکت انت۔

میر محمد حسین عنقا ءقلی کیمپ، لاہور ءشاہی کلات، کراچی، چھ، ایبٹ آباد،

ساہیوال ء ہری پور ء بندی جاہاں پہ وطن ء سزا کشنگ کم و گیش پنجاہ سال سیاست ء
بہر گرتگ آئی ہے جھدان ء والدہ ہائیم انسٹی ٹیوٹ آرگنائزیشن ء 1963 ء باز سہرا
اتگ ات عنقاوتی قومی جھدانی سر ء پشومان نہ انت بلکن پہر بندیت ۔

چو شہ مُرید منی لکھ مرادیں ورنائی

ماں قوم ء حج ء تہا شت گوں مودگانے بس

میر محمد حسین عنقا ء شاعری ء باروا جھاشنگ ء پیش کرزیت کہ ہما گوشتن ء حوالہ دیگ بہ
بیت کہ شاعری ء باروا جھانگیریں راستی ءے جوڑ بوتگ کہ ”شاعری شاعر ء راجی زندو
چا گرد ء آدینک انت“ ۔ وہدیکہ ما عنقا ء شاعری ء گنداں ہے راستی سرجم بیت دیما
کوشیت آئی ء ہر شعر، ہر بند، ہر گال وتی راج ء گوناپ گرانٹ وتی چا گرد ء بیوکیں
نا انصافی، راجی جہل و برز، عصر ء ناروائیانی قصہ انت ۔ شاعر ء ہے جاور گوں شری،
راست کاری ء قومی حُب ء وتی گالانی بہر کنان ء وتی شاعری ء قدر و سنگ آزمان گوانز
کنائینگ ۔

میر محمد حسین عنقا ء شاعری قومی جہز ہانی درانگازانت، ہنچو کہ انگریزی ء یک شاعرے
شیلے گوشیت: ”شاعر ء شرگدار وتی چپ و چا گرد ء درتیں مردماں زانت کارتریں مردم
انت آئی رُژن ہمک سہرا ونا سہرائیں شے ء گندیت“ ۔

عنقا ء شاعری ہم ڈکوکیں، ناسہرائیں ہیراں شونداریت ۔ آرا وتی راج ء
عہدی شان و شرف، تاریخی میں دور و نوبت، استیں سنج و ساء شری ء سما انت ہم ایشی
ء ماریت کہ آئی ء راج چہ لہتیں علتاں وتی ہے گہیں مڈی ء ز بہر بوتگ ۔ آوتی یک
گالے ء وتی شاعری ء ممول و مقصدانی درشان ء وت گشیت ۔

مزاں کہ شعرے پہ نام ء کناناں پر یاتاں
 وتی ء ملک ء من تاریخ ء لکھگایاں چوش
 شاعر زانت کہ آگوں کئے ء چہ کجام پدیا ننگ ء تران ء انت۔ آئی پے گذر ء
 وتی جوش جبرہ، وتی تمر دیں تاریخ ء روشنائی ء یک دروشے سازنگ۔ یک سرے پیدا
 کرتگ او وتی درتیں سکین ء چہ ہمائی حوالہ ء دنت ہے گوناپ کہ آئی ء پہ قوم ء جاوے
 بدل کنگ، قوم ء ملک ء راجہ تہترین ء در کنگ ء خاطر ء سازنگ۔ عہدانی ریاست
 قلات ء شہزادہ عبدالکریم خان انت عنقا جزم انت کہ بلوچ راج ء اتیں خواری،
 دورگ، نازانتی ء نا بختاوریانی گار کنوک ہنچیں سرو کے بیت کہ آئی پشت ء بلوچ ء
 عہدانی تاریخ پشتیان انت ء آئی ء تب ء رُژن بلوچی خاصیتانی سرجمیں گوناپ
 انت۔ پے کار ء شہزادہ عبدالکریم خان ء توار پر جنت۔

نوا کہ کرم کتاب ء ورنٹ، تاریخ ء
 پچنڈ ایشی ء، عبدالکریم خان ء بگوش

محمد حسین عنقاوت سر مچارے انت۔ دل ء بہادر و نترس انت، خیالانی در شان ء
 بے باک انت، آرا پروتی خیالانی چا گردے سازگ و آ یوکیں عہد ء دیم ء زیب و نمہ
 بوگ ء ہم ہنچیں سر مچارے ء کردار ء DEVE LOP کنگ ء ضرورت بو تگ اد
 شہزادہ عبدالکریم خان ء ابید اے جاگہ ء کسے پُر گرت نہ کنت۔ آئی گوں شہزادہ
 عبدالکریم خان ء جمارے سنگتی گوازینگ، یکیں کوئی ء بندی پتگ یکیں زمزیل ء
 بلنب بو تگ آئی ء شعر شہزادہ عبدالکریم خان ء گوناپ کشی ء پمرا دیں جہد انت۔ چو کہ
 عنقا چہ بلوچی تاریخ ء شر سہی و سریال انت۔ بلوچی تاریخ نامداریں کردارانی کار پد آئی

ءِ دیماروشنا پنت پمیشا آہے تاریخی کردارانی کار پدانی حوالہ ءِ ہر گام ءِ سردیان ءِ چہ
وتی فکری تراستگیں سملے ءِ ہے وڑیں کار پدانی ہیل ءِ کنت۔

چہ تاک ءِ دلی ءِ بولان ءِ بانزی ءِ پُرس
چہ ماشکیلی نیں گل بی بی ءِ فرنگی ءِ پُرس
کلات ءِ بیو ءِ الگار ءِ باروزکی ءِ پُرس
کلات کچھی ءِ جکوک کلات سیبی ءِ
گڈاں بخت دل عبدالکریم خان چچی ءِ

کدی چودودا گراں دیرجات ءِ داماں ءِ

ماں سندھ سوب کنگ چو فتح علی خان ءِ

کدی چود دوست محمد مرگ گوں ایران ءِ

اوچ برے ہوں ندا تگ وطن وتی تی ءِ

کدی پہ نام میانی، کدی پہ خان گڑھی

کدی پہ زھری کدی مینگل و کدی پہ مری

برے پہ یعقوب و محراب کدی پہ جام علی

فرنگی ءِ گوں کناں جنگ آ تلگے زی ءِ

ماں ہر بلوچ ءِ رگ ءِ ہون سُریت تی مرچی

ماں توپ ءِ دیمارو و کیں بلوچ خان ءِ بگوش

ہے وڑیں صداں حوالہ شعرانی زبان ء عنقا ء شاعری ء پراہ انت اوہے حوالہ ء
 یات گیر ء کنان ء آچہ شہزادہ عبدالکریم خان ء کہ آئی ء فکری تراستگیں گہکیریں سرچار
 انت ہے لوٹ ء کنت کہ آراج ء راجہ کپتگیں ہے پدیا تک ء پدابالا بکنت و آئی ء ہما
 عہدی شان و شرف ء برجاہ بکنائین ایت۔

ماں زہم ء ہست ستم میر چاکر ء چہ گوزگ
 ماں فکر ء ہست ستم اچ نصیر خان وڈگ
 ماں برات پاگی ء، پد فتح علی الگ،
 دگر وڑیں نے گدز قوم ء پشک ء چانک ء دوج
 تو جوان فکر کن عبدالکریم خان بلوچ

عنقا ء شاعری ء کمال ایش انت کہ آبلوچ راج ء ہبر ء پہ شاہگانیں پیسے ء کنت
 آئی فکر ”تیاب ء شرمندگ“ نہ انت آرا بلوچ راج ء ریسگ ء چہ ہرا لکبے کہ جوانیں
 سرے ء ہبر گیر کنیت آرا آ عزت و سربرزی لیکیت اوہے کردار ء گوں زندگ و
 نمیرانیں دگہ کردارے ء ہنچہ ہمگر نچ کنت کہ چہ آئی بلوچ راج ء شرف ء آسمان
 پیدا ک بیت۔

پرچے چہ بگی چلگ ء تئی خیرن ء داتہ جواب !!
 پرچے فرنگی ء چہ ترمب خانجان ء دل بوتہ خراب
 پرچے پہ کوہ ء دوستل ء پادایر کرنگ ماں رکاب!
 پرچے شنگ ء داجل ء پڑینتہ عبداللہ ء داب

پادا و تارا پوہ بکن

پادا بلوچی میں تمّن

شاعری ایوک ء جبرہ ء آر ء بُڈگ گوں چولاں سیران ء روگ ء نام نہ انت
 اے یک متنگیں علمے ہم است، ایشی چیزے سر و سر وگ انت، چیزے لوٹ و گذر
 انت، لہتیں دودراہ بندانت کہ آہان ء اگہ ڈلگ چار کنگ بہ بیت یا آہانی بارو ء
 زانت ممیت تہ ہما شیر و گفتار تہنا کوکارے بیت۔ سوز و تہی جاگہ ء برحق، بلے آرا ساز
 دل ء قبول کنائینیت نہ کہ شاعری ہوادگیں وردے ء زیاست ہچ نہ بیت۔ ہے سر و
 سُروگ، لوٹ و گذر، دودراہ بنداں محمد حسین عنقا شری ء پوہ و سر پدا انت، آئی ء شاعری
 چہ علمی سنگ ء ہچ جاگہ ء ہو رک گندگ نہ بیت، سنگ و تنگ، رد و ہمد، مانا ء شوہاز شبین و
 چہر، توجیہ و تلمیح، لوز ء کار مرزی ء سخ آئی شاعری ء تہا شریں ہیے ء ودی بیت۔ خیال ء
 شہار، نازیکی ء فکر ء مہمنیر دیگ ء کمال ء آئی شاعری ء را ”سلوگن“ بوگ ء نیشنگ۔
 راستے کہ آئی گفتارانی تہا سکین گیش جھڑکیت بلے چہ شاعری ء علمی بُن سنگ ء دیر
 نکشیت۔

شاعراں دوستدار ء مہرانی دراجی، سیاہی ء بزی ء را تہر تہریں رنگے ء
 بیان گرتگ۔ عاشق ء غم ء ہم حد و حساب نیست۔ عنقا ء بلند خیالی ء مانا شوہازی ء ہے
 دوئیں حالتان ء یکیں شعر ء گوں استادی ء کمال ء سُرشنگ۔

کنت سیالی نوان گون مُٹ ء تہی
 نیل، تابیت دراج تی غم تہی

بزاں دوستدار ء مُٹ ء عاشق ء غم گوں یکدگر ء مقابل انت، شاعری ء روایت ء دیما
 داران ء شاعر و ترا ادب دار کنگ لوٹیت کہ ”وتی غم“ ء ایتلکس دراج بوگ ء میل کہ

چہ دوستدارِ ملگورِ مٹی آں باج ببارت“ اے شعرِ تہا یک دیسے ء اگہ فکرِ جہلانکی
 مان انت تہ دومی نیمگ ء اے جُلگہہ ء عشق و محبت ء روایتی میں دروشم ہم جوانیہ پیداور
 انت۔ عنقا ء شاعری ء چوشیں شعر بازو بے کس اس انت کہ آہانی تہا چہ مدا می ھیل و
 عادت ء چست اکیلا میں ہبر در کرتگ انت۔

چوکہ:

نیت گوں سواس ماں لوگ ء وتی کدی
 سردار ء گس مسیتے ٹہان انت پر اُس

یا کہ:-

ریت حانی ء پلوتہ شہ مُرید ء ہدیں
 کہ بیت کنت چرے زور چاکری میں پرشت

اے جاور ء سرام و گیش ہر یک شاعر ء وتی خیال در شان کرتگ کہ استیں عہد
 ء بلوچ راج ء رانہ ساچنگ راج خوار انت، دورگانی آماج انت، غریبی، بیوسی،
 ناوانندگی ء کم گشادیاں آرا چا گرد کرتگ بلے ہنچیں اثر مندیں پیسے ء کہ ہے احوال
 عنقا ء شعر ء تہا گندگ بیت کمتر شاعر اں پر بتگ۔ محشر ء ہر عام و خاص یک سیرگیں
 میدانے ء سراوشتوک بنت۔ کسے ء نئے گس بیت نئے کا پروساہگ۔ عنقا چہ ہے
 خیال ء یک مانائے اے ڈول ء در گیجیت کہ ”من پہ بلوچ ء گس، دوار و ساہگ
 نگندیں گڈاں چتورمہ گشیں کہ بلوچ حشر ء میدان ء اوشتوک انت۔

گندگایاں ہر کس ء من بے گس و بے ساہگ ء

پر بلوچ ء محشر ء میدان مماناں من تہ چون

محمد حسین عنقا ءِ گفتارانی تہا سردارانی تو صیف و ستاکش ہم مان انت او
 سرداران ءِ ماں بندگ و جہل جنگ ہم بوتگ۔ بلے منی نزا ءِ ایش دوتل و دوپستی نہ انت
 ، ہما وانوکاں کہ چہ پرنگی دور و نوبت ءِ تاں مروچی میں عہد ءِ بلوچستان ءِ سرداری
 منصب ءِ جوانی ءِ تہیات کرتگ آمنت کہ بلوچستان ءِ سرداری دوزنڈیں بھراں بہر
 بوتگ ءِ انگت بہر انت یک وڑیں سر ءِ سردار ہما بوتگ انت کہ آہان ءِ قومی شرف،
 بلوچی شان و مڑاہ ءِ وتی راج ءِ بے وی ءِ خیال گور بوتگ۔ ہر جاگھے ءِ کہ چوشیں
 سردارانی پچار کنیت عنقا وتی گفتارانی تہا آہان نازینیت آہانی مڑاہ و منگہ ءِ سر ءِ پھر
 بندیت آہانی کار پداں پہ آ یوکیں الواد ءِ اوباد ءِ بختاوری ءِ برکت ءِ سبب لیکھیت۔ پہ
 مثال ءِ سردار خیر بخش مری (اول) ءِ بلوچی شان ءِ خیال داران ءِ چہ انگریز پولیٹیکل
 ایجنٹ ءِ بگھی ءِ اسپ بوگ ءِ نہ کرتگ ات۔ اے پڑ مڑاھیں سردار ءِ ہما گھیں کار پد
 انت کہ تاریخ ءِ تا کد میاں نمیران انت عنقا آراپہ شرف و حرمت یات کنت۔ وہے
 وڑیں گلے مزاریمیں سردار ءِ سروکانی ناہم ءِ گوں پھرے وتی گفتارانی تہا کاریت۔

پرچے چہ بگی چلگ ءِ تئی خیرن ءِ داتگ جواب!

پرچے پرنگی ءِ چہ ترمب خانجان ءِ دل بوتگ خراب

پرچے پہ کوہ ءِ دوتل ءِ پادایر کرتگ ماں رکاب

پرچے شنگ ءِ دا جل ءِ پڑینتہ عبداللہ ءِ واب

بلے وھد یکہ عنقا! اے ہبر ءِ ترا نگ ءِ کپیت کہ ہد امرزی میں آزاتی سرچار
 نواب نوروز خان ءِ آئی سکتان ءِ بے دلیں سردار و نواباں ایریجگ کنائینگ ءِ وتی قومی
 شان و شرف شموشتگ وتی جمارانی مڑاہ پہ لاپ ءِ پادمال کنائینگ تہ آچوشیں سرداران

ء پھنگ و ناموس ء تیر کو ہاں ماں بندیت ۔

نواب نوروز ء پادانی حاک شر عنقا

چہ عقل بال کنوکیں نواب غداریں

عنقا ء پر بندلس و ہمک چہ وتی قومی جہزہ ء سر رتیج انت بلے آئی یک پر بندے کہ ”در
دانگیں چک ء نازینگ“ انت بلوچ پُنگ ء چریشی شر تریں سٹہر ابوت نکنت ۔

جی ہما دُر دانگیں چکت ء راجی

لیب آئی رپک زانوکیں سگار سوت، آئی تو پک ء تیر ء توار

ماں دل ء سیال ء چوز ہر ء ایر رواں ماں دل ء سیاد ء چو ہون ء سُر سُر اں

چو خیال ء تیز بریت منزلاں چو دل ء حُب ء نہ ہچکد دم براں

جی ہما جواں ہمتیں چک ء راجی

بلے اے ہما پنگ ء ستائش انت کہ پروتی ملک ء چو آپ ء برکتی، پہ وتی قوم ء چوکوہ ء

ہمت ء واہند انت ۔ آورنا کہ چہ قوم و ملک ء خیال ء بے بہر انت دشمن ء آئی چم چو

وقاب ء دیست نکنت، چاگرد ء تہاری ء گوں وتی رُژن ء گارکت نہ کنت ۔ عنقا آرا

ہٹ و پیٹ ء گونڈلاں بندان ء گشیت ۔

نہ بیت اچ تو کلات ء گرانگے آرگ چو بی برگ ء

تہ سستی ء بونگ ء پتر دھرتی ء تل چانک ء

گوں لوزانی رد بند ء رعایت ء عنقا ہے مضمون یک دگہ شعرے چریشی،

ہم زیات اثر مندیں پیسے ء پر بتگ ۔

مرد پٹ ء گلامی ء نہ سہیت

وش ہما زند، بیت ”آب“ ء تہا

ہم ننگ و ناموس ء محکم دارگ ء سکین ء اے رنگ ء دنت

چراگت سُہرچی ءِ اگر گون
تہ ظلم ءِ سیہ شپیں لوڑ ءِ ممرین
بلوچی زبان ءِ نامی شہ نویس و شرگدار کریم دشتی ءِ چہ مروچی ءِ بیست سال پیش ءِ عنقا
شاعری ءِ سراسر گداری کنان ءِ وتی کتاب ”شرگداری“ ءِ تا کدیم ۳۴ ءِ یک جتائیں
درون تے نوشتہ کرتگ۔

”بلوچی شاعری ءِ ولجہ عنقا اولی شاعر انت کہ آئی و ترا چہ فارسی ءِ
کنڈگاں گیشیتگ و ماں بلوچی زبان ءِ شاعری بگج کتگ اے
وہداں اے شاعری گون فارسی ءِ ہنچو لوڑ توڑ ات کہ خیال فارسی ءِ،
زبان فارسی ءِ، بند و بوج فارسی ءِ، تگ و بحر فارسی۔ آ وهد ءِ
(میر) گل خان نصیر ءِ وڑیں شاعر چہ فارسی ءِ گیشیت نہ کت و
آئی ءِ چوشیں شعر پر بست:

ساقیا	جام	تاکجا	رتگ
مے	گلفام	تاکجا	رتگ

یا چوش کہ:

قاتل	انتظار	پیدا	کت
مثل	مت ءِ	خمار	کت

چہ ہما وهد ءِ عنقا ءِ گالوار (توار) چوش آتکہ

کاگدیں لُٹ ہن و مُزواک انت

دل ادا ہون ہون چاک (ا) چاک انت

اگر ماہر زہ دوئیں شعراں بچاروں تو وانگ بزانگ بیت کہ آ وهد ءِ مے شاعری ءِ

چے حال ات۔ ما ایشی ہوں گوشت کناں کہ مئے شاعری چو کہ ولجہ عنقا دل ء کہ پن و
 مزا کاں ہون ہون کتکت ہنچو مئے شاعران آئی ء دل ہون ہون چاک چاک کتکت
 آوہدان شاعری ء شری ء کیلو ہم ہمیش ات کہ آئی توک ء فارسی ء گپ گیش مان بہ بیت۔
 بلے عنقا ء وتی شاعری پہ وتی نازانتیں اشکنوکانی وش کنگ ء نہ کت آئی ء شاعری پہ
 بلوچی زبان ولوزانک او شاعری پہ وتی دل ء لہزانی درانگاز کنگ ء کت ہمیشا آئی ء
 لشکرے نازانتیں اشکنوکان وتاراپشت ء داشت وپرائی کمک ء نہ شتنت۔“
 دستی دیمتر انوشته کنت:

”لجہ عنقا شاعری آئی ء دل ء لہزانی درانگازانت۔ ہنچو کہ آرا
 وتی دل ء دوراں گول الٹی است ہے وڑ ء آئی توک ء دری زانت
 (سماجی شعور) یا خار جیت است اے ہرچہ آئی ء اے غزل ء پد ر
 بیت:“

یک شہ مُرید ء لوگ ئی ویراں نہ بیتہ بس
 بیتہ تباہ چاکر ء دست ء چہ باز کس
 ہر دیں دعا ء دست کتوں دراج ستلگے
 پر من اے آسمان گوشتے اشکرے ماں جس

1 عنقا و شیمزری و پتر ء آئی چند ء دست نوشت ء اے کڑی چوس انت:

دل کہ چش ہون ہون چش چاک انت

چم ۽ گلاب بیت خیال ۽ شراب بیت
 کائے تو پوش او ہتم ۽ نود ۽ کد بدس
 اے غزل ۽ تہا ولجہ عنقا ۽ اینچواندری مارگ است دوا اینچودری زانت، اے
 دوئیں چیز پہ شاعری ۽ نمیران بوگ ۽ شاعری ۽ تہا بیگ لوئنت۔ و تراشہ مرید گو شک،
 راجی استمان ۽ چا کر گو شک باز دپ کپتکت۔ او چریشی اندری زانت پد ر بیت۔
 شاعری ۽ تہا شرزائی ۽ پول ۽ رامز نہیں ونڈے آست۔ احساس جمال یا
 جمالیاتی حسن شاعر ۽ رانمیران کنت۔ ولجہ عنقا ۽ شاعری ۽ مستریں بہرے ہمیشی ۽
 انت۔ اے شعراں گندات۔

چم ۽ گلاب بیت خیال ۽ شراب بیت
 کائے تو پوش او ہتم ۽ نود کد بدس

یا کہ:

جنت ۽ بیگے گوشے گوشاں رچیت تر مپ تر مپ
 ودے شی ماں پاسے ۽ بانہی ۽ تی شترنگ بیت

ہنچو اے شعر:

تاشنزنت مے سر ۽ تی ششگلین بیکانی نود
 بنت مے زندہ گلاب ۽ تازہ تاک و پن کجا

چریشی عنقا ۽ احساس جمال ۽ انکل (اندازہ) جت بیت۔ چرے شعراں
 شاعری ۽ دگہ جوانی چہر ۽ شبین، تشبیہ استعارہ ۽ جوانی ہم درابیت۔ یک زانت کار ۽
 کو اسیں شاعرے ۽ نشانی ایش انت کہ آئی ۽ شعرانی معہنانی گور ۽ جہل بیت۔ اے معنا

ء جہانگی شاعر ء زانت ء نشان انت ۔ اے حبر ء ما عنقا ء شاعری ء تہاسک گندیں ۔

نہ ردی بخت ء نے ردی بیک ء

البت عنقا ء دست بیواک انت

یا اے کہ

پشک دریت دو چکے لوٹیت

اے گنوکی پہ وت چو چالاک انت !!

غوث بخش صابر

28 جون 2005

مئے نمیر انیس شاعر عنقا

مردم یونان ء کو نہیں دفتر اں کہ ٹیبت تہ گندیت کہ مردے نشنگ و یک پنگانے دست ء
 انت مرد سقراط انت پنگان ء زہرمان آ زہراں ورگ لوٹیت دگہ ہملے آئی ء را گوشنگ
 ء انت کہ ترا وا گچین دیگ پیتہ کہ اگہ تو اے مردمانی دل ء گپان بجنے ترا ہے ہند ء
 ننگ ء کلنت۔ من آہانی دل ء گپ کدی نہ جت بلے ہنچو کہ منی لاپ ء ہماہانی دل
 بیتیں۔ ہے نہ کتگیں کار ء گناہ مرزا غالب ء ہم پانگ پیتہ۔ آئی ء اے ردوار تکت کہ
 آئی وتی شاعری ء نوکیں خیال و فکر آورتہ زند ء نوکیں دگ نشان داتہ او شاعری ء بانور ء
 را پ نوکیں مراد سمبہیتہ۔ ہمیشا گوشت اش غالب گنوک انت ر پتیت کس ء حبران
 سر پد نہ بیت مجلسانی تہا گوشت اش۔

اگر اپنا کہا یہ آپ ہی سمجھے تو کیا سمجھے
 مزہ اس وقت ہے جب اک کہے اور دوسرا سمجھے
 کلام میر سمجھے اور زبان میرزا سمجھے
 مگر ان کا کہا یہ آپ سمجھے یا خدا سمجھے

کئے گوشت کنت کہ غالب ء گال گنوکی تراں ننت کہ خدائے ابید کس اش سر پد نہ پیتہ ہما
 گنوکی ترانان مرچی بندہ پہ شری سر پد بنت زانا الم اشکنوکانی زانگ او فہمگ ء نزوری
 نت کہ آ سر پد نہ بیتت۔ غالب ء وت زانت کہ آئی ء شعر بے معناتہ بت بلے گوشتی
 ے گر نہیں ہیں میرے اشعار میں معنی نہ سہی

اکبر ء وتی دوستے ء را کا گد نوشتہ کت کہ اقبال ء را بگوشت کہ چشمیں بے معنی

اوپنا پائیس شاعری مکت گوں فیض ء ہے بساں اتک ن۔ م۔ راشد ء را یک
پر شنگیں بائیکلے آئی ء سنکٹاں پیش داشت۔ بائیکل ء پاڈگ پر نیست نت۔ گوشت
اش راشد اے تئی شاعری انت بے پاڈگیں بائیکلے اے دیماشت نہ کنت مرچی ہما
مردم ہمیشانی پداں کپنکت۔ مے بلوچی ء شاعر ولجہ عنقا ء گوں ہے بساں اتک۔
۱۹۵۶ء ماہتاک بلوچی ء۔

”مروچی چمے وت کیگد پہ نازے ننگ ء دیستہ“ ڈولیس گال وغزل شنگ
پتگ نت۔ ولجہ عنقا ء یک غزلے۔

۔ یک شہہ مرید ء لوگ نی ء ویران نبوتہ بس“

ہم شنگ پتگ۔ گڈاما ہے ”بلوچی“ ماہتاک زرت اور ہر کس ء راہ پہ چیوا
ہے غزل پیش داشت۔ خدا بزانت آوہد ء مے دپ ء چے دراتک ہر کس ء کہ
ونت کندگ ء پوست پیتہ۔ ولجہ آرات جمالدینی کہ ما آئی ء بلوچی ء زانت کارتریں
لوزانت زانیں ہمارو چان عنقا ء راوتی ماہتاک ء تہا نوشتہ کنت کہ پہ آئی شرترا نت کہ
غزل ولچہ ء بدل ء ردا نک نوشتہ بکنت اے ولجہ عنقا ء وانوکانی گپ نت ہر کس ء آئی
ء را ہے گوشت کہ آ شاعری ء تہا گنوکی تران کنت کس آئی ء حبراں سر پد نہ بیت۔
بلے آ گوشت چو کہ عطا شاد ء

۔ من گنوکاں منا گنوکی بس“۔

انگت شکر انت کہ ولجہ عنقا زانت کہ آ گنوکی تران ء نہ انت۔ آئی گپ
سارینی گپ نت زانا وانوکانی زانگ۔ ء کو گے مان انت
بلوچی شاعری ء ولجہ عنقا اولی شاعر انت کہ آئی وتارا چہ فارسی ء کنڈگان گیشینت۔ او

ماں بلوچی زبان ء شاعری بلیج گت۔ اے وہداں اے شاعری گوں فارسی ء ہنچو لوڑو
توڑنت کہ خیال فارسی ء، زبان فارسی ء بند و بوج فارسی۔ تنگ (بحر) فارسی آ و ہدء گل
خان نصیر دوڑیں شاعر چہ فارسی ء گیشٹ نہ کت۔ او آئی ء چشمیں شعر پر بست۔

ساقیا جام تا کجار سنگ

مئے گلغام تا کجار سنگ

یا چوش کہ

قاتل انتظار پیدا کنت

مثل مست ء خمار پیدا کنت

ہما و ہدء عنقا ء گال وار (آواز) چوش آ تکہ

کا گدیں لٹ پن و مزواک انت

دل ادا خون حون چاک چاک انت

اگہ ماسر بر ء دوئیں شعران بچاروں تہ وت زانگ بیت کہ آ و ہدء مئے

شاعری ء چے حال نت مائشی ہم گوشت کنیں کہ مئے شاعری چوکہ و لہجہ عنقا ء دل ء کہ

پن و مزواکاں حون حون کت۔ ہنچو مئے شاعران آئی ء دل حون حون و چاک چاک

کت، آ وہداں شاعری ء شری ء کیلو ہم ہمیش ست کہ آئی ء توک ء فارسی ء گپ گیش

مان بیت۔ بلے و لہجہ عنقا ء شاعری پہ وتی نازانتیں اشکنوکانی وش کنگ ء نہ کت۔ آئی

ء شاعری پہ وتی دل ء لہزانی درانگاز کنگ ء کت ہمیشا آئی ء لشکرے نازانتیں

اشکنوکان و تارا پشت ء داشت۔ او پرانی کمنک ء نہ شنتت شیلے یک انگریزی شاعرو

شرگدائے گوشت کہ شاعرو تی چپ و چاگرد ء درتیں مردمان زانکار تریں مردم انت او

آدور تر گندیت پمیشا آئی ء ہرج پیش داستگیں چی نوک بیت و اجہ عنقا ء شاعری آئی ء
 دل ء لہڑانی درانگ زانت ہنچو آئی ء راوتی دل ء دوران گوں المی است ہے وڑ ء آئی ء
 توک ء دری زانت (ساجی شعور) یا خار جیت) است اے حبر چہ آئی ء اے غزل ء
 پدر بہ۔

یک شہ مُرید ء لوگی ء ویران نہ پیتہ بس
 پیتہ تباہ چاکر ء دست ء چہ باز کس
 ہر دیں دعا ء دست کتوں دراج ستلگے
 پر من اے آ زمان گوشے، اشکرے ماں جس
 چم ء گلاب بیت خیال ء شراب بیت
 کائے تو چوش او ہتم ء نود کد بڈس
 تنی نخملی کیں سینگ ء محراب ء گبند ء
 بیت انت کد نصیب منا سجد گانی چس
 نیلیت گوں سواس ء ماں لوگ ء وتی کدی
 سردار ء رگس مسیت کہ ٹائینت پر اُلس

اے غزل ء چہ پدر بیت۔ کہ واجہ عنقا ء ہنچو اندری مارگ است دو ہنچو دری
 زانت است۔ اے دوئیں چی پہ شاعری ء نمیران بنگ ء شاعری ء تہا بنگ لوئنت و
 تارا شہہ مُرید گوشگ راجی رمان ء چاکر گوشگ باز دپ کپتکننت او چریشی دری او
 اندری زانت پدر بیت۔

شاعری ء تہا شرانگی ء پول ء رامزین و نڈے است احساس جمال یا

جمالِ یاتی حس شاعریءِ رانمیران کنت و اجہ عنقا شاعریءِ یک مستریں بہرے ہمیشی
ءانت اے شعران گندا ات۔

چمءِ گلاب بیت خیالءِ شراب بیت

کائے تو چوش او ہتمءِ نود کد بڈس!!

وہدے شہی مان پاسے ءءِ باہنک ءتئی ٹرنگ بی یا اے شعر

تانه شزنت مے سرءتئی ششنگلیں بیکانی نود

بنت مے زندءِ گلاب ءتازہ تاک وین کجا

چریشی عنقا ءاحساس جمال ءانکل (اندازہ) جت بیت چرے شعران

شاعریءِ دگہ جوانی ءچہر و شہین تشبیہ (استعارہ) ءجوانی ہم درا بیت یک زانتکار

وکواسیں شاعرے ءنشانی ایش انت کہ آئی ءشعرانی معنا گور جہل بہ لبہ بیت اے معنا ء

جہلانکی شاعرزانت ءنشان انت اے حبرءِ ماں عنقا شاعریءِ تہاسک گندیں

نہ ردی بخت ءنہ ردی بیک ء!!

البت عنقا ءدست بیواک انت

یا اے کہ

پشک دریت دوچکے لوٹیت

اے گنوکی پہوت چوچالاک انت

اے وڑیں خیال و سلطانیں تران مے کوہنیں شاعر جام درک کہ گوشنگی

من گنوکاں کہ گوں دل ء جیراں

دل گنوک انت کہ گوں من ء جیروی

اولا فاضل کہ گوشنگی

شپ کہ چہار پاس انت غم چہار قسم ء گوں من انت "دگہ ہچ گہیں مردے
ء گوشت نہ کتہ۔ اوماگہ وتی نوکیں شاعران بشکنیں تہ ہم ہنچیں گپ گوشان کپیت چو
کہ سید ہاشمی ء اے شعر کہ

واہگ ء سوزمان کم نہ بیت

پروش ایتانی بان و باد گیراں

او عطا شاد ء اے شعر کہ

مناد نیائے گوش دیوانگ

تو گنو کئے کہ مناسار گوشے

ماولجہ عنقا ء انچو تو صیف ء رند ہم آئی ء شاعری ء تہا رد (کمی و نزوری) کشت

کنیں۔ ماے گپ ء ہمراہ جت کنیں کہ آ لوزانی در چنگ ء گیش روزگار بری نہ کنت

پمیشا آئی ء شعرانی تہا بازیں بے بریں او بے براہیں لوز گندیں آئی ء لوٹیت کہ لوزانی

تراش و الماس ء میار ء ہم بزوریت۔ پرچکہ شعر ء تہہ ء براہ دار کنوک لوزانت انگریزی

ء لوزانت۔ اے پی ہر بٹ وتی کتاب what a word. تہا گوشت موٹر کار ء

کار ہمیش انت کہ مردم ء چہ یک جاگے ء دومی جاگہ ء بارت۔ بلے انگہ کہ مردم پہ

موٹل ء بہا گرگ ء ماں مارکیٹ ء رونت تہ موٹل ء رنگ و بر و ڈول ء چارنت کہ باریں

براہ داریں موٹلے۔ اگر نہ ہے وڑ ء خیال ء سہرا کنگ ء پہ جلوہ ناکیں لوز زریگ بہ

بیت تانکہ مردم ء نوشتانک براہ دار بیت۔

کریم دشتی

ذات آدم ہستی او آدم تہی
 درد اچے جگمگ ہمہ دم تہی
 کنت دُزنت دل ء نہ ہر چارگ
 گندگ ء روشنائی تہی، چم تہی
 کد پکیر ء راملتگ موتہی
 نہیت بانور مئے ماں بانڈم تہی
 کنت سیالی نواں گوں تہی مُت ء
 نئیل، تابیت دراج تہی گم تہی
 لوز جوان انت پر گوں جوان مانا
 ذات چُچ ء ہستی او دریشم تہی
 گوں زبان ء گلای ء چو گرت
 کہ قلم تہی گو شیت و آلم تہی
 اُج جہان چمیں ہندے کیز، عنقا
 سالے تہی، سہب و بیگہ ء دم تہی

سوت سترچہ سوز ء پُر ہچکد نہ کا ڈتنگ بیت

ماہ شپ سُبب ء پُل دیتہ کئے ء کہ زنگ بیت

بخت ء ہینگے گوشے گوش ء رچیتوں ترمپ ترمپ

ہردیں شپے ماں پاسے ء بانہی ء تئی شترنگ بیت

زامر ء وشمیں ساہگے شنگ ماں کو پگان بیت

مارے چہ زہر ء چست سرزلپ ہُش ء تئی چنگ بیت

اچکو پریشتگاں کنگ پر توودی اے نور ء لُج

ماہ ء چشمیں نہ نورگوں، پُل ء چشمیں نہ رنگ بیت

پیش ء پچے جتے من ء ہیرچہ من ملوٹ نیں

جنگ ء ابید نے ٹلگ ٹہی اگر پلنگ بیت

ہست رگ ء تہاؤں ہون ہست ماں دیدگا اوں نور

تُریت ہما کہ ہورگیں گوں کو پگاں تپنگ بیت !!

حالی ء چاکر ء دیگ نیست سخا لگوریے!

من تہ کمان داریاں بلن آ شے ء ملنگ بیت

ارس ء بکند دیدگ ء ہون ء بکند چیدگے !!

لوٹے پہ قوم ء بیرک ء رنگ اگہ تہ رنگ بیت

عنقا ماں کیز ء کوئی ء ہردیں خیال آئی کیت

تیوگیں روچ آ سئی تیوگیں شپ لونگ بیت

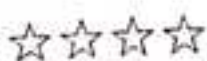

پہوت وکاب شکارے جنگ پدا لوٹیت
 جڑو رانج گروک ءراروشنا لوٹیت
 تہار ماہیں شے پتنگ اگہ ظلم ء
 مزار ء پیم چراگے چہ دیدگ ء لوٹیت
 نکنت باک جگر صد ہزار وکیل ء تہا
 بلے اُمیت ء شراب ء پیالہ ء لوٹیت
 منی متاچ کہ ارس ء چوتیر سنبال انت
 کنگ ہلاس ہے رنج ء جیرہ ء لوٹیت
 ہلاس بیت، پکنتے چہ زلپ ء زمزیراں
 اگاں پہ مذہب ء مُلا، منی دل ء لوٹیت
 اینشگ ء مہ ء بان ء ماں آ سماں مرچی
 جتائی ء جتگیں دید گوں دُرالوٹیت !!
 ہمائی ء کہ جنائنت شوق ء جنجی چاپ
 پدا دلوں ہما بانور ء آ تلکن ء لوٹیت
 سکندر ء بی چرازند آپ گئے نوارت
 مراد ء تنوں ہما گاریں چمگ لوٹیت !
 ہے ردانت کنے کیل گوں ہمک کیل ء
 گچینپان گوں ترا کیلگی منالوٹیت !!
 سُررت نکنت اگہ عنقاتہ پادے کیز ء تہا
 او ماہ و سال مگر جُزگی ترالوٹیت

تو چما دیم چرینے نچرین
 ہمہ کہ پاداچ لوگ ء سچک کیت
 بگوش اچ آسمان ء بخت لوٹ ء
 ہائی ء رواں پر بمبل ء روت
 چراگت سہرحمی ء اگہ گون!!
 نواں ورنائی ء لاڈے بتریت
 چومے آس ء ہدائی آس بی سست
 وطن، آس ء تہانالان، یارب!
 بلے ستر اچ دل ء چے پر مترین!
 اگہ آس پریشکے ہست برین
 چواشکر آئی ہراستال زڑین!
 من ء چے ہست دومی کشک شترین
 تہ ذلم ء شیشہ سپیں لوڑ ء ممرین
 جتائی! چوسر ء ہوش ء مپرین
 نہ سیکے دامنے گر ہست ترین
 پدے یا و س پدے یا گوش گزین

پچے چوٹینگ ء کس نیت عنقا
 ماں کیز ء کوئی ء نے مار گزین

چہ دیدگاں نہ کنان سُبُر مَحْنِ ءِ مَنْ شُشْت
کنان نہ چاور ءِ ہون ءِ ماں ارس و حاک ءِ نُر شُشْت؛

ریت حائی ءِ پَکُو تہ شے مرید ءِ بدیں
کہ بیت کنت چرے زور چاکر نہیں پُر شُشْت

ترا بُنی مَنْ پُت تہل دیت ہے پیم ءِ
ترا جہان ءِ زاناں کہ پر چہ شیر کن گُشت

چو سُبب بیگہ ءِ چہون شلنت ارس ءِ ہون
دل ءِ کباب ءِ مگر آپ، پر گم ءِ نار شُشْت

تہار بیت ہے شوق ءِ یات ءِ لوگ تہ تھی !!
منی دل ءِ چہ اُمیت ءِ اگہ چراگت گُشت

منی ہمیش خطائنت و لہجہ ءِ کَر ءِ
کدی گلامی ءِ ساہ ءِ رامن نہ شیر کن گُشت

بجن ماں تاج ءِ چو الماس بادشاہ ءِ بکتوش
ہلاس بیت چہ پُپ ءِ گراستمان ءِ دُر و شُشْت

ماں واب ءِ کرتے دل ءِ منیل پُل گنور ءِ مجلس
جتائی ءِ جگر عنقا ءِ دوشی شر پیلشت

چہ ہنلوئے بی یات ء دیا نے دُور من ء
 او زرد ء درد کسا س ء چہ در متور من ء
 چرا گلاب کہ کندیت کنگ ء بگل ء
 ہزار شتر ترس بودنت کوہ ء مور من ء
 بہ بنت کج ء ورنائی ء خماریں چم
 ہے گول تہت روان ء کنوئی شور من ء
 چہ ہمیں جے ء ورنائی ہتم پلے
 کہ کھیت گندگ ء ہر سومری چو جو ر من ء
 نگاہ مست ء تہ پلین گتے چہ سئی ء
 گلاب سینگ ء سیل ء کنائیں ہو ر من ء
 نگاہ ء کھیت کدی کو شراو کدی تسنیم
 چو ڈرائی ء شپ ء سر مست کنت پور من ء
 توے چو گنب کہ بیراں کنت کور ترا
 مناں چو چمگ ء بیرای نہ کنت کور من ء
 من ء تہ چا کر ء سوب ء گلو ء ٹپ دادگ
 نہ قبرے گنبد ء عنقا کنوئی گور من ء
 جتا میں راجے ء بیرک پہ بائیا نول ندیست
 ہزار شکر کہ داتش ماں کیز ء دُور من ء
 او جند ماتیں وطن ! گم مکن پہ عنقا ء
 کہ کیز پر تو کنان انت جوان گور من ء

گوں پنتِ عدریشمِ بیا اومنی دلِ اے پیلوش
کہ پمن کوتِ جتائیِ گم نہ بوت پہ کوش !!

چہ من ہمیش وتی سیہ تپیں گم اے ہوں بہر
منی کش اے چہ اگہ دیر دیر مانے چوش

مرے دماں تہ دپوں تہل مرنگ گندگ
اگر چہ ہست ہے حبرِ اے گلگد رتپ پروش

بہ بنت تنگو اے وت بی نہ بنت واریوں دوست
کپنت جہل چریشی وتی چہ ہند اے گوش

مرادے ہست گزر گم ترا اگر انازے
نہ شے مُرید، چو بی برگ تو بدے شیموش

ترا وتی بگل اے سیاہیں بخت لوٹتیوں !!
سد اشپ اے بگل روتج بیت تپان شموش

اوارتی منی شوق اے بہ بنت گر میں ساہ
کدی تہ کیت تہاریں شپاؤں پاسے چوش

مزاں کہ شعر اے پہ نام اے کناناں پر یاتاں
وتی او ملک اے من تارخ اے لکھ گایاں چوش

مگر نہ ریتکہ پہ قوم اے من ہوں وارس عنقا
گلاب و آس می پرچے مہ بنت قبر اے پوش

یک شے مُریدِ لوگ نئی ویران نہ بوتہ بس

بوتگ تباہ چاکرِ دستِ چہ باز کس

ہر دیں دعاءِ دست کتوں دراج سوتلگے

پر من اے آسمان بگوشے انگرے من جس

بڈانت پیتل نے کہ اچاروں نہت ماں دست

چولِ چہ بیٹرِ پدماں پدیں بوت سُستِ وس

ظلمِ چہ آس درسیں زمین تپتہ بوتہ تین

لوٹاں کہ دم کنناں، بلے چوں گت کنان بڈس

نیلیت گوں سواس ماں لوگِ وئی کدی

سردارِ گس مسیتے ٹہان انت پُر اُس

نازانت نیست سئی کہ نمیت ساریوں

گوشتے برو شراب بتنگ و گمِ عیدس

تمی سینگِ و تکلانی میں و شیں ندارِ

نے بہر قرنے نسلے نے جہورے و چس

چمِ گلکاب بیت خیالِ شراب بیت

کائے تو چوٹی اوہتمؔ ءنودا! کد پڈس

لرزیت درستیں جان کہ لرزیت دل چڑا

لوٹے بزانیے گون ترا عشق یا ہوسؔ

سپاں وتی دل ءستم عنقا کنانے سر

ہونوں تہ انگت ہست اگہ نیست انت مَس

بتگ وطن گوں زمزمل ءبتگ ماں کیزمن

بیں محشرؔ پریشنگ ءعنقا بگوش برس

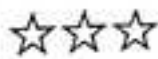

پتوئے گرک بل شرابِ ءِ تھا عشق و تاجِ ءِ مِطرِ ءِ عذابِ ءِ تھا
 ماں کلامِ ءِ چو حورِ ءِ نام توے نکل تئی انت ہر کتابِ ءِ تھا
 ہست بستگ منی مرادِ ءِ شپ تئی ہمے سیاہیں مُٹِ ءِ تابِ ءِ تھا
 اے نہ انت ارسِ پشگا زردنت تئی جتائیِ ءِ آسِ ءِ زرابِ ءِ تھا
 ارسِ و آہِ ءِ پنامہ لوٹ چہ دل بیت بس دوت و ہوں کبابِ ءِ تھا
 واجہیِ ءِ مجازِ ءِ چمِ ءِ نشہ نے پشیں مستیِ چچِ شرابِ ءِ تھا
 مرد پٹِ ءِ گلامیِ ءِ نہ سہیت وش ہما زند بیتِ آبِ ءِ تھا
 زند لوٹے اگہ پہ وت تہ بکند ہست چے ڈیہو وکابِ ءِ تھا
 گوں بلوچِ ءِ سرو زءِ دل پخت ہو کہ سُرِ جوانیں ماں ربابِ ءِ تھا

مہرِ ءِ سیمِ یاتِ آتکِ عنقا

مارے اچتیں دیتاں چابِ ءِ تھا

رمضان آئے عیدِ نو کے ہست
 چے دلِ بی شُدِ برو کے ہست
 جتِ نیم گاہِ چاراں چون
 سینگائے کہ پُلِ رود کے ہست
 بے چراگِ ہچ نہ بیت چا کرِ لوگ
 داگ کوڑانت تا گنو کے ہست
 دیری میں زلپِ سیاہیں نو دشتنگ
 گلِ انگت مگر گرو کے ہست
 واب تئی کیت ہر جتائیِ شپ
 خرس مئے بی سرا درو کے ہست
 سندھِ دریا تا رُوئے سئی کن
 ہار بولان یگِ انت ڈو کے ہست
 سیاہ عنقا کتہ چو ظلمِ روج
 کہ گوشے مہرِ ہپو کے ہست

دو گام تی وطن ۽ منته کاروان ۽ بگوش !!
 مہ گپت شپ، مہ بی ات ست مردمان ۽ بگوش
 اگرچہ چیر جنان نکتے گندہ گوات ۽ گبار
 پہ کَشک ۽ نکش ودی انت راہیان ۽ بگوش

کلات ۽ ٹل کلہے نیں کہ پیگ انت سہرا
 تنگھی روگی انت پیادگان ۽ بگوش

ہمہ کہ ناؤ چہ تی ات چرائی گوستگاں من
 مزیزیم، پمن ماں پجر، شگان ۽ بگوش

برابر آتکہ ماں تیر ۽ نہارجہ جتگیں!
 نواں کپیت سرائت پچک کمان ۽ بگوش

اڑت کلیم گوں فرعون پہ نام اسرائیل
 بلے ہمیش مردگ پر تو انت جہان ۽ بگوش

ماں ہر بلوچ ۽ رگاں ہون تی سُریت مرچی
 ماں توپ ۽ دیمارو کیں بلوچ خان ۽ بگوش

نواں کہ کرم کتاب ۽ ورننت تارتخ ۽
 پچنڈ ایشی ۽ عبدالکریم خان ۽ بگوش:

ہمیش سوب کہ عنقا نصیب بی برگ ۽
 ہے گوں شور ۽ گراناز ۽ پل گوران ۽ بگوش

اے باگ ہستی ۽ نامیبتہ من کہ کرتگے بر
 چوبز گراں نہ دیان ات اے واجگان ۽ بگوش

(۲)

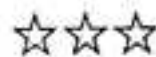
کدی تپنت درپشانیں ماہکان ءِ بگوش
کج ءِ پنا ہوں، جتائی ءِ سیاہیں بان ءِ بگوش

جتائی ءِ پچے بتگ شپ اش سرت کہ نکنت
چو یات آؤکیں ملگور ءِ مُٹکان ءِ بگوش

پچے تی بیگہ ءِ دیما را زردوئی بوتگ
پچے تی سُب ءِ ماں چم ارس، آسمان ءِ بگوش

پمن تہ بوتہ کپن آئی ماہکانیں دیم!!
من ءِ چہ سُد کہ چہ پیم انت پہ جہان ءِ بگوش

ہے سہیل ءِ پدی پانچل انت پن ریج ءِ
چہ من کُلہ ہیر و باگ ءِ باگیان ءِ بگوش

گون نیست میر چا کرے سرداریءِ آس
 دا تک شےءِ پکیری ئی حانیءِ آس
 چوپٹےءِ نمہ تو پترتے منی دلءِ
 لیکن تہا تو دات دلءِ وشیءِ آس
 وائے پکن چہ باریءِ اسر کشت بانورءِ
 لگت منی چونءِ کہ ہے باریءِ آس
 بیداچ ہے لدی نیں جتائیءِ پردگءِ
 تی یاتءِ گون داتہ دومی ہر چہ آس
 گنداں ترا گون دومیءِ ہر دیں من بنگراں
 گون لت ہے ترا کہ ہے دومیءِ آس
 پلتیں گورءِ شرایں نگاہءِ گلہیں دپءِ
 ہر نیمگا چہ گونیں منی گودیءِ آس!
 ہر مردمءِ کہ ہمتءِ زند آپءِ جام گون
 چوں کنت بے سیالیءِ سٹک آئیءِ آس
 گنداں تہار ہر گسءِ ایشی چہ ظلم من
 لوٹاں کہ گون دیاں ہے سرداریءِ آس
 عتقانہ شت اے رنج ستر ہونءِ ارسوں ریتک
 سوچک پچے نکت شپءِ سیاہیءِ آس

نراناں جاگے چونین دل اوشتیت و جگر لرزیت
 ہے لرزگ دل ء کارانت، چیا آدگر لرزیت
 من دوشی ارس چوں ریتلگ ہے حال ء دینگ لویت
 مزاں پلے سرالے سہب ء نمب ء بے گزر لرزیت
 منی انت اے جگر، پچاں ماں ظلم ء بیکسا میں آس
 زمین ء زور پر کنت آس شرجمیت و شزرزیت
 اگر چتئی دغا ء سیہ تپ ء آس اچ کساس ء گوست
 بلے انگت و فاء نادرا ہیں نبر ء سر لرزیت
 وتی بوجیک ء بند وکانی چارگ ناخدا ء کار
 نہ بوجی ء کہ چوں نندوک ء دل اچ آچکر لرزیت
 نہ بی برگ ات ہمیش ات سر مچاریں مہر گراں ناز ء
 وگر نہ بیت ہر کس گوں کلات ء سر سر لرزیت
 منی چم سکت پہ تئی راہ کدکائے تو آپے ء
 چے سُد عنقا چہ ترس ء ساہوں جو ء چکر لرزیت

پشت ایچ آس روک کت لوگ ء
عید تو کرت عید من دروگ ء

تئی گور ریملاس و مئی اندیم
خال تئی گل ء داگ مئی بوگ ء

پش کہ گوش ء توار زرمی وش !
نے رباب ء او نے سر ء جوگ ء

ہر کس ء گپ مزن ہما مزن انت
نے کہ در دانگے مزن لوگ ء

کندگ و گریوگ ء ماں پچماں ارس
پلہ بندوک شارے و سوگ ء

چوں بتر ساں چہ دوزہ ء آس ء
تکڑے وت منی چگر پوگ ء

ہتکڑی ء تہ سوت است عنقا
نے نصیب اول توار گر گوگ ء

وفائے اِچ تو نازانتیں دل ۽ لوٹ

کدی ہوں بیت سُہر ۽ سہت بیکوٹ

بہشتی دیے ۽ ڈکیت اِچ من

نکچنگ تئی گوں زہر ۽ ج من ۽ موٹ

بُسوچیت اِش نواں تئی آس گل ۽

وتی زلپاں مکن دیم ۽ سراچوٹ

وتی زند ۽ ہمہ ہند ۽ تئی پولان

مگر زند آپ تئی چمانی باہوٹ

منی حُب ۽ زمین کہ چوش چندیت

بزان کچنگ میار ۽ سنگریں اوٹ

تراپرے مزانناں من قیامت

کہ دُنیا ت منی کرتگ کلیموٹ

جتا ملک وجتا قانون پہ واجگ

پہ مزور ۽ چے ہرنائی چے ڈنڈوت

چہ پروا ناڑی ۽ بیہوش کور ۽

کہ ہست انتے وسم ہردوش ۽ گوٹ

تنگہ نے چشمیں ملک ۽ امیرے

بکچپت اِچ من پہ زری قوت ۽ ووٹ

بدل ملک ۽ زمین و آسمان بوت

ہمہ کیز و ہما عنقا، ہما کوٹ

منی سٹکے دُنیا، اے دنیا سچا تِ انت

منی آس درستاں پھ دوزہ بہا تِ انت

منی باگ ء چہ کہ رُو سینت پُل اش

ماں باگ ء جہان ء نہ بچ پُل ردا تِ انت

دینتِ آئی لوگ ء نہ دگ ء من ء سوج

اے استالاں اچ آ سماں رَب گوجا تِ انت

چہ یاتے من ء دنت و اباؤں نیلیت

من لوٹاں چہ مہگر کہ ماء گرات انت

ہے ہمیں زندے کہ پر من تو ناہنت

ہے ہمیں زندے سراتی گوزا تِ انت

ہمیشی ء تر سیتہ دُرس آلم ء را

ہے دوزہ ء آس یارب ثسات انت

مگر مر کے ء تو پہ عنقا نیائے

پہن نیں بگوش تو کہ چے آسرات انت

نہ لگیئے اچ من مروچاں تہ گواتے

زاناں کہ گودی چہ من پر چے گوات انت

پہ تی پلِس یا تاؤں خط لکگی انت

متاچ ء کہ مرچی منی چم دوات انت

چہ تو بوتہ کارے اگہ بوت میار ء

چہ دہ سال ء عنقا ماں کیز ء کلات انت

مناں پُش کہ ڈُکی چوچ کس مہاتیں
 پمَن جواں پُش اَت ساہ رب ءِ مداتیں
 من ءِ دنت تئی لیکو آنی کہ یات ءِ
 تہ بلبل چہ دوش زیملاں پش کپاتیں
 نیاریت و شبو چر ازلف ءِ عنبر
 چو بے خیر گوات اِن تہ اے بند باتیں
 سواداں چہ دُنیا ءِ بے بہر گرتے
 اے نازانتیں مُلاءِ دل بنگراتیں!!
 مہہ ءِ گون لوز ءِ چرا گے او چریت
 اگہ پولگا اِن تہ ترار دہ باتیں
 منی گس جتائی ءِ بُن دات چٹ کت
 جتائی ءِ لوگ ءِ ہوں آسے کپاتیں
 ہے پیم ہوں ءِ کہ دریائے رتچاں
 ہے پیم چماں چہ تئی ہوں رچاتیں
 ہے سہہ کہ بیکار پر زندگانی
 ہے ساہ ءِ مرک ءِ پریشنگ براتیں
 ترا من نگنداں دل ءِ پولگا ہاں
 ماں گیوار ءِ لوپ ءِ نواں دل باتیں
 ماں دنیا بکندیت عنقا ءِ چوں کس
 کہ اے ہر کدیں بند کیز ءِ ماں چاتیں

ذی بیگہ ء کہ تو وتی سہریں دریش کت
من گریت اینکس ہوں کہ وتی چمون ریش کت

پرتوماں مہر ء جگ دو آسی میں پُل
پہن گوشے کہ تیز دو سیاہ مار ء نیش کت

حُسن ء دَعا تو داشت او عشق ء وفامن داشت
مئے داستاں دو ہرپ تو آکت من ایش کت

روک انت آس ہمہ کہ منی زرد ء تی ماں گل
چوں دوستے مداراں کہ گوں توئے خویش کت

چویک شپے ء وابے ء آتکے منی کش ء
من ہر شپ ء گوں تہت رواں یات ہمیش کت

آکار گوں منی جگر ء کت تی زہرگ ء
ہرچی شدیکیں گرک ء گوں ساسی میں کت

چو جور کرتے زند کہ پُرشٹ اچ نماز ء دل
عنقا نہ کہ پہ جنت ء چے چے من پیش کت

گلت گوشت اش کہ اچ دنیا براں

گون دنیا رو دیں نے کار، ہر آں

تنگہ اوشتو کے ماں نماز ء

رمگ سرداتہ پروت دوزیں ہر آں

پکو بند ء مرگ گوں مستیں چو لاں

پکویسل ء کنگ دریائی کراں

مگر زلپ ء چہ یات ء نو د پیدا ک

کہ گنداں ترمناج ء کک و ہر آں

چہ چمانوں چے پیم ء ہون پٹیت

بیا پر چارگ ء اے پکی چراں

پہ آزاتی کپیت اے زیل سلگ

ورنت آلم پیگیں، گل گدراں

ماں میدان گر نہ بوتہ رستم ء مٹ

من عنقا گوں قلم دیوان دڑاں

گراچ من سگت تو بُرت بزاں اِج تو ناز شت
اے چیر کائیں وژدلیں راز و نیاز شت

وارپتنگے چہ چم ۽ خمار ۽ شراب پُش
چو بوتگاں نشہ کہ پہ عمری نماز شت

گلفام پُش گوں سبز پری مرچی ہم کش انت
محمود غزنوی ۽ دل ۽ چہ آیاز شت

اِج من نواں بُروت گلیں یات پنگور ۽
اے ٹرس آتک اِج من شراب ۽ شوہاز شت

سوت ۽ چہ نے چراگ بلیت و نہ ہور کیت
اِج تان سین تانی ۽ گڈ سوزساز شت

باگ ۽ تہ زیان رست پلیتی مگر شتے
روک آس گنڈ گنڈ ۽ کتاں نیں گرازشت

عنقا ۽ سہی پنجرگ ۽ بلبل ۽ را گوشت
گمک سر آتک اِج منی کینر ۽ او بازشت

مرچی چے بوتہ جنتِ پِل ۽ سہر بوتہ چو دوزخی چُلن ۽
 یات داریت چَلو ۽ بک ۽ تی گزر چے ماں ارس ۽ گُلگل ۽
 ہو سی ۽ دی است پر تو مہر تنگوے است ماں کر ۽ چُلن ۽
 کرتے پشیلہ کہ وشبوئے یات چے آتکہ آسی پِل ۽
 حیف حانی کہ شے مُرید ۽ را اشتگنئے پر کلاتے ۽ ٹل ۽
 ہر کس ۽ است اداں شراب ۽ خور چے گزر تی پہ بخت ۽ مُلا
 چومنی شوق ۽ چم ۽ ہر رگ سہر کرتہ آئی گلاب چک گل ۽
 دل و فاء اُمیت ناحق کنت بچینگ چے امام، دلدل ۽

من چرے کینر عنقا دل بکناں

ہست کنگ زمانہ ۽ گل ۽

کنگ گوں سوئی ء ہر باب ہست میئل من ء
 ستر کہ مست زر انت و نے پتل من ء
 نواں اے ارس چو الماس تئی دل ء گذنت
 مدے جتائی پھر گئی نیں بیل من ء
 نہ کت دُعا اثر، تو اور وچ ایر برو
 چرے ہدا جنگیں پہر و پاس ء ٹیل من ء
 ماں پارسائی ء دوزہ تہ من و تارا جنگ
 اماں نہ رست ماں بخت اگہ چٹل من ء
 کناں ندیست من تاک ء سرا گلاب ء نمب
 مبر گمیں شپ ء سہب ء پہ باگ سیل من ء
 جتائی ء دل ء کلیں خیال گلینت انت
 بنا چہ تئی کہ تنزگا ہی ہست میئل من ء
 پمن بگردے تہ گرداں من گوں تو او گردش
 اگہ پہ دومی ء چرے پچر، پہیل من ء
 ترا کہ تیر ء پنگ گوں پہ دو میانی کشگ
 کہ ہست چشم ماں کش ء تو پک و همیل من ء
 بلے گوں زور چہ دوس رپک ء، اچ من لیے بُرت

ہنر سیاستِ استانت ہزار ہمیل من
 دل و تہا بلگ آس و دگر، او باگ و دگر
 چہ شنگ بو تگمیس نالاں منی مکیل من
 منی زمیں چہ ہدائی زمین درنت گوشے
 ہتم نہ دنت ماں کینر، چہ اسہیل من

چہ ارس ء آسھی لوٹاں ہمہ من بو ء مراد
 ہما کہ رستہ من ء پل گور ء چہ جگ ء زباد
 پکوائے او منی لنجیں شپ ء چراگ ء بدل
 نہ منت زندگی ء دست موشیانی گشاد
 یکے توے کہ نیائے ماں ماہکاں باگ ء
 اوستی ءے کہ لد ء تک پتو ء پہ شپاد
 گٹینک پور ء ماں چماں ببات پرچے دَر تک
 مُرادوند جہاں کرتے، ہو رگ مئے پہناد
 منی غدومی ء چمانی میم اگہ یک یم
 تہ تی ماں رگندگ ء نیت اش چومن پہ چیا سواد
 پچن جہان ء ہے زند چو قیامت گوئست
 دو بنت چون قیامت پدا پیاں چوں پاد
 من کوہ ء زامری ماہ ء دَر شک ء نام ء گراں
 مہ بیت ہردپ ء تی گلن تی زلپ تی بالاد
 پہ زر پہ زور پہ زاری ماں دست ء مہر کیت
 بلے پہ یکے گللیں ہارو پہ تی ء پا ہو ء ساد
 مچار کیزی ء سہرائیں کندگاں عنقا
 ماں گواچن ء تہ دپے پٹے مان ریتلگیں واد

گوشت من چش تہ کرت من چے ردی
عشق ڈکوگ گہ او حُسن وِدی

سالے ء عئید کیت دو واری
چونیس تو عئیدے کہ نیائے پدی

گردن ء اچ رگ ء تہ نزیک انت
بوت لاپ ء چہ سئی ہدا نہ کدی

چست کرتش بزرگی ء واہو
چوش مست اِش چہ سمی داشت پدی

پرچے ساہ ء وئی کناں میاری
گوشتن ء بوتہ کسی ساہ کدی

ہر روج آ انت روک چو آس ء
آس داتے اگہ، چوں بوت بدی

زرد عنقا گلاب ء پلے نہ انت
بو دیاں روت ہم ماں زیل لدی

ہو کہ آتکہ پلن گور کندان منیگ ءدیم چچ
چوں کنناں من گشتہ پریات ءزبانوں گروگ وچچ

شے مُرید ءدل بے دومی دے، داگاں سہیت

یک کساس ءانت ہو کہ درسیں سینگانی دل مس کچ

بیت و اب ء، بیت چمان ءنواں گندگ نصیب

ساپ تہ جاگہ بہ بیت اوارس! جوانیہ پہ تچ

ہو کہ موزاتی مراد ء من تنے و ہدی نہ چت

کو ت ہے پر من کہ ہارے ءنبرت اومیت ءچ

قوم ہما بے واک اچ سی سال من جت گال چست

یا الہی ماں کناماں بلکن ء شیرگ ماں لچ

نے بلوچ ء نیوگ ء پڑیس چہ ملک ءتی بہشت

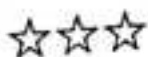
نہر آئی انت بولان نخل آئی انت مچ

اچ جہان ء نڈیاں تیخاری ءیا گیگری

رستہ ملک، عنقا ء سببالے تہ سببالے اونچ

بگوش گوات ء جہان ء جج مداریت
 نوا زند ء بتیلاؤں پہ تاریت
 مگر بنختے چریشاں یکے ء ماں
 کہ یک یک کنت چم استال چاریت
 پہ دراہی ء سُرِت چش نُٹ آئی
 سُرِت تاکے گلاب ء دل گماریت
 کدی داماں کدی کوہے نگیے
 چے جہل و بُرز، زند ء کشگ داریت
 زمین جہے مگر لوناں پہ غدار
 اگہ زاناں کہ لوگاؤں بی ناریت
 ہمہ باگ ء چو پن ریچ ء بُرو سین
 ہتم گر پر تو کے پلاں نہ ساریت
 چہ عنقا چنے کیزی ء سرا کپت
 کہ عمر ء گلگ ء بیلاں شماریت

آتگ انتوں کہ پلن چہ گورء پاد
پل گورینانی کپتگاں پہناد

جرے گورت پیش داشت ترا
مہپرء گوش کہ چش کشت آباد

آپ جمء پہ کجلیاں وش
آپ دریاء پر کشا رمراد

ہر کس ء کت وتار ادیراچ من
آسمان کپت ہمائی ء ماں پاد

گس ہما انت بیت دل بر جاہ
نے ہما گس کہ بیٹے کٹ ونپاد

روک ایش انت تی ماں ہر دو گل
کہ دلوں بوتہ چش گوں آس سیاد

من ء عنقا گرز سرے چستیں
گر بہمیت پا ہو ء! چ ساد

چہ دوشی چوش چراں تئی ہیلی ء من گردانک ء!
 گوشے بخت ء مہوں بڈنت ہے دیوال ء جہلانک ء
 پدو پہ امشپی سیاہیں گلابانی دو وشمیں چر
 دل ء چکا کتنگ تالاں تئی لٹانی بستانک ء
 گم ء وسپوک چش نشہ اُمیت سینگ ء چکا
 گوشے لٹجیں رگے ایراتکہ کڑہ ء برزانک ء
 من ء دست ء پہ قوم ء چش کہ کانارو سگار ہر وہد
 من ء اے داتگ انت آئی متاج و آئی بروانک ء
 زاناں خالق ء پرچے جہان ء را چو ناہینگ !!
 کہ شوپانک ء چہ گرک ء ترسی، گرک ء راجہ شوپانک ء
 تل انت ہر پیم دل اندر بلے پشکوں سلامت داشت
 کہ بازیں عاشقے کت گارجیک و دامن ء چانک ء
 نہ بیت اچ تو کلات ء گرانکے آرگ چوبی برگ ء
 تہ سسے پکن نگ ء پتر دھرتی ء تل چانک ء
 گلای ء جہان ء مان رتکہ محشریں آسے
 گندگ زرتہ کوہان ء گوں اسرافیل میں گوانک ء
 نیاں من گٹ چہ بی برگ ء اگہ توبے چو گرانا زء
 نہ باں چو پنوں ء گر بے چو سسی دھرتی ء چانک ء
 من عنقا ہوں ریتلگ چسکہ ملک ء باگ پلین انت
 نہ کشتگ وت پوت موتی کدی دریا ء جہلانک ء

پُلِ ءِ گور کہ ہست ماں چمان ماں منی !!
 کیت ایت گندگ ء کہ جہاں دُرس جواں منی
 دوشی زاناں بانہے ات یار لیشمی چڑی
 یا کپت پُلِ ء ہارے سرانا گماں منی
 چوں دو انت گریت کناں تام تامی ء
 ارماں درانت سینگ ء اچ لیکواں منی
 تو روچے ء بگر کہ شپ ء در نیائے تو
 رُشنا نہ بوت اچ تو شپے ء گداں منی
 بنام آ پہ قہرا ء و شنام من پہ مہر
 دشمن بو گائیں پرے سبب ء آ سماں منی
 ہر کس نکت منزل ء دیرین گوں کپت
 یک یک بو آن پشت کپان مہر باں منی
 اُشکن گوں مرک ہست دلت مولوی ء پنت
 اُشکن گوں زند ہست دلت گوشتناں منی
 ہے ہے پلان ء بچشت و ہے ہے پلان ء پت
 کارنت نہ چش پہ مرک ء سرا مودگاں منی
 تو بے تہ زندگاں نہ بے تو تہ مرتگاں
 عنقا ء ردچے کت کہ ترا گوشتے جاں منی

مٹ ۽ پیا کہ گرہن جُو داریت
ہور اودا او چم ادا گواریت

من جناں داگ تو جنے خالاں
ہر کہ لوگ ۽ وتی جتا ساریت

دیتلنتے تیگ نہ زحمانی
دشمنوں پدماں پد کہ شہکاریت

کیگ ۽ بج ۽ رنگ ۽ زانت تھا
شر ہما چم کہ دیر پُش چاریت

ہر کس ۽ نے بلوچ خان ۽ جگر
توپ انگریز ۽ ہردیں گو نباریت

پرچے مُلا چہ مرگ ۽ چش ترسیت
سدک ہستے کہ جلتے داریت

بلکن عنقا اے سیہ تپے مئے کیز
دیر ہر کس چہ من وتا داریت

ہل جتائی ء بگر یواں دیدگ ء لیگار روت

دیدگ ء لیگار روت و سینگ ء او پار روت

دوستی چے دشمنی چے راست چے او ڈروگ چے

بید اچ تو، جواں گوں سُر یا لی منسی ہر کار روت

دشمن ء چم ء تہاننداں گباران ء یکند

بے نشان امے نہ بوتہ کارواں تجار روت

ہردو لُنٹے سُب سُب و ہردوز لپے چوٹ چوٹ

چوں کشاؤں بہایت آئی اے دُرہ پلگار روت

استمانی راج لوٹیت استماں ملک ء سرا

بادشہ! بی پوہ کہ چے عاشورہ ء پچار روت

روح شپ زرد ء ہتم ہرچی ہمائی ء رواں

راج درگیبجیت راہے آئی چوں سردار روت

ایر سر ملک ء سرا عنقا من ء نہیں کار چے

اے گوں پاہو یا پڑایا کیزیا کا نار روت

گوں سینگ ء لیبانی گوں شہل روا جانی
 تُرساں مبرے آب ء عشق ء چہ میارانی
 ہر وہ دل ء آگیک چہماں پہ ہتر داریت
 اچ سچناں تیزیناں تُرسیت نگاہانی
 نے خیال دگہ کھیت اوں نے لیب دگر بامیت
 تئی پیہمیں رواں ٹاہاں من دُتکاں ہاکانی
 در کپتہ دل ء دُونہواستالاں کُشگ لوٹیت
 مہہ دیم گس ء آتکہ چے لوڑ چراگانی
 مئے دل کہ تہا سگک بوتگ چو کباب ء یہ
 ہمرنگ بوئیگ لوٹیت تئی کجلیں چہمانی
 ہر ڈیہہ ء جتاہنے ہر حُسن ء جتاہنگے
 عشق انت کہ یک پیم انت ہندی و خراسانی
 مئے گال غضب ناکیں پہ مُرتہ دلاں عنقا
 اُنچش کہ پہ ورنایاں سینگار جبر کانی!

بی بی ءِ گِدان ءِ گوں چے یات گِدانانی
دل زانت او من زاناں من چکراں ارمانی

ہم اچ من جتا توئے تو ہم چچلی پورانی!
چوں سگاں چہ پل تَم ءِ تئی چمک ءِ گیگانی

بندیت و کنائینیت اچ مُرگ ءِ کہ پریاتاں
انسان ءِ گے چیریں ہست انت مرادانی

در کپتہ نواں سنجک مئے شوق ءِ پہ پسکینگ
دیر انت جتایاں من لنباں چہ گُشنانانی

لوگاؤں مچے تام انت لوگاؤں پکو زر انت
لیب دارگ ءِ ہاک ءِ چے رد منی پُچکانی

عیسیٰ ءِ سنگ زندگ مُردگ بلے عیسائی
ہر روج کشت انساناں پہ کٹنگ ءِ زَرانی

عنقا اے جتی شہرے اچ دھرتی وڑیں شہراں
چو زیل ٹہت پمن اچ ساندہ ءِ کینرانی

نہ بیت نیم پچیں چم و وڑسگار کدی
 ہمیشی و را پہ کوش و منی گمار کدی
 چشیں بی کیت شپے من کنان شادی و
 ماں ہنجیں گردن و ارسانی پلین ہار کدی
 بدامکت منی سینگ و گم و دوت و
 خمار دیدگیں ورنائی و خمار کدی
 رباب و آس تہیں تار زندگانی و
 نہ کنت گوں کپگ گوں ککو و تو ار کدی
 محبت و ماں چشیں و رنگے و بہ بیت چمگ
 مکتے آتک سرا گندگیں نہ ہار کدی
 عجب پر شنگے نیک و بد و شمارے تہ گون
 مگر نہ کنت مے مال و زر و شمار کدی
 مروچی کور کنان انت دوتے چمان و
 اے ظلم و آس ستم بیت لمب دار کدی
 پد انصیری میں دور و چہ مردیں دورے کتیت
 جہان و دود کہ رشنا کدی تہ ہار کدی
 من کلن آں گورے و عنقا کہ پل برودیناں
 گمیں مبو کہ نہ بوتہ گمیں بہار کدی

اکیریں سیادی بی پرمن کوت او بمبل منی
 چو گلاب ء دیم تئی چوزا پران ء گل منی
 شب جتائی ء چه واجہ پدر ء عمر ء سُست تر
 ملگ ء شب تیز تر معراج ء اچ دلدل منی
 پرتو بیشک است ایداں وش نمایں باز پُل
 پرمن ہرچی شب کہ بے وژنشتہ چم ء پُل منی
 دشمنیں لوپے ستر اڈوک شمبائے بہ بیت
 ہشت سچ ء وشیں ناء کنت چوں بلبل منی
 ارس ء ہر تر پیسے یہ داگ ء کک لچ ء اڈتگ
 چون شگانے ء زگاہ ء بیت چم گنگل منی
 مے ڈہ ء زرداری ء راگون پیدا ک انت آس
 انقلاب ء لوز ء پر آرگ پر بانزل منی
 چو وتی پیمیں نشہ داریں کہ عنقا ء بی شعر
 ہر کلمب ء گوں گو شاں مرچی سیو قلقل منی

حائی ء درد ء چہ چہماں شے مُرید ء ہوں چور پت
 داگ داتے بند بند ء را پہ دوتے در نہ کپت
 کار عشق ء ہوں دیگ اور کار حُسن ء ہوں ورگ
 رنگ گوں تو سہر کپت ء رنگ گوں من زرد کپت
 تئی دیوک ات تو کی تکیہ دیستے اشکام بوت
 ہرچی من گالانی لولی دات درد ء رانہ رُ پت
 کو چگوں تئی کرتہ وش ایچ تیوگیں دنیائی ء
 یکے ء تو یکیاں من، آسمان ہست انت ہپت !
 تو وتی بی بیکیا سیں بالنگ آس ء بچار
 گر من ء چارے کہ جانوں ایچ کساس ء گیش تپت
 زندگیں دل بیت چہماں گوں تہ گٹت کنت چون
 ظلم ء آس ء تہلیں دوت ء ارس اگہ گندگ شلیت !
 مُلک ء گواچی بوتہ ہر کس ہر وڑے ء ہر پڑا
 مے نگاہ ء سہر ء پلے تئی نگاہ ء ہوں سہت
 کینر ء بان ء روج وشپ عنقا نوارانی پہ نام
 قوم ء نوکیں بخت ء فکر ء بانوریں ملگور گو پت

پدے رگمی پکے منء شرنساجء

پلکیت آسوں سرء چہ بُناچہ

چہ تئی چمء تیرء چہ مئے ارسء آجء

چہ تئی تُرس استال درشت پہ تاجء

منی او مرادانی رگمی نہیں پرک!

مرادانی پلنء کدی کارے تاجء

سُری میں شپء تئی سُری میں دَراہی

وتی سوتء سر بند کرتگ کماچء

جتا میں دِلے مُت لوٹیت بُردل!!

دل ایتنکس بگوش من بیاریں کجاچہ

ہے دُڑمنی انت مانیت سیہ رُو

کہ تا کجیلء سیاہی گوں تئی متاجء

ہمہ گوش پُتروک جاناؤں گردیت

ہمہ کہ ترا دیۃ من جگ پاجء

نہ جت جہل توپ ءِ شُد ءِ زیل ءِ ویل ءِ

چے نوکین گے نہیں پمن درد ساچ ءِ

چہ من پرچے ترسیت سرکار ٹوہین

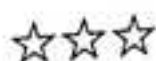
لگورنت حیراں چرے چاچہ ماچہ

دُره ملک آج آسی میں لبواں پُر

بلوچانی ایج شاہسوارانی تاج ءِ

پہ گینری ءِ وشی ہے باز عنقا!

ہے ماہ زیل ءِ ہے اور ناچ ءِ

کا گدیں لُنٹ پن و مزواک انت
 دل کہ چش ہون، ہون چش چاک انت
 پیشک دریت ء دو چگے لوٹیت
 اے گنوکی پوت چوں چالاک انت
 نے ردی بخت ء نے ردی بیک ء
 اے ردی دست ء، دست بیواک انت
 چون شر تر نہ انت اچ تو خور
 کوش ء ہون ء چہ دا منے پاک انت
 نور و شب و دل و دماغ ء شنگ
 رکتے، پیشک گلابے ء تاک انت
 ہر کس ء دیست گوشتے نام ہدا
 مرچی چش ٹلن و پل و پوشاک انت!
 پرچے گوں تو بہار گوں من خزاں
 مئے اگہ ہر دوکانی یک ہاک انت
 پرک ایکر بلوچ وانگریز ء
 پرک ہرچی ماں یک اوکاک انت
 من چومرگ ء ماں پنجرہ ء بند
 پیشک عنقا کہ واجہ زوراک انت

چہ منی گمء چہ منی دلء تو مزانے ہچی ہدا بکنت
کہ نوا، دپء دلء آ گیوں ماں دلء پدرد ترا بکنت

ماں زمین تہ و شبوئیں آ سخی او ماں آ سماں ء تپو کیس ماہ
تو پکونے کہ دلوں و تا چہ تئی و شیں یات ء جتا بکنت

ہے دیم تئی کہ مہوتین بُت پہ ماتیر ماہ ء چہ نیم روج
من نہ لوٹت کدی مہراں چہ کہ ساہگے مئے سرا بکنت

نہ کہ عشق سیاہیں تپے چشیں کہ ہمیشی ہج دوامبیت
دلء دل نہ بیت کہ ایشی ء چہ و تا جتا پہ دوامبکنت

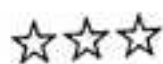
تو کدی تہ بیاوتی ذرا ہی ء تو مکن چو در وہ گوں عاشق ء
کہ ہمیش تپوگیں کہہاں گوں بہشت ء حور نوا بکنت

اے گوشگ ہدا ء کہ چش مکن، اے گوشگ ہدا ء کہ چش بکن

من بیان پرچے چوبے ادب منی اُنٹ پرچے دعا بکنت

چہ من پیش کپنگ ات کہ ہمر ہوں کہ روان گونے آوار بخت

من چدا تہ عنقا ہدیں سُران منی واہیں بخت سما بکنت

منی عشق ءِ بالیس پرک کدی کائے بے توارء
 چو شپگیں پُل ءِ بوء شپ ءِ ایمینس تہارء
 منی شوق ءِ ہر دوچم پیچ منی حُب ءِ ہر دوکش پیچ
 کنے مہر کدء او حائی! پہ مرید راہ چارء
 اے بہارء آتکن ءِ شت ماں جہان ءِ گنڈ گنڈء
 اگہ ہست، نیت پرچے، منی قسمت ءِ کشارء
 من دراچوچم ءِ ارس ءِ تو تہادل ءِ چوڈوت ء
 چرے اشکریں محبت چرے بانڑیں میارء
 ماں سرون ءِ چیردوشی چوتی دست ءِ گہہ جلاشکت
 مان شتاں کہ پک گرانے، من ءِ دات تل سگارء
 تی ٹہلوئیں سری ءِ چو بہار رنگ ڈرتگ
 کدی کیت کاڈ شوخیں چو شرا بے خمارء
 مے نصیب ءِ چو براق ءِ شپ ءِ کیت کد پہ چانپگ
 پہ برگ مراد ءِ عرش ءِ، وتی بانزلاں سوار ء
 چوسگار ءِ چہور عنقا منی چنچگ ءِ تہانت
 تو مزاں کہ نیست ناحن، می زہرگ ءِ مزارء

تئی چرا رُپتن ء پریری ء

چم منی کور اچ زہیری ء

کیہوی کشتہ ماہکان ء سر

امشی پل تو، دیم چیری ء

او منی بخت ء سہب ء بچکنگ

کن شپ ء دیر شک زیری ء

چے چے یاتانی چونیں چونیں پل

چو ہتم شنگ تئی ماں میری ء

گر در آمد نیاں من رب ء در ء

رستگاں پرچے تا پکیری ء

سدک بانزل رچنت مورینک ء

پکرچے اچ ردیں امیری ء

چو منی بخت گوں من ہمراہ انت

ساگوں گوں دیر دیری ء

یات ء زہیریں گالاں پداریت	روآ چوارس ء ، پرمن مچاریت
دیت ء تہ دیتے بازی ندریت	مہر ء نگاہے، استال سستگ
گواتے ستم نہیں بیکاں چہ پیاریت	بریائیں زرد ء بوآں پس کشت
ہرچی کہ تئی سیاہیں چمے گماریت	کنت انت بد بخت بختوں ہمہ پیم
پچمآں چہ لوٹاں ارساں بگواریت	یات ء گلاباں دزیزں مکنداں
گھانے شوقوں چے چے شماریت !!	سُہب ء سپیدگ بیگاہ ء سُرہگ
آرا کہ ہر شپ استال چاریت	من ہوں شپے ء گندانے سیر ء
لیکن پہ قوم ء پچن نگواریت	بختوں چونود ء گوایت تنگو
رَدش اگہ گوں مہر ء نچاریت	پرچے ماں موج ء کلپ انت عنقا

مروچی اچ تو دلوں رنجنگ تراپٹیت

اوپل پٹیت گوں ہر پل پنگ تراپٹیت

چوسیاہ مارمن ء پر نچنگ شپ ء دوشی

کہ ہر متاچ چونشتر جنگ رگ ء پٹیت

چوتاں کدی دل ء بلبل اے ماتن ء مانیت

چو دُور تنی گور ء پل ء پہ وشبو ء پٹیت

چے ہونیس بیگہ ء سبرگ چے سُبھ ء ارسوئیں زر

مروچی ہرچی کہ گنداں منی چن ء پٹیت

چو تو کہ کائے مینگا تہ رنگ تنی پڑیت

وفا کہ کیت تیرگا، ہمے وڑ ء پٹیت

نکنت تو اروتاوت منی زہیروک ء نل

کپیتے ہروڑیں دستے، ہمے وڑ ء پٹیت

پمن تہ گیدی دُره دور بیت و آہ کشیت

اوپر تو عتقا ء یک دوریں دل چڑاپٹیت

نیست سالونکی نصیبوں، جنج اگہ آتکھ تہ چے

بخت ۽ استالوں ماں مہکائی ۽ در کپتہ تہ چے

مے نصیب ۽ ماڑی ۽ دروازہ ۽ لُج اوشتوک

مے مراد ۽ شہ پری ماڑی ۽ ایر آتکھ تہ چے

تئی دل ۽ او مے دل ۽ دُڑیں خیالے نیستت

امشچی ماہ ۽ ماں بَش ۽ شرتیگ زرتہ تہ چے

مے عشق ۽ راگنوی داتہ تئی ورنائی ۽

جیگ ۽ چاکوں دامن ۽ چاک ۽ گوں یک بوتہ تہ چے

گر بوتگ مے نصیب ۽ دیم روشنائی نصیب

سُہب ۽ دیم ۽ دیم روشنائی اگہ شانہ تہ چے

اے جتائی ۽ اگہ مانیت ہمہ وژگندہ لُوژ

کاگد ۽ تئی عنبریں خوشبوگر آورتہ تہ چے

عیں پُرانی ڈیرے عنقا بیستون ۽ کوہ ۽ پیم

آرزو ۽ روکیں اشکر پیش ادا بوتہ تہ چے

وت شئت ہشتے پر من ء گم چوں کناں من چوں کناں
من چہ پیش ء برتہ دم من چوں کناں من چوں کناں

نیم روچی گو گو ء پیا سدا نالیوں سہب !!
گر سہیلے گر ہتم من چوں کناں من چوں کناں

تئی محبت ، پر مئے گندگ ، ہر کدیں بیت کیت شپ
بیت چوشپ کوریں چم من چوں کناں من چوں کناں

من زانان سہر تئی گدیا منی چم پُر چہ ہون
پُش نظر کائے مس چم من چوں کناں من چوں کناں

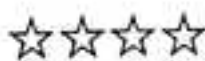
بخت مئے واب ء من آ گہہ بخت تئی آ گہہ تو واب
اے منی آ تئی قلم من چوں کناں من چوں کناں

یک دپے بوتہ کہ چچی ءے چو اسرافیل ء سور
تئی جنگ ہر ٹپ ء شم من چوں کناں من چوں کناں

بیا کہ لگک بیت عنقا مئے ماں عمر ء کھاتہ ء
دوری ء شپ روج ہم من چوں کناں من چوں کناں

منی بختِ سوزیں پرکِ پمن آتکھ سہی بالاں
 گوں گراکی شمالِ پہ کنگ من و نہالاں
 چوسباہِ کجلیں زرتو ہوں بیابرو سدا ئی
 ہے سہب بیت، نوکیں کڑی ئے بہ بی پہ گالاں
 او محبتِ مرادِ سری روشنائیں کندگ
 ترا پارستِ انت سہب و تو درایا شمالاں
 پمن تئی اُمیتِ جنتِ پمن زہری تئی چودوزہ
 من شموشتہ خوروا نگر مناں گارتئی خیالاں
 گوں گلابیں سینگ و تئی منی سینگ و کہ ڈک وارت
 منی جان و بند بند و گوئشے بوت شہدے تالاں
 مے محبت و گلاب و ترا رینت عنقا
 ماں تئی مسک بوئیں مٹاں چو کچی میں دستمالاں

چوستی گواچی کس کا ڈاء تراپٹاں من ء پٹاں
 ماں آس ء بیونائی ء محبت سنگ پلپٹاں!
 منی ارماں کہ گرانا زیں دلے بوتیں تئی لاپ ء
 ہد اشاہد کہ بی برگ ء ماں چم سُہری ء من مٹاں
 نزاتاں مئے وفا ء زہرگ ء پیسر تو ترا کینے
 کہ من پیسر بیاں تئی رستریں ضد ء سراپٹاں
 اے پل اے ماہکاں اے سہب بیگہ روت کیت ہرچی
 بلے گڑتہ نہ گندوں ماہے ورنائی ء بٹاں
 تو مستی ء قیامت ء بہشت ء پینگ ء چمگ
 من لچ ء گیدی ء بے بختیں زمزیل ء تہاگفاں
 منی کارانت ٹاہینگ کدوباگ ء من ء چے سئی
 گرو کے تلگائنتے ماں جمر گرندگاں زٹاں
 من ء عتقا بگوش من کہ مراد ء چمگ ء پچاں
 ہمہ کہ یات کیتوں جول ء پٹایاں ولاں وٹاں

ایٹ ہنچیں زندگی ء تو کجا و من کجا
مرنگاں آخرکہ ہستوں جاں کجا و تن کجا

تئی محبت چو گروک ء ناہر لہکیت رؤت
کنت ہر سہب ء چور و چ ء مئے گس روش کجا

آیت آیت من کناں واناں چو حافظ ہر شب ء
تئی گلئیں یا تانی قرآن ء شموشاں من کجا

تا ملواریت مئے سراتئی ششتگیں بیکانی نود
بنت مئے زرد ء گلاب ء تازہ تاک و پن کجا

بے چہ تئی رک ء کہ دیمائے مئے دپ و ت آپ بیت
مئے دپ ء پُر ہر تہلی ء تئی شکل و موشن کجا

تو کہ کائے گوں اناریں رکت دپوں آپین بیت
تُرسی نازانتیں دلوں مانیت بے گپتن گُجا

گوں بد ء نیکی کنگ چم نیکی ء دارگ چرے
ہضم بینگ ء کرت کرتگ شکل و موشن کجا

عشق ء ارس عنقا چو بوچم ء تہا انت ہم ذرا
گیت ایشاں کنت بے تو ہست ہمہ دامن گُجا

منی زرد ۽ آرام ۽ توئی شرابے من آگہ جہان آگہہ توے کہ واپے
 پُرائی کہ مے شوق ۽ گٹ گپت زمیل ہما دل پسندیں سُر ۽ تور بابے
 نکت داشت ہیراں نہ جم ۽ نہ ناز ۽ چے ورنائی ۽ آس مانیں شرابے
 رسیت ہرچی لالانی دانگ تہ بخت انت مکن بخت رکانی پک ۽ حسابے
 مزانوں کہ رتچان من ارس ہون ۽ من گور، گوں آسمی و گلاب ۽
 غزل من پلکاں، کجائش پلکاں منی شعر ۽ توئی تہ نوکیں کتابے

گوشے ایر ماہکان پڑا برپ ۽ عنقا

شہی چش تپاں دیم خانہ خراب ۽

بے چہ میئے درو، تئی چہ بے دردی

شپ ماں ورنائیں، داب وپت ہرچی

باریں رہ چاری ءِ گم ءِ بارءِ

سرین پُرشنگِ محبت ءِ دوشی

یابد ابروتی اے استالاں

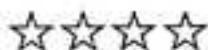
کور ! ستالِ داتگے اُرسی

مہرے ءِ چمگے ءِ کدی چُجاں

من رواناں ماں جول ءِ پٹ ہالی

بوت ارمان ءِ قبر ءِ کڈ عنقا

تئی چہ ورنائی ءِ مئے ورنائی

مروچی من ء دست داتے ماں دست ء
 نزانناں کہ توے ماں چے بند و بست ء
 من دیتے ماں و اب ء ترا ٹہل پلے ء
 من بے گم بوسپاں چشیں شپ نگوکتے
 اگہ شیش گور بوتہ تئی پیم تھی
 میاری بزاناں تہ چون شو میں مست ء
 تو لوٹے کہ مئے دل ہوں تل تل بہ بیتیں
 دگہ پیچے مرچی تو پیرکان ء رستہ
 پہ زند آپ دُز آپ ء ترگ نہوش انت
 مکن نا اُمیتوں کہ او میتوں بستہ
 منی عشق ء شعر ء او و شگوشیں ٹپہ
 کدی چو بہار ء گل ء کائے دست ء
 میار ء کن ات سئی چہ عنقا ء زہرگ
 چہ دوشی تہے پر تو بے ڈول گرتہ

ہما کجام مرادے کہ اِج تو لوٹتہ من
تو ترس کرتہ ءِ آرا گورا نہ داتہ کپن

کدی نہ منتاں تو نیستے بہشت ءِ تھا
اے روکیں دوزہ ءِ پیلشتن ءِ مناں ہو من

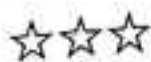
من ءِ چے اِج تو گلہ اے یزیدی دُنیا ءِ
چہ پُل گوراں ئی تہ چارینتہ باز امام حسن

پکیرے بادشہے یا بزرگ اُمتی ءِ
کجامی ءِ پہ تو پنڈ ءِ نہ داشتہ دامن!

نصیب تئی پدا چریت ہر گورے ءِ روے
ترا کجام ضرورت کہ تو بیائے پمن

ہوس پکن اگہ زندء چہ رند لوٹے مرک
چہ مرک رند اگر زند لوٹے عشق پکن

ہے بی کوڑ جنائی ءِ ظلمیں پن ریج ءِ
خیال ءِ شنگ اگہ عنقا بہ بیت یات ءِ سمن

نگاہ داروں الہی چہ ظالم ء شہر ء
ہمہ چو ظلم ء کہ ، ناٹرس چارگ ء زہر ء

ہزانے یات پدا آتکہ زیل ہیکیں
کہ مرچی بوتہ گم ء ٹپ ء دیم پیش چہرا

کدی کشت تئی ورنائیں چم، من ء ورنہ
چہ دیر چارگ ء پیدا کوں من ہما پھر ء

چہ من تہ بوتہ شتہ گار آسمان ء دشیں لیک
ہما کہ آتکہ پتوراہ چارگوں بہر ء

من ہر کدیں کہ جناں شعر تئی خیال ء تہا
چہ شد برانت من ء چوبابی کیں لہرہ

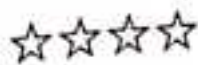
دل ء خزانگ ء یک ظالمے پلگ لومیت
گوشت حاکمیں کیز ء کہ بیت مئے و ہر ء

چہ من کہ رپت منی ساہ دگر توچے لوٹے
قیامت آتک پہ عنقواء برگ ء سہرا

بدابخت ہے ظالمیں حیا را
 کہ چو ہدا چہ من دیرداشته آرا
 چہ من محبت و لوئیت چلہ عزیزگ
 کہ سمہینگی کاڈ را حسن و قدر را
 ماں شیشگ و تا گندیت کج تہ بشکندیت
 اے ناز و چا پلو بندوک گوں دل و تار و
 تنگہی کہ جنان انت بے سُر یں چا پے
 تنگہی تہ نہ زرتگ محبت و ہار و
 کدی بی چول و سر اپل و تاک کنت قرار
 گماں نہ ایت اہل بوشتیت اقرار و
 گوشے چو ابے و لیب و گلاش مس گوں پری
 کہ بال کنت، کناں دراج ہر دیں دست و را
 من و چے ایچ تو گلہ تو من و نہ زرت پوت
 ہے چہ گستے کہ آئی و زرتہ عنقارا

تئی دیدگ ءِ خمار ءِ کتگ دل دوکپ پدا
پہینتہ پُشمہ دیدگ ءِ ہون ءِ دولپ پدا

پر توتہ پئے اُت کہ جتے راستیں ماں مُت
پر من تہ داگے اُت کہ کتے نوک ٹپ پدا

او ناہینگ چہ بخت ءِ شہد و شراب و شیر
گئیں قیامت ءِ او بہ بی دپ ماں دپ پدا

تئی روج، آئی ءِ چہ کہ تُرساں تچان شپ
مے روج آ کہ آئی ءِ گردیت شپ پدا

پیش ءِ مڑگ زمانہ ءِ زرہے گوں چپیں چول
اشکامی ءِ ماں بوجی ءِ گوں دُوست گپ پدا

نزیک ہرچی بیت اگر تئی مُراد ءِ پند
ہوش ءِ پکن گوں راہ کہ مروئے پہ چپ پدا

عنقا ءِ کیز اِگ ءِ نام ءِ ستا کتگ
درمان او برات پیش اوجی جان ماں تپ پدا

دَرا کہ امشی در کپتہ ماہکاں ساگی
 چہ تئی بلوری نئیں دستِ عدلِ عتیپاں ساگی
 دَرا چہ لوگ ترا سونہیِ سرِ سوگند
 کہ ارسِ سندڑی چمِ کتگِ رواں ساگی
 در امثالِ گروکِ کہ اچِ جُوءِ در کیت
 جنائی بو تہ شپِ ڈیہہ چہ گراں ساگی
 منی چہ شیرینِ کتر کلہ پکنِ پر من
 بہاتِ حیفِ منِ دو ستیں مہاں ساگی
 نہ گولیسِ دراہی چہ تو، زند آ پیں دراہی وش
 من ہم نہ پٹان و پٹھاں چہ تلوساں ساگی
 جہنتِ امشی ہم آ سماںِ اے ستال
 کہ دیدگِ انت ماں ارسِ نئیں گوار شان ساگی
 تو بے سائے ماں ورنائیں و اب، من عنقا
 چہ زلپِ کینزِ ماں زمزیلِ کپتگاں ساگی

من ء گوں تو محبت است در شانگ نہ بیت اچ من
زمانہ رسم ء پابند انت، گردینگ نہ بیت اچ من

عجب رسمے کہ پلے ء مکوش پلے مکن بوئے
من نادراہاں پہ درماں دست پڑینگ نہ بیت اچ من

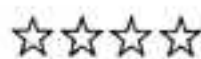
منی زندآپ تنی چم ء کوہان ء پدر جنت
پو اسکندر منی دل آپ وارینگ نہ بیت اچ من

مگر خوریے رد ترنگ ء ایر آتکے گیدی ء
منی دُنیا وسم اچ تو بلے ملگ نہ بیت اچ من

ستر صبر ء مسجائی دوا، زرد ء را وارینگ
محبت چچھلیں دردے کہ واپینگ نہ بیت اچ من

پکو عنبر سدائی میں پکو گواڑک دمانی میں !!
شراب ء اندر ء تنی یات بڈینگ نہ بیت اچ من

گوں ہسی میں سرا عنقا نھاں ہم بس نکرنگ جنگ
بلوچ اوں داس مرچی گوں پڑینگ نہ بیت اچ من

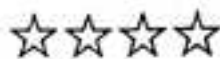

اَنین اوگنویس دل ہاں گوش چے گوشگ لوٹے
 ٹھلانی بلاہ وپتگ چے پادکنگ لوٹے
 پاس انت شپ ۽ گٹاں تئی لرزگ ۽ شپ وداں
 بلکن او منی راہ چار اُمیت! مرگ لوٹے
 اسپتیں گشان ۽ راچوڈ ورسراداتے
 توسیالی ۽ گرد آپ ۽ مہکان کنگ لوٹے
 چوکاڈ ۽ زوک ۽ ٹک ہستے کہ سداہستے
 اوارس متاچانی چکا، چے بدگ لوٹے
 چچی ۽ راگوٹشے مہر چچی ۽ راگوٹشے زہرے
 پرمن کہ من ۽ تئی سر، آسے کہ دیگ لوٹے
 توئی نہ منی ہوشے توئی نہ منی صبرے
 من داشت کنانش چون، ایشاں کہ برگ لوٹے
 چو ظالم ۽ ینت ۽ شپ امشی گندگ لُنج
 چو بخت نہ وپے گر عنقا چے کنگ لوٹے

مکن تو روک منی زردء کہنیں داگان ء
 مندے تو آس ہے مُر تگمیں چراگان ء
 نہ چو جتائی ء آ سیب ء سیاہ مار ء جنگ
 پکنت حُب دل ء بلبل سُباہی راگان ء
 گروک جنت، درابنت راہ تا مورین
 امان چہ پنت کہ سوچیت سوزیں باگان ء
 زکات کافر ء ز زء نہ بیت، پیا جے بیت
 مزان زہرگ ء مہرگ ہے ز راگان ء
 کدی محبت ء آوشیں پاس کیت پکن
 پریشنگ ء چہ پلاا من نصیب ء واگان ء
 پشیں زمانہ آیان بلوچی دُنیا ء
 گشاں کناں رواں ٹیڑین پاگان ء
 پخر آئی ء غزل ء دادن ء طلب عنقا
 کہ پرکھے نیست پرے ککو وکلاگان ء

الہی پُل گوریوں بیت ہمہ روج ء کدی کارے
 مراد ء عید ء پیامے بہاریں ساہت ء بیارے
 جنائی ء شپ ء چو بلبل ء من ہم مکند اتاں
 اے جن ء رنگ مٹینتہ پہ مئے دل ہول ء گیوارے
 ہمے گون انت تا جنگی پڑ ء جنگ ء نہ بیت ہمراہ
 گوں ٹرس ء من نیاں سنگت مبوئے تو خبردارے
 نگا ہے بیت یا نصیب چچی اے تلشکا نک ء
 ہمے پیم ء وتی دیم ء چو آ دینک ء صفادارے
 چہ آ سی لبو آں ٹرسگ اے شیر ء کمد لیس کار انت
 من ء دل گون من جل کاراں تی رکانی لمبارے
 ہمہ رپتہ چہ من الماس ہاریں مہگور ء عنقا
 منی دیدگ چہ ارس ء پڑ، مثال ء روج ء استارے

کُنتگ شپ کہ بانگ مرگانی
 پاد گم بیت راہ چارانی
 لذت اُنت آسمانی میں استال
 باروانت اُنیں چم اِارسانی
 اِج شپ اِدر کپتگ اُمل بر اِنت
 شپ گوشے کنت زلپ اِگیگانی
 دُرسٹ شپ پٹتے مئے آگا ہی
 زیرے آخر بلاہ اِوابانی
 من جہان کت پہ آئی دیم ہونی
 پہ جہاں آئی گت مئے قربانی
 پرچے داریت دل اُمیت چشیں
 تِرس کہ بوتہ کار دُزانی
 کنت عنقا شپ اِتہاریے گار
 بیت ہر چنت روج لہکانی

چوں راڑ راڑ قمیص اوں مہ بیت پرچہ باز
کہ زہر گپتہ زلیخا وژین گوردگیں ناز

چہ من تہ گار کنگ، زہر ۽ بے پناہ لُوڑ ۽
ہمہ ربک کہ چرے آتکتاں پہ تئی شوہاز

ترابی جنت چو مہناز ۽ گہہ محبت ۽ پت!
اگہ محبت ۽ مسکت نہ زرت چو گرانااز!

دگر چراگ پکو، دُوری ۽ تہاریں شپ ۽
مناں کہ چوش گوں افار ۽ لمب ہم انباز

بہ بیت ہدائی جہان ۽ چہ پلن ۽ دروشم گار
چو ظلم ۽ سیاہیں شپ ۽ آسمان مکنت انگاز

مئے سیاہیں بخت ۽ گوں ہمکش نہ بوت تئی ملگور
من ۽ چے گون گوں کپوت ۽ کپوت، باز ۽ باز

گل ۽ نیں خارچہ بلبل گلام تروکیں!
او کیتے عنقا در چک ۽ گوال ۽ وش آواز

چہ من جواں زیمیلیں سوتاں جنک لوئنت و ش گئیں
 بلے گالاں بیاراں و شدلیں چوں اچ دل ء مُئیں
 چے حالی ء سماں چا کری جواں گواتیں ماڑی ء
 گراں پہ شے مُرید ء ساہ ء کشگ ماں گر ء بُئیں
 جتائی پھرے ء مُشکل پہ عمرے ء جتا کرش
 نزانان دل، جہان ء پرچے گوں کاراں پُشیں جُئیں
 بہاریے، بہارے مئے گمیں زرد ء نہ بشکائے
 چے قہرے، من کنناں منت سمین ء، غنچہ ء پُئیں
 چراشپ مہر ء اچ ساہگائے عنبریں کرتگ
 شمشگ اے دعائے لوٹگوں، یارب شپ ء گئیں
 سباہی لکڑے ء زار جت اوگوشتے گوں درد ء
 شکاری بندہ تو رب ء تہ اچ کیز ء من ء پُئیں
 ہما عنقا ہما دیمائے پڑے چوشل ء ناچ ء
 پری ء چے کہ لوگائیں کہ گت دیوالے ء مُئیں

سہیل ء ماہکاں در کیت ہر دیں
 ہماشپ دُرس کشاں آہ سردیں
 روئے گوں تو کناں ہوش ء من ہمراہ
 گس ء رستے تہ ہمراہ ء بگردیں
 بزائے گندہ شامے آہگا انت
 کہ رنگے آسمان ء کشتہ زردیں
 دلے داریت گوں وش کندگ ء سکت!
 من ء چے کنت دلے داراں پردردیں
 ہے چو نہیں بہشتے یا الہی !!
 پہ بجن ہچ، حور بازینے پہ مردیں
 ہدی مناں جہاں ماں گردش ء انت
 کہ دسترخواں گریب ء بیت ء وردیں
 دُرہ کس دوست آزاتی ء دارنت
 نہ چو عنقا ء کیزی ء پردردیں

ماں کیزء اچ کداں، ایشی ء کئے زانت
 جتائی ء شپ ء دراجی ء کئے زانت
 پیا اچ درد ء آس ء روشنیں چم!
 ماں لنجیں زیر بر، کیزی ء کئے زانت
 ہزاری میل دیرانت بیک ء وشبو
 چو یعقوب ء رسیت ایشی ء کئے زانت
 مروچی آسے ء روکے اوسوچے
 چے باندا بے تو، اچ مرچی ء کئے زانت
 مناں بڈوک تئی چم ء شراب ء
 شراب ہست آدگر گیدی ء کئے زانت
 ہے لوگ پنا تو نیست ہی
 دلاؤں گم پتر تہ ء چیا کئے زانت
 دپ ء پن، چم ء کجل، مہر ء مُٹ
 سلہ حُسن ء چوزرتہ چیا کئے زانت
 چکر واگو جتائی ء ماں ساوڑ
 ابید عشق ء گنوک ایشی ء کئے زانت
 شپ ء ہم واب ہم گوں مہہ پری بال
 چشمیں عنقا طلسماتی ء کئے زانت

مناج دیدگِ عِگوں نمب یات کنت ترا

اوداگِ دِیری عِگوں لمب یات کنت ترا

گد ان بی بی عِاڈ کرتہ آسمان عِسرا

دراگوں پر نمہیں لمب یات کنت ترا

چر آئی عِ کہ من عِ سست دات تو پلئے

پدائے پُل کتگیں شنب یات کنت ترا

ہمہ مُرادِ دِپول رَکے چوشتت چو امب

پدا وتی پہ ہما امب یات کنت ترا

آخر وار گورائے کہ ملتاں من وتو!

ہمہ چونیکِ عِ گہہ چک تمب یات کنت ترا

بیا کہ ہلگوں لوٹیتِ گندگِ عِ شربت

پہ مرک گٹ کتگیں زمب یات کنت ترا

ہما کہ گریتے گوں ہجگِ آہمہ نشکہ!

گلابِ عِ سہبِ عِ سرِ نمب یات کنت ترا

پتو کہ بوتہ شتہ نیمناکِ دلی عِ تخت

بیا کہ چاکری میں دمب یات کنت ترا

زمانہ عِ گمِ عِ کیزِ کلاتِ عِ گٹِ عنقا

پیا چو جرمی میں بمب یات کنت ترا

بیگی آ تک مہہ گور، ناساپ بے چہ روج ء تپاں، شپ ء پیتاپ
 ساہ درکیت گرم گرم کہ پیش سہہ مزانے دل ء بزانی باپ!
 چے شرابے منی دل ء رستہ جنت لیکو او جنت گونے چاپ
 مے مردانی حوراو مے کش ء چم مرتحیت چوں دگہ وڑ آپ
 آگی انت انشی کاڈ ء زرد ء درد ء بکند داتہ جاپ
 آ تک باگ ء پیل، شیش گوری نرگس ء گوش کہ دیدگاں پشلاپ!
 ہست نرک اگر چہ گردن ء رگ دیر چوں بوت شت ہدالاج لاپ ء

پرچے عنقا چوبیت ملگ ء شپ

آہگ ء سست، گنگ ء اشتاپ

- اوگوات! برو حال پدے ناز پری
مئے شیش گوری ء
- گلفام ماں راہ ء چتہ دیہہ ء شکری ء
چٹ نابری ء
- اوگواتہ.....
- وا بے، نشبے، مر کے، نزانناں سر ء اچکو
کپنگ چو بوانٹو
- چا کے شنگے اچ من، مناں سر مسری ء
یک بے خبری ء
- اوگواتہ.....
- دراہی منی گرانا ز ء چہ گرانا ز نہ ات گٹ
بی برگ ء من ہم منٹ
- پٹ انت مگر بخت ء کند ء کسری ء
بیواک گری ء
- اوگواتہ.....
- گرز لپے نہ بودنت اگہ سیہ شپے نے بو
پرکش من کنناں چو
- یک انت وگر نہ پہ منی در پدری ء
زیروز بری ء
- اوگواتہ.....
- امشپ کہ دل ء گوں جگر ء ہون کننا نہ
پل تاک ر سچا نہ
- پلیں کنگی بوپ پر پل گوری ء
بانور گری ء
- اوگواتہ.....
- عنقاع گدان ء چہ ز میں جمب ہڑچے
اے کیز ء گموں نے
- ارماں کہ من ء سستے چتئی دراہی گری ء
زند آپ وری ء
- اوگواتہ.....

پور دور تکہ سو مری بیا۔

تحت رواں بی شیش گوری بیا

ناز پری بیا

بان تہار انت کور و چوچم و

بیا چوچراگ و۔ روشنیں نور و

تنگویں لبہاں چار ماں گنج و

شما تک دیاں چور وچ زری بیا

ناز پری بیا

گم چومزار و سر پتہ دیر و

وار شکاری جیسے و اومیت

مہر و نگاہے ٹوک و تیر و

زیر پتہ مہب و دراتی گرمی بیا

ناز پری بیا

شپ کہ دلے نئے ہون تھے نے کینت کہ مدے کینت ستم کینت

تنی ماں دل و ہوں، ہوں بی آسیں پد مھی اچ شپ سر بسری بیا

ناز پری بیا

بُرزی جہاں اچ سنج چو پل و

جہلی جہاں اچ پل چو گلاب و

سُہر ہدائی تر تہ تیوگ

زرد نمناں سُہر مری بیا

ناز پری بیا

بازرگاماں گورت، پہ زرد و

دیر گبارش کرت نکرت

قبر مہبت عنقا و دل و اے

دیر کنش بیازیت تری و

ناز پری بیا

اے من اے تو او اے دوار	چرے جہاں ہے پکار
بہشت ءِ گوں من ءِ چہ کار	اے من اے تو او اے دوار
منی رگس ءِ اے تئی بہار	بہار چوش پر خمار!!
بہشت ءِ حور شر مسار	اے من اے تو او اے دوار
چو ٹہل بالیں پرک ءِ	املوں آ تک کرک ءِ
شب عید ءِ آ تک بیتوار	اے من اے تو او اے دوار
پمن منی کہ ملتی بیت	تہ ترس چوں منی ءِ کیت
چہ جنت ءِ تہ مرگ گار	اے من اے تو او اے دوار
من ءِ چہ گم کہ سہب بیت	او گو اہرام گل کپیت
مڑاں بہ بنت صد ہزار	اے من اے تو او اے دوار
پمن تہ شہدی ہمب ہے	شرابی میں گلنب ہے
گلاب تا کیں رکت اوار	اے من اے تو او اے دوار
مثال تحت بلقیسی	مناں بی بال انہی!!
جلونٹ ءِ تیوگیں ڈگار	اے من اے تو او اے دوار

گوں مئے ناز پری	کدی کائے درالہکاں	اوبخت ءِ شپ ءِ مہکاں
	پچن بوتہ گور ءِ تپ	منی درد مروچی شپ !!
او مئے شیش گوری	کنے مہر ءِ سل ءِ درماں	نواں بیتوں جگر کپ
	چڑا مُدّ ءِ میا و مُرد	مسی نوک ءِ مثال ءِ تو
او مئے سُہر سری	دراہر شپ ءِ زر شانان	بہ بی بیگہ ءِ شپ کش ءِ چو
	چرے گواڑک بوؤں نہ رست	من ءِ چے کہ ہتم شت گو ست
منی کبک دری	اگہ میت پچن بالان	خُبر ءِ بَش من ءِ چے بست
	چہ مئے ارس ہے نہ تپیت	شپوں عنقا کہ سیہ تڑیت
گوں آجیگ ڈری	دراہیا پہ کہیسی کیں شان	تئی چم ءِ خمار ءِ تپیت

اگر ہمیش تئی سَلاہ ترا کہ رہ من ءبی راہ
 ستر کہ ساہ دوست انت ستر مراں اگر بُروت
 کناں مں چون نہ بیت داشت اے بیوفارؤ کیس ساہ
 اگر ہمیشیں تئی سَلاہ

ہتم کہ کیت تہ کیت پُل ہتم رواں تہ پُل رواں
 گنوکیں بلبلے نیاں وتارا کرتگے تباہ
 اگر ہمیش تئی سَلاہ

نہ من گنوک، ککو انت گوں ماہکان لیب کنت
 کداوشتا تہ یک جے تپیت روت ہمیش ماہ
 اگر ہمیش تئی سَلاہ

چراگ روک محفل ء نہ بیت تہ محفلے بی گار
 نیاں من پڑکے، جناں چراک پدماں زیل ء چاہ
 اگر ہمیش تئی سَلاہ

بُرور و او ماہناز کہ راہ چار عمر پہ تو
 پہ شہداد ہمیش کوڑ وتی کلات ء بادشاہ

اگر ہمیش تئی سَلاہ

اگر تہ روت پہ وطن

مجت ء کنگ گناہ

اگر ہمیش تئی سَلاہ

نہ جنت شعر دو ستین

مروچی نیں زمانہ ء

من شعر نہ گوشتہ

نالوں کہ تو کُشتہ من شعر نہ گوشتہ

بس انت من ءِ گر تو نیایان ہمہ ہند ءِ ہند ءِ کہ من ءِ ایوک ءِ کلے گوں سمند ءِ
اوحائی ءِ پیاروئے وت چا کر ءِ رند ءِ تئی ظالمیں کاراں چہ منی زرد پرشتہ

من شعر نہ گوشتہ

بس انت چرانیم شچی خور ءِ ندارہ ہم آئی ءِ مستی ءِ شرابانی خمار ءِ
لوئیت زنگ اچ من جہان ءِ اے سہ ءِ را نے روج کہ استین ءِ بی دنناں نہ درشتہ

من شعر نہ گوشتہ

بلکل نہ جناں تئی ہمہ مہر ءِ ہبران ءِ مہرے کہ پہ من رکسے چو داب ءِ بیان ءِ
چو بخت ءِ براق ءِ من ءِ موانج نہ برتہ نے پادر کیب ءِ نہ لگامے منی دست ءِ

من شعر نہ گوشتہ

بلکل من نگندان چا گرداں ہمہ ہنج ءِ ہنج ءِ کہ ماں گواتانی تہا بُرنہ چونج ءِ
بیفائدہ پرچے من پکشاں پرے رنج ءِ بس انت من ءِ باز گنوکی مس سُرشتہ

من شعر نہ گوشتہ

اللہ ءِ امان ءِ برو مہناز بُر وتو لنگیں عمر ءِ ماڑی ءِ بانور بہوتو
ہچ نیستوں نے پیگلوں ہچکد بی من وتو عنقا ءِ بزاں مرچی ترا پہک شمشتہ

من شعر نہ گوشتہ

بلوچی نہیں ماں مڑائی ہمہ کہ مان نہ انت
 گوشش، دوساہ ماں عبدالکریم خان نہ انت
 بہ بنت چم پیچے آغاء ڈگگ ء لانگ
 بلوچ ء ہون رچاں چونصیر خان نہ انت

جنگ گریز ء مناں، نہ جنگ من ء دام ء
 کہ کوہی باز کدی تلو سو پہ دان ء نہ انت
 من ء بی دُزگی است ایچ کلات گرابا نازے
 بلے پہ باہوٹی گوہرام نہیں گدان نہ انت
 چرا گریب بگوش کہ پدا امیرے تچت!
 نہ چا امیر، گریے پدا تچان نہ انت
 روگ ماں جنگ سروک وجہگ چہ جنگ پدی
 نہ انت مرد ہما جنگی نہیں، بزان نہ انت

نہ بیت جیگ پچن او نہ پرتو دامن بیت
 بہ بیت ہردوا گرملگ، ہردوئیں بزان نہ انت
 چے ماہکاں کہ مملنت کبگ چائی تپگ
 چے پلگورے کہ ماں زندائے دو جہان نہ انت
 ہمیش پئی بہشتے کہ سیہ گوری وُلر
 ہمیشی بال کناں رنگی نہیں گُشان نہ انت

اے کیز ء سال کہ عنقا بہ بنت دہ کئنت
 مگر اے روچ ء شپ ء کارواں روان نہ انت

من عشق ۽ گنوڪاں

	دیتاں ڪپوڪاں	من عشق ۽ گنوڪاں
	من وت سُر گروڪاں	من وت نل جنوڪاں
من عشق ۽ گنوڪاں	من وت اشڪنوڪاں	
	سُراں جوان گران ۽	من شعراں جنان ۽
	من پر تو روانہ	چو شیں گول بہانہ
من عشق ۽ گنوڪاں	پکیران رو و ڪاں	
	جہان ۽ گمان ۽	زاناں جہان ۽
	شگان ۽ زبان ۽	گمان ۽ شگان ۽
من عشق ۽ گنوڪاں	چو مست ۽ ڪپوڪاں	
	گندگ نہ بے تو	مگر روچے تو
من عشق ۽ گنوڪاں	شپ ۽ انسرے تو	
	دل ۽ گشت سوڪاں	دراچ نہ تو

پہ چئی ۽ قراریت۔ نروت نیاریت

اے مہل ۽ بچاریت۔ امل ۽ بیاریت

من عشق ۽ گنوڪاں من عنقا مروڪاں

بیا مئے نگاہ ء شراب

بیا بیا بیا کہ دل ء گم !!!

بوٹہ چو آس ء لب ء زراب

بیامئے نگاہ ء شراب

دوشی پدا تئی ملاقات ء یات ء

ڈکت و تارا دل ء بانڈم ء چوش

چش کہ بشانگ ء بانورے واب

بیامئے نگاہ ء شراب

گر تو رواناں ہما جاگہ ء من

شوق ء جلبشکیں مہکاں تپیت انت

متنگ چہ دیز ء رگامے ماں گیاب

بیامئے نگاہ ء شراب

پاس و پہروش ہمہ زندگی ء

چاپ ء مرادانی جج انت ہر وہد

بے تو نہ پاسے ماں زند ء حساب

بیامے نگاہ ء شراب

بیت جہان ء ظلمانی درد ء

دراجیس متاچانی ساہگ ء چیرا

پیتے نہ پیتے پہ اشکام داب

بیامے نگاہ ء شراب

بلبل ء سوت ء ، پل ء ماں کندگ

چول ء ماں مستی ماہ ء ماں سینگ

عنقا ء درد چو تالاں کتاب

بیامے نگاہ ء شراب

منی کجلوچم

بیا بیا بیا منی کجلوچم
بیاچہ جتائی ء برنگوں دم۔
بیا بیا بیا

توے چو بانورانی تھا
ماہ چو استارانی تھا
کائے کدی مئے مراد ء ہتم - بیا بیا بیا

توئی منی دل ء آرامے
توئی منی دل ء سے شامے
بیا مئے نصیب ء لوح قلم - بیا بیا بیا

گرتاں اُمیت ء روک چراگ
داتے دل ء را گندگ ء داگ
داگ ء را نیست ملمم - بیا بیا بیا

عنقا گوشان پر عنبریں گال
آتکہ پدا تئی زلپ ء حیاں
گوں تو مئے وشى گوں تہ مئے گم - بیا بیا بیا

شپءِ راہِ بلیت

شپءِ راہِ بلیت بیشک تہاری
نہ بلیت تئی زلپ ءِ بووں ہزاری

کدی یات زلپ ءِ چو وشبو ءِ پل ءِ
کدی یات گل ءِ چو انگار چلن ءِ
پوسہ مار ءِ دنناں پکن چم خماری۔ شپءِ راہِ بلیت

من اے دست او شوق ءِ سونئی تو آ دست
گڑ و عمر ءِ بے پت میار ءِ زر مست
چہ سر شپ مناں ڈب ءِ اندر کہاری۔ شپءِ راہِ بلیت

بہیلی چو دمب ءِ پکن سنج بونگ
گوشے روج روشنا چو شپ لنج بونگ
منال پر تو چو عنید ءِ نوک ءِ گہ چاری۔ شپءِ راہِ بلیت

چو دیہہ ءِ شپانی پھر کانٹ دارنت
چو جاتو ءِ روج ءِ پھر بیڑ کارنت
کشیت عنقا دوری چہ مر کاؤل ساری۔ شپءِ راہِ بلیت

☆☆☆

اوگوات پیر!

اوگوات ! پیر تو مئے شوق ء سلام ء
 اچ پاری ء ملگور ء بوؤں گوں چو ملام ء

مارا تہ ہے بس ، نگہے گر بگمارے
 مستی ء شرابانی خماراں چچے کارے
 اچ کو پہ میار ء بگراں ہوش پہ وام ء

 اوگوات پیر-----

مئے تیوگیں مذی دلے ات، آ تو پوت بُرت
 چو چم ء سرا مارا جتکاں پہ چچی ء زرت
 بیات تو پرے زیت ، الھی ء پہ نام ء

 اوگوات پیر-----

چو سہب ء سر ء روج ء زر گردک جناں انت
 اے مہپر ء سیم ء من ء متاگ گران انت
 پہ ہلوت ء گوشتہ من ء بشام ء رگام ء

 اوگوات پیر-----

دستانے پچکاں کہ زکانے کہ گلان
 یا ایر سر ء من پکناں سینگ ء پلان
 عنقا کہ اگر بیت کناں پیش کجام ء

 اوگوات پیر-----

مے کا ڈ آہگا انت

مے سنج لُنج لوگ ء مے کا ڈ آہگا انت
چو کہویں دے ء اومیت لرز گا انت

پُراج ٹُمار ء رنگ ء چمانی ہر دو دیدگ
پُرو زباد ء دُنگ ء تپی کُنیں ہر دو سینگ
سر چو بہار ء سہب ء استال کشگا انت

..... مے کا ڈ آہگا انت.....

چے ہند سردیں آہ ء گواش ء ماں سردیں زر بہہ ء
چے ہند زرد ء دوت ء نودیں شپ ء ماں ڈیہہ ء
مرچی مراو ء مہر تالان بوینگا انت

..... مے کا ڈ آہگا انت.....

سر کشتہ بخت ء سنج ء اِج شومی ء رگام ء
بازیں اُمیتے عنقا تنگاں شراب ء جام ء
مرچی چے اشکریں دل گل سہر تر کگا انت

..... مے کا ڈ آہگا انت.....

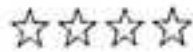

پہ گراں ناز جان ء	چو بھرگی شان ء	پدا من روانہ	او مسکیں خزانہ
تا آسمان ء	منی چم ء دوت انت	تو دورے کہ ایچ من	او مسکیں خزانہ
ماں چم رزان ء	چو ٹکی ء من ء گوں	امیت ء شرابوں	او مسکیں خزانہ
جنگ برپ جان ء	پمن درد بے ٹپ	زستان ء ہر شپ	او مسکیں خزانہ
بیا ایرچہ بان ء	پکن دل چو گراں ناز	تئی عنقا ء شو ہاز	او مسکیں خزانہ

-----***-----

X X X XX X XX X XXX X X X X X X X X			
ہدائی امان ء	مس گرتوروانہ	تپیگیں گوں جان ء	اولالانی دانہ
من ء ایربران ء	چوسیه ماروپ پیچ	پدا دوری ء شپ	اولالانی دانہ
مروچی ماں جان ء	تچان درد ء دریا	گو شے ہون ء جا گہہ	اولالانی دانہ
ہتم شست گوزان ء	نہ بوتے پہ بلبیل	بیلی ء چوپل	اولالانی دانہ
چو حاتی روان ء	بہ بی گوں من مرچی	مناں بی سوالی	اولالانی دانہ

نہ گراں بمبوع نام ءچہ مروچی توبہ
 من ء توبہ
 چرے ظالم، چرے بے پت چرے دروہی توبہ
 من ء توبہ
 دست من دراج پر ابالی کیں ہنج ء داراں
 من گنوکاں
 نہ کنناں چوش چدو پد من گنوکی توبہ
 من ء توبہ
 بازیں مہنازے ء جانی تلاہیں ماڑی
 سنگ ایشی
 دل ء انگار ء برانز ءچہ الھی توبہ!!
 من ء توبہ
 بیت پل باز چش عتقا کہ چڑا آرنگے
 وشبوعے نے
 بو ء اُمیت کتنے، پرچہ اے گلٹی توبہ
 من ء توبہ

کناں عئید!

منی عئید نیا تکہ لوگ ء
 کناں عئید من پہ دروگ ء
 کناں عئید من پہ دروگ ء

پمن اوشتوک جمر
 پمن نیست ہور چہمبر
 نہ بی مے مراد سوگ ء
 کناں عئید من پہ دروگ ء

چہ تنی پاری نہیں ڈراہی
 منی گوش بوتہ بکچی!
 نواں اشکنان گوگ ء

کناں عئید من پہ دروگ ء
 گوں زنوک ء خال ء براہ ء
 کنت حالی ء چو ماں ء
 من ء داگ بوگ بوگ ء

کناں عئید من پہ دروگ ء
 منی دل مگر چراگے !!
 کہ مدام روکے دارے
 چہ مثال عنقا پوگ ء

کنا عئید من پہ دروگ ء

آہ چہ تی گور

آہ چہ تی گورء

بچ لرزتوں درادرا

آہ چہ تی گورء

ساہ منی توے اوئس

نیست شریک گوں تو کس

نیست ماں زند بے پخس

یات کناں ترا ترا

آہ چہ تی گورء

مناں ترا بی مہر ہست

حانی مگر کئے رارست

من ہوں چوشے مُرید مست

گال گونشاں گرا گرا

آہ چہ تی گورء

دست ء کہ کیت، جنتے

دست ء مہ ایت دوز ہے

گونکتے چونیں مہرے

کیشنگی ترا ترا

آہ چہ تی گورء

حال کتنے

چوارس انہی استال بست حال کتنے
 ہما پری کہ محبت من گرت ، بال کتنے
 پمن تنی بدگ و ذاہ حافی میں پنڈے
 چوچا کری میں بگا رہ سراشمال کتنے
 منی محبت و سالوں چہ سنبہینت بہشت
 مہات بخت چوشد آدہ گہر زوال کتنے
 اگر چہ پمن کو رہ پلے منگ انت اشکر
 ہے بی شات نہ بوتے پمن ، بنال کتنے
 نہ ہر ہنر یک و پہرپ کون تنگو میں گہور
 غلط کتنے وتی کش ہیج کتنے چہ خیال کتنے
 چہ ج ہجنگ و عنقا و ثنی ہر ترگ
 ہتے ماں ز مزم و آپ و کچک ، کمال کتنے

محبتِ عسبہ شام

بیات ہمائی نصیبِ محبتِ عسبہ شام
 ہما متاچ چو خنجر کہ کنتِ وِڑ ودام
 مگر ہدائی جہانِ قصاص است ضرور
 گوشے کہ اچ من پلت ظالمِ منی آرام
 وتی پہ چمِ شرابِ کباب کرتے چگر
 بگوشِ محبتِ عسبہ و چشمیں مدے چشمیں تام
 مگر تہار جہاں بیتِ تو بی تہ بڈے
 چو دُور دُور چو ماہِ عروئے ندرے گام
 ترا پکار اگہ پتراں چو ماہیگِ ع
 مدار دُور، سرا گچوں مہرانی دام
 پشل پشل او محبتِ کنوکیں دلِ ارسان
 کہ انگتِ اُست وہی یائے ارس تئی سرا دام
 ہمیش بو تہ دُرا ہی پماز مینِ عسرا
 ماں آسماں مرو عنقا، پہ ظلم آ بنا م

مئے تہ دل مُرتہ

مئے تہ دل مُرتہ عنید بیت نہ بیت
گرہتم بیت بلبلوں نالیت

تئی گم ءِ روک کرتگیں آس ءِ
ستک عنیدوں ، گریت زشت و دیت

دگرانی پہ شات کامی ءِ بگو شے!
دل ءِ کوشت گم ءِ بڈینیت ؟

وش ہائی ءِ لک مُرادیں دپ !!
رکی نیں پگت ءِ پیگے برسیت

شپ تہ ملگور ءِ ساہگ ءِ چیرا
اے تہاری ءِ روج آگہ بڈیت

وش تئی بو، چو یوسف ءِ پشک ءِ
اے چہ بے لکجیں بوئے، پلئے دَمیت

کتبہ تئی دراج چو بہشت ءِ نکل
ہر جی عتقا گوشت ہلاس نہ بیت

نہ سہی سستی

نہ سہی سستی نصیب آئے گراں ناز سہی
نہ سہی پتوئیں، بیہرگی میں شوہاز سہی

تئی محبت تہ چو آدینکے ءوڑ ءزیا۔ ہر دلے ء کہ پہ تو کشت تو ماں کت جیب ء
تئی تچو کیس نگہ ء دامن ء دل باز سہی

بخت اگہ گواڑک ء پل ء راہد ء داتہ۔ گول ہمہ عنبریں وشبوئے ہوں آراداتہ
جور ء پل ء سراکد، زلپ ء گتہ ناز سہی

مہر ء بشکندے ء مئے لوگ نکنت گر روشنا لوگ من روک وتی لبوئیں زرد ء چہ کتہ
مُول روشنائیں آ پیمنہ اے راز سہی

تئی تہ ورنائی ء وش زیملیں سوتانی گزر چے تراکار کہ یہہینتہ جتائی ء جگر
مے دل ء سستگیں تارانی پہ تو ساز سہی

وشدلیں سوت پکارانت اگر اچ عنقا۔ چو گلاب ء بہ بی ہر وہدنگاہ ء دیم ء
بلبل ء کرتہ سہیل ء کدی آواز سہی۔

ہمہ کہ توشتے

ہمہ کہ توشتے پچی ادا نے - ہمہ پلپنگ نے ہمہ قہقہہ نے

ہمہ ہو وہا نے

ہمہ تلو سوئیں نہ چمانی شانگ ہمہ چچلوئیں نہ بیکانی شانگ

ہمہ ماجرانے ہمہ ماجرانے

نہ دیم ء پچی پر من استین ء مہکان نہ دیم ء مچی پر من دریا ء تو پان

ہمہ ہج گورانے ہمہ ہج گورانے

نہ گور بام ہمہ پیم بشکننداریت نہ بیگاہ ہما پیم پل سہر گواریت

ہمہ چٹ نمہ نے ہمہ چٹ ہمہ نے

دلے ء دل ء پہ نہ وشات گون انت - نہ چھے ء چم ء پہ سوگات گون انت؟

ہمہ آسرا نے ہمہ آسرا نے

گوشے شاعری ء راجت ملکہ موت ء گوشے زندہ عنقا ء دل قبر بوتہ

ہمہ زند و سہہ نے - ہمہ زند و سہہ نے

او مطلبی

زماں پُش کئے بدی او مطلبی۔ من کرت گوں تو چے ردی او مطلبی
او مطلبی۔ او مطلبی

زانت من کہ ساہتے کہ در کپے پہ بن روے
سُہیل شت او آ تک بی توے کہ پاری مینے ء

کدی نہ بوتگے ودی

وفا تر انت پُل اگہ بہار ہم وفانہ کنت
بزاں کہ تیر ماہ رست پُل ء تاک شنگ بنت

گر ہستے چیزے سر پدی

مناں گنوکیں بیورگ ہمہ پدی زمانہ ء
توے کہ تو نہ گرا نکتے توے کہ تو نہ ملی ء

توے چہ پستمی صدی

رواج عشق ء ہنچوش انت من نیان رد امل
چہ ہمیں بلبل عاشقے مگر ماں باگ شت کہ پُل

نہ جنت سوت کیگدی

ستر پدرد عنقا یاں چہ ماہناز ء رپتن ء
چہ شاہداد پد مگر، میا مزاں عمر من ء
تہ چرتہ شیر ء کد کدی

او مطلبی۔ او مطلبی

بیامنی ہنج

بیا کہ در آتکہ بی بی عنج
بیامنی حانی بیامنی ہنج

سُہب بہاریں، گوات خماریں۔ پُلن و گلاب و گواڑک عنج
بیامنی حانی بیامنی ہنج

بیا کہ مروچی مئے دل و حُب ہارچہ ہوش در۔ رسم و دوار و منت سونج
بیامنی حانی بیامنی ہنج

خُسن ماں شرم و اللین زبانی عشق و ماں جہد و پُرسنگیں دست۔ سمجھی و مست و نے دگر رنج
بیامنی حانی بیامنی ہنج

پاری ہے و ہدائی تو داتت راک و گلاب و عنطریں لو۔ سال و ہے ٹیک اچ ترا گنج
بیامنی حانی بیامنی ہنج

بیا چو بہار و پَرک پیا، بال کنان عنقا و گورا زیات نیس و میتانوں مد درنج
بیامنی حال بیامنی ہنج

ہمہ روج و بیار

یا الٰہی تو ہمہ روج و بیار چومنی پیم و بہ بیت آ بیقرار
 چش کہ مئے دیدگ چوٹپ و ہون دنت ہنچو چم و دابے چو استارگار
 چش کہ مئے حب و راز ہرے چارینتہ ہنچو شوق و را در اتے سیہ مار
 چش کہ مئے درد و رانے لولی نصیب ہنچو گوں عیش و مہبتے بخت یار
 چش کہ کلورانے مئے اُمیت و پل ہنچو مند و باتے حرص و ملگزار
 چش کہ پرمن مہلبیں دیوان نہ منت ہنچو پنتے کہیںی دستگہار

چش کہ ماہیگ و تارا برزے داشت

ہنچو بات عنقا مجازے داگدار!

آ دروہ کنوک ءِ راچگاہ مکند اتاں
 آ داگ دیوک ءِ راچگاہ مکند اتاں
 چوزر ءِ درے زیبا لیکن ہے زنگ ءِ پُر
 گیوار چوک ءِ راچگاہ مکند اتاں
 چوجا دوگر ءِ ساہے کرتگ ماں قفس کیزی
 سہکند دیوک ءِ راچگاہ مکند اتاں
 ایشگ اے بلاہ جَل ءِ آبریشمیں دست ءِ را
 بانہی ءِ پُر شوک ءِ راچگاہ مکند اتاں
 ریسینتے گوں گواپ ءِ کہ چور لیس وتارا دنت
 سیہ مار گنوک ءِ راچگاہ مکند اتاں!
 مے باگ ءِ تہا پل نے مے بلبل ءِ زمیل نے
 اے شنکی نیں نوک ءِ راچگاہ مکند اتاں
 داگیں گت ءِ عنقا شاہداد ءِ میار ءِ را
 مہناز ءِ ہپوک ءِ راچگاہ مکند اتاں

مرچی زند

ماہ دیم ۽ اینشگ تہار انت

مرچی زند ۽ چہ من کشک گار انت

شپ چو گیوار ۽ سیم ۽ تپانی

مرچی زند ۽ چہ من کشک گار انت

رپت مہر ۽ ہمہ ماہکانی

انہی من او آہ و افارنت

کنڈگانی من جلاں عذاب ۽

مرچی زند ۽ چہ من کشک گار انت

پرچے گوشتاں کہ آچو گلاب ۽

اے مئے جند ۽ درد آ بے میارنت

حسن بیقدر گونے وفانیست

مرچی زند ۽ چہ من کشک گار

مثل سہر ۽ تپیت و تلاء نیست۔

پلے گر کا گد ۽ بے بہارنت۔

انت!

بخت مرنگ، گوشے نیں نہ وپتہ

مرچی زند ۽ چہ من کشک گار انت

بخت ۽ چک ۽ بوانوئے کپتہ

دل چہ درگ ۽ عنقا قرار انت

☆☆☆☆

پدی گردوپیا

پدی گردوپیا منی پل منی سوت ترا گوانک انت
 وتی بلبل ء چوش مبل منی سوت ترا گوانک انت
 دراه ماہ تپاں دراه کبگ تچان جہاں تیوگیں بوتہ بدل
 درا توبی چوٹپہ ء حُب ء درایاں گواچن ء زرد ء گزل
 چشیں وہد ء کجائے اہل منی سوت ترا گوانک انت

چرا کہنیں شراب ء نشہ پلٹہ گلین دیم ء خماریں چم
 چرا بیگی سہرگ ء گپتہ تیگ گلیں دیم ء گلابین رک
 ہتم آتکہ چو گواڑک ء گل منی سوت ترا گوانک انت
 ترا ساہ کہ گشتوں چڑا میگہ بیاو بر و
 ترا گوشتہ من پل ترا زانت من پل چڑا عنقا ء دے وشبو

منی لیکو کہ عنقا بوتہ مدام شاد ہے جج ء پیم !!
 بلے است مروچی چپ چو ماتن ء پتر ء رنج ء زیم !
 منی شاعری مرت اصل منی سوت ترا گوانک انت

انٹھی میں واپ

انٹھی واہت رہنڈتہ، چے دراہی ئے دروگیس داتہ پرا
اے سادگ ء ہت کت رپت پتو صدوار، درا برگشتہ پدا

من چرت بوچت دوشی میں شپ یک و یکی ء وشبو پلانی
چے مسکو وشبو ان ء چے عطر د میں پل سہرانی
تنی عنبریں بیک ء مٹانی بوآنی چنگ یاد آ تکہ پدا

مہکان چہ دیر ء بڈ ء تہا پٹ لنج ہما وڑ جی میں
چے کبگ ء ردی گرنیت درا گوں مستی ء گوازی بیہوشیں
تو بیا کہ نجم انت اچ جاگہ مے حُب مے شوق وجہز بہ پدا

تو نیائے تہ گم شاپیت من ء تو گردے تہ گم شاپیت من ء
ہاں ہر دین منی ء تو کائے گم روت چہ من چو دزینگا
تو روچے ء گواچمین، روچے شپ گوں ماں سہرا شپ گوں پدا

دیوال ء پدا اچ ڈیوا ء کدرستہ گسے ء روشنائی
مے زرد ء تسلی دات نکنت تنی دیر کلو کائی جانی

عنقا ء نہ لوٹے پيسکينگ پيکام مدے چو گرتہ پدا

چے کرتگاں گنا ہے

چو گوتگيں زمانہ گردیت نیت گاہے
چے کرتگوں گنا ہے

اچ کبگ ہم کپوتاں گردیت کنیت مہکاں
اندوہ ء لنجییں پٹاں چو سہب کنت برمشاں
ليکن چو يوسف ء من کپتگ ماں سیاہیں جاہے
چے کرتگوں گنا ہے

اچ بلبل ء بی کماں گشتگ بہارے آتگ
چو بی بی ء گدان ء پٹاں کچہری بستگ!
ليکن نیا تک پمن پچگاہ جوانیں ماہے
چے کرتگوں گنا ہے

عید آتک پہ جہان ء گردیت کنیت یگا
گرشویں باگوانے وشاں دراہیں دُنیا
ليکن جو بے مسخیں یگاں من نادرا ہے
چے کرتگوں گنا ہے

دُنیا داراہیں پرمن

ظالم مثال بانور

دُنیا پمن چو انگرز ہرین پرمن ملکور
 دیما منی ء درنگے پشت ء پہ من نے راہے
 چے کرتگوں سُننا ہے
 مہناز ہم تہ رپتت پرترنگ او آتنگ
 بیگواہ دوستین ء شیرین گرتہ دیتگ !
 چو عیسیٰ پیم عنقا در گج پمن ساہے
 چے کرتگوں سُننا ہے

بخت بی توئے

بخت بی توئے ویل بی توئے !

رنج بی توئے میل بی توئے !

وچتگیں دردیئے نشتگی ہر دیں

پاد کہ کائے آہئے سردیں

درد بی توئے کئیل بی توئے

سیر گم ء گوں سانگ گم ء گوں

لوز گم ء گوں تانگ گم ء گوں

پکر بی توئے سئیل بی توئے

تنگہ نزانان توئے چو پرمن

مانے چونپت حُب ء ماں دامن

مہر بی توئے پئیل بی توئے

عنقا ماں کینر ہم یات نہ روتے

است چو آسی لبو ء سوتے

روح بی توئے لیل بھی توئے

منی ماہ گور

گرد بیا منی ماہ گور
 آج تو بنا منی کور نظر

سُرگیں چم ۽ چہ مہیت کہ سپہ باے
 عنبریں بیک ۽ چہ مہیت کہ شامے
 مہیت چشیں شپ روج تہ شر

گرد و بیا منی ماہ گور

واب سراؤں ڈاکے کپتہ
 ہوش ۽ سرا بوانٹوے وپتہ
 کور نظر ہم بدہتہ جگر

گرد و بیا منی ماہ گور

زرد بی ویراں ملک بی ویراں
 لوٹ دوئین ۽ لیلی ۽ ہیراں
 ہون ۽ چہ پُرہم ہون جگر

گرد و بیا منی ماہ گور

یا جتہ زریل ۽ درتی نئیں مات ۽
 یا جتہ تیرک بمبوئیں یات ۽
 شعر گوشاں عنقا چون دگر
 گرد و بیا منی مان گور

دلِ کبگ

دلِ کبگ امشپ پہ گوازی ءِ ماندگ !!
 درایا من ءِ لیب داروکیں مہکاں
 ہمہ رہتگ ءِ تو من ءِ ساہ گوں نے۔ ہا یک تہا ریں شے ماہ گوں نے
 پدا بیا کش ءِ اوں چو دریا ءِ چول ءِ پدا بیا سرا چو گروک ءِ شمالاں

منی سینگ ءِ دل ستر صبر ءِ کو ہے۔ بلے پخش کہ ترا شان بیداد ءِ تیشہ
 رداں بیت ہون ءِ ستم پڑیں جوئے۔ چو ہار ءِ گہہ کو ہاں جنان ءِ چہ چماں

ماں آ ہو ءِ نا پگ تہ غبر چے کار ءِ۔ او پتگ ماں ساز ءِ تہ زیر چے کار ءِ
 درایا چواستین ءِ مہکاں لہکاں۔ درایا چوسمی ءِ گو رآس بالاں

قسم ماہکان ءِ کہ تالاں ماں زنداں۔ قسم آ پگول کہ درپشاں مادشتاں
 قسم دوستیں گاریں شرین ءِ عتقا کہ تو میائے من زندگ نہ مانان

☆☆☆

زردء باگ ء بلبُل مرچی پرچے گار انت
 دیم ء ڈگگ روج ء شو میں یوم ء کار انت
 پن مستیں جمر دائم زلپے بوتگ مہر ء مستیں کینے ہمو بیگہ دا تگ
 رپت آں گم وار ہائل اے دل سک اوگار انت

گناہ اچ ماہ ء بوتگ دُریں دنیا زریں۔ گنداچ پل ء گشتگ درتیں کوچہ عطریں
 لیکن یکیں شو میں مئے چم بے دیدار انت

اے رچ چم تنگ ء ارس ء چوسر کشتگ چوکہ روشن دان ء روج چم در کشتگ
 بے وڑ مرچی مانگ پر تو دل آزاد رانت

مرک ء ساہت چم ء اندر حب ء گردگ رون ء ساہت پسل ء سر ابرپ ء گوارگ
 پیشی بتر عنقا امشپ مئے او پار انت

نیست تئی مٹ

نیست تئی مٹ ماں درس دنیا ئی

کہ تسلی بکپت دل چائی

تو چو روح ء مھی مروپہ ہمیش تو چو ساہ ء برو بیا پہ ہمیش
نیست پرزند، مرک زیبائی نیست تئی مٹ ماں درس دنیا ئی

اے اگہ عشق ء ریک دامانے ہوس ء گزر راہی تو پانے
ماہکاں وش مگر پہ سہرائی نیست تئی مٹ ماں درس دنیا ئی

اومنی درد ء واہگ ء سسی تو مباتے چو سسی ء کسی
بیامنی گہہ چو شعر یکائی نیست تئی مٹ ماں درس دنیا ئی

دیت من باز گل او باز یں رک ڈکیں مہر و نگاہی چک
حسن ء نے ہند بے چہ ورنائی نیست تئی مٹ ماں درس دنیا ئی

مثل عنقا ترا کتتش شوہاز باز استاراں تاں سبا ہی نماز
تو نیا تکے ذرا ہی ء جائی نیست تئی مٹ ماں درس دنیا ئی

بیڈول پدردان

مرچی بیڈول پدرداں من ءہچی مگوشت
بے سہیں ڈونڈے ءہلت بروات شموشت

چے چراگے چتئی زیبائی ءنورے نے گوں۔ گوشت جت چوں گوشگ کہ حورے نے گوں
ہر روج نے ساہ گوں من زند سراؤں ممشت
من ءہچی مگوشت-----

اے شہات شامسن ءرابی ظلمے کرتے۔ ریشمیں بیک ءرا گپتہ شامارے گرتے
زندگی نام شمیگ انت شہا پرچے کشت
من ءہچی مگوشت-----

سُہر چمی کہ ترا گوں تو چہ و اب ءزرت۔ سُہر چمی کہ منا گوں چہ نہ و اب ءزرت
حُسن و عشق رچہ ہمراہ کنو کاں مہ پرشت
من ءہچی مگوشت-----

کیت پزگندگ ءمہکان تہ پوشیت کپن۔ منیت پر چارگ ءپل سُہرتہ ترکیت بدن
ماہ تو سے کہ میا بیت چو عنقا لکشت
منی ءہچی مگوشت-----

کدی اِشت نہ بے

من اِشت کناں ہر چیز ء مگر

کدی اِشت نہ بے اِچ من

مے عشق چہ سیم و سندرہ را بُسری ء جِلشگ دست ء تپگ
سہ مار چوبیک ء کیت نظر کدی اِشت نہ بے اِچ من

تو چم ء تہا تو لُٹ ء سرا تو زرد ء تہا تو پکر ء سرا
تو کلک ء سرا چوزیر و زبر کدی اِشت نہ بے اِچ من

دریا ء ماں چولاں مان کنے شیرانی ماں گار ء دور دے
منظور من ء ہر جان ء حطر کدی اِشت نہ بے اِچ من

من پاہو ء عنقا سوار بیاں ماں شاہی کلات و کمپ قلی
من کیز سہاں کاٹھ ء چہ بتر کدی اِشت نہ بے اِچ من

مروچی و تارا

مروچی تو تارا سنبہینتہ۔ مروچی دتی چوٹ زلپان ء رستہ
بہاریں کنے، یا تہاریں جہان ء۔ نراناں کہ توے ماں چے بندوبست ء

چو سُبب ء سپیدگ تو کنداں یکا چو بیگاہ ء سہرگ شالاں یکا
تراہردیں دیتاں تہ صدر نگلیں پرک گو شے تو دتی دامن ء بپتہ بستہ

ہے دست ء باہنک ہے دست ء چلو۔ یکے روج ء یکے یکے ماہ ء یکے
دگہ چوں گردیت تئی مُٹ کہ روچے ماں یک دست ء استت ہے دومی دست ء

چہ گندگ چے و زگشت تئی گل گلابیں چہ ملگ چہ پیم بوت تئی خچم شراہیں
ہے یات ء و شیں خیالانی اندر جتائی ء شپ ہم گوں وشى ء گو رستہ

تووشے تہ وشاں تو رنج ء تہ رنجاں تو کائے تہ زندگ نیائے تہ مردگ
چو ساء منی زند تو مرک ہم تو مکن بخت عنقا منی نیست و ہست ء

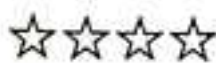
چو کبک

چو کبک من زمین ء چو مہبہ تو آسمان ء
 آخر چوں بیتِ مملکِ ربّ ء چشمیں جہان ء
 ورنائی ء نہ مہر سیہ مار بیتِ یکا۔ برمشان پل نہ مانیت ہجر ماں حسن ء رک ء
 مستی بگوش مکن پشش، ہست عمر تئی گوزانہ

ماں بادشاہی میری زلیا چہ و اب کچنگ۔ ماں چا کری نئیں ماڑی گوں جاتی منت گریوگ
 توبہ کہ آس عشق مان انت پٹگان ء

من بلبلے تہ استاں لیکن نباں مس شپکو رتو۔ پلے ء ترا چے شپ کوری ء گوں چومور
 امشپ ستم چوستی عنقا در اٹلانہ

چو چم بجن ملنڈ ء استین ء اوستارہ شپ روکیں کرم ء پیما پسکین نہ عاشق ء را
 رب مہر کنت ء در کنت عنقا ء ماہکان ء

یات کائنات روچ

یات کائنات روچ سیبی ء

سیبی ء کجلاوئیں بی بی ء

عزیز شپ او یا سمنیں روچ۔ وت ماں وت مٹیل ء لکمر ادیں روچ

آپہر پاس خوش نصیبی ء

زندگیں روچ زندگیں ہنبل شیر کنیں گٹ شیر کنیں زمیل

مستگیں لیب مستیں لیبی ء

کبگ ء چکا منی نگاہ نہ کپت۔ مور ء لیب ء منی نگاہ نہ تپت

شون بے مٹ منی کہیبی ء

زند آپ ء ماں چمگ ء نندوک۔ او مسجاء ماں کش ء مانوک

جوڑی ء چے گرز طیبی ء

جی ہما ساہتان دیری نیں۔ ساہتاں دیری نیں امیری نیں

زار پر ساہت ء گرہبی ء

نے چر آیاں مروچی ہج عنقا۔ نیست ورنائی ء ہما دنیا

نیں تہ درگا ہے پیرگیسی ء

وَت قَوْل دَے

وَت قَوْل دَے وِت پد بئے تگ دور دیوک ء وِت چئے
 اِج من تو نبوتہ ہجی ردی اِج سِگ پِگ چے کئے

تو اِشت شے ء را چو حائی پر دولت ء ناموس ء ماڑی
 تو کوڑوئیں دنیا وِت زرتہ نیں حبر شے پرچے چو رئے

آحِب کہ آتئی بشکوک ات او آپ چو پلن ء وِت دا تگ
 نیں مُرت کہ بڑگ بے گورات نیں پرچے ء پٹے پل پئے

چو کپتگیں ماڑی ء یوم ء ترینتہ جتائی ء شوم ء
 مئے دیری نیں مہر ء یاتانی نیں ستکگیں لوگ ء چے پئے

چو مان تہ بہشت ء بازیں خورچے کارے کہ آہنت اِج من دُور
 عنقا ء چو اسکندر سرجت ہے ہے کہ چہ زند آپ ء گئے

پدانگرداں

پدانگرداں نیایاں من ہمہ داماں ء

کہ دور داتہ کپین، مہر و چکا مہکان ء

پدانگرداں نیایاں من کوچکاں ساگی

نہ رست سار تیں چنگ منے آرزواں ء

پدانه پتر آں ہمہ زند آپ یرندا من

کہ گرتو آتکہ سکندر چر آئی گریوان ء

پداہمہ لدء ورنائی ء چوں سستی بیت

کہ شت زمین ء تل ء آج حیا ء بکآن ء

بدنت دور ماں دریا و تارا چوستہنی

نواں پکنت زمانہ بدل گڑو آن ء

ہزار درد سہی ہم نہ شت پرے شیرین

اوگر تو دوستین ئی آتکہ عنقا گریوان ء

اد اتویا

اد اتویا کہ رگام آسمان ء ترگا انت
 چوتریں چوٹواں دل داتگمیں شنزگا انت
 ادا کہ محشر ء ہمت نہ بیت پادا ہگ
 جہان ء حُسن ء ہتم چوش پادا یگا انت
 ادا کہ سگ ء دل، آہ کشگ ء واہگ
 چو عنید ء پد ریں نوک ء گہہ شوق ہگا انت
 ادا کہ نازگوں ورنائی ء ہم انبازنت
 مُراد ء ریشمی میں مہبران ء رندگا انت
 ادا کہ حسن ء وتی کجلیں چوچم کرتگ
 کہ زندگی ء اچے زند آپ پٹگا انت
 ادائی زند ء آشکام بشکلیں گراں ناز انت
 چو بیہرگ دلے عنقا اگرچہ کشگا انت

مہ تہ چو

مہہ تہ چو ہر ماہ در کیت اوہمہ یک ماہ نہیت
زردء کبگ ء اول در ا بیا ریت ملاں جاہ نہیت

ہر کدین گوں من کہ کرت آئی ذرا ہی ءے شہی۔ گرتہ روج ء رازانے چیریں آسے ء تہی
سُست روت ہنچش ہمہ روج ء گوشے بیگاہ نہیت

اُرس رینچاں من کہ کشاں چش دل ء دوتاں وتی۔ دیم گوں گوات ء دیاں پر ڈ کمیں بیگاں تہی
تاں مگواریت ہو ر پھر زامری ء ساہ نہیت

گلکشاناں بیل تہا تو گپ پر مائیں من ء تو گے پروت مدر گنج و مگروائیں من ء
کیت گونے پُپ ء نکرار س بے ہمراہ نہیت !!

پُؤں ء رندا کہ سُسی شت ہدیں نامے در آ تک۔ چش پُتر تہ ہر دل ء گراں ناز گوں بھرگ آ تک
گر پدا عشق ء مَتریت حسن آ را براہ نہیت

صبر ہم عنقا کتاں پوہاڑ ہم عنقا جتاں۔ دامنوں ہم چکگ، پادائے ہم من کپتگاں
ہرچی حیلہ جتوں، کرتاں بلے جج راہ نہیت

☆☆☆☆☆

نہ لوٹے دے پے

نہ لوٹے دے پے چو مریدؔ گہ کاہنِ محبت مدارے کدی بیگناہین
 مسجؔ بچاریت مسجؔ بیاریت دگہ ہج کسے ء مردت ء بچاریت
 منی سینگ ء ماں دلے نادراہین نہ لوٹے دے پے چو مریدؔ گہ کاہن

ستم تئی چو پیشانی ء گور مشانہ ہے ماہکاں بوتہ امشب روانہ
 دگر پیم امشب کہ شب بوتہ ماہین۔ نہ لوٹے دے پے چو مریدؔ گہ کاہن

مگر تیزیں روچے ء چارنت نکرتاں۔ اگہ چارنشاں بوت چم پر چہ ارساں
 چے روتی مان عمر ء ندیتانے ڈراہین نہ لوٹے دے پے چو مریدؔ گہ کاہن

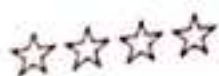
پلانا نہ مریدؔ مراد ء چراگ ء کناں روشنا جند ء میری وباگ ء
 امان ایچ دگا و دروہ بادشاہین۔ نہ لوٹے دے پے چو مریدؔ گہ کاہن

گجا کنت واپنت عنقا ء درداں بہ بنتے دو صدیات ء تائیت لونجان
 دل ء پترو کین وزر ء تباہین۔ نہ لوٹے دے پے چو مریدؔ گہ کاہن

نصیبوں و پتہ شپ روشی چہ دست ء
 کہ پکن گور مٹے گور بامی رستہ
 چو گل ء رنگ نے ماہکان ء کشتہ
 نہ و شبو بوتہ پُل ء نیست و ہست ء
 چورک ء نے ملہوری ماں شراب ء
 نہ نا ء بخت ء شیرگ چو بستہ
 پری چون سینگ ء چکا مچیت
 پہ ستمی ء پدا گوں ہوری ء مت ء
 مروچی مہر ء در ماں کنتے عنقا۔ ہمہ تپ جت کہ چم ء تیر شت ء

اکہ تو نیائے ہدا میارات
 پہ چارگ کہ چماؤں پسکیز گائے
 ہے آہ کہ پر مائے شپ پاساں در ستین
 تو ہل ء کہ بوتنے یک جا گہ منے
 ہا پادتی انت جتنی جنوک انت
 شپ عنقا چو تو پان ورنائی ء بنت۔
 من ء گر نہ لوٹے ترا کس ملوئات!
 دگہ چم مبات انت ترا کہ پچارات
 ہمیشانی لبو ترا ہم پُسو چات
 چونیوگ ترا گنداں ہر دست ء خیرات
 منی دست سہر انت ہون دیدگاں دات
 چرا زرد توبہ کہ وابے بڑپات

زاناں منؔ ایاتِ یسبیؔ کر تگ
 زاناں کہ دہپالؔ بی بیؔ کر تگ
 زاناں ملاقاتِ بیٹوں نہ بیٹوں
 دے و ش بلے چو جلیبیؔ کر تگ
 زاناں ترا گرتہ بے مہرچیؔ
 چو چچل منؔ تئی کہیسیؔ کر تگ
 زاناں مروچی پہ من پرچے رنجے
 کہ یکا منی دل چو لیبیؔ کر تگ
 زاناں چو حیران تئی لاڈ کیؔ
 کہ مئے نیاز مندیں گریبیؔ کر تگ
 نمہہ مان عنقا تہ ورنائیؔ مان
 نہ زیبا گد و سہت زیبیؔ کر تگ

گلین وطن

چہ درسیں گلزمین جواں منی بلوچی نیں وطن
 ہے زمیں منی ہمیشی بُرزیں آسماں منی
 ہے زمین و آسمان ء ہرچی درمیاں منی
 ہمیشی جھیرہ و صلاح ہمیشی سیت وزیاں منی

من ء مہیت دوست چوں چہ درسیں گلزمین وطن

جہاں ڈرہ ارش کناں گنوک پہ تی چارگ ء
 سپت وسیہ رگام گوں بہشت ء شیر و بینگ ء
 گوں آسمی نیں دیدگیں ء گوں ناز بوئیں ٹیلگ ء

کناں سپت مدا گوشاں کہ نے چہ تو گہیں وطن

چہ سندھ تی پہ گندگ ء گُشان سستی ء سرا
 چہ قندہار گرانک انت و نیل تی پہ حاطر ء
 زمین ء بخت ء کہ وش کشت حورادے ترا

مباں من ندرتی سراتہ چوں منی گلین وطن

چہ حا کے تی کہ زنک دنت چنگیز ء جہاں ور ء
 چہ حا کے تی کہ زنک دنت تیمر ء جہاں گر ء

چہ پاکیس حا کے زنگ دنت براہم ۽ پتہ نمبر ۽

چے دیں چے کوڑی ہر دو کیں تو بے دروہیں وطن

ہزار ہا آتک ۽ شت چشمن کہ سکندر آت

چونوح ۽ ہار لشکر ائے سندھ و ہند چیر جت

چونوح ۽ منت بوجی ۽ اگہ زمیں تہ تی اتت

ہد ۽ چند سائیں بلوچ ۽ مکہتیں وطن

من ۽ چہ کار سنی ۽ من ۽ چہ کار ذکر ی ۽

من ۽ چہ کار ونگے من ۽ چہ کار عامی ۽

من ۽ چہ کار خانیئے نوابے کہ جامسی ۽

من ۽ چہ چم و سر ہمہ کہ بیت پر گلکیں وطن

ستر بہ بیت دل لے من ۽ کہ ٹہل ۽ لوڑنے

ستر براتے بالی نہیں گوں آسمان کار چے

چہ من، منی ڈیہہ ۽ مزنت ٹرس کیتوں چواچے

پکن تہ جوان ہیر زئی، وتی چہ رندی میں وطن

من ۽ چہ کار ماہکاں ماں آسمان ۽ جواں تپیت

چو آسمی ۽ تیوگیں جہان ۽ دیم پتچ پلپت

چو کا ڈے تو سکیں گوراں زراہ ۽ چول مست بیت

من تہ دوست ماہکاں تپیت دلبریں وطن

ہزار بیت پرئمہ چو زلب آسی گور ء

ہزار گوں جلتے بہ بیت گرمندر ء

گزر نہ انت سا گول ہمار گام و جہم ء

چہ مکران نیت اگہ اوکیت ایچ دریں وطن

من ء نصیر نوری بیت دوستر چہ دلبر ء

من ء عزیز نگسی بیت دوست ایچ وتی سرء

ماں ایرشت ء کریم خان وردور آحت چاکر ء

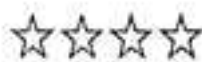
مران مین چو ٹپو ء وتی پہ مکہیں وطن

ماں مرک ء وہد عبداللہ ء گیت خاک کی ماں مشت

او ہمرہان ء ساڑی نیں گواہ کتلتے چوشے گشت

قسم من ء حیاتی ء دیاں نہ من ترا چہ مشت

ہے قسم من ء منی او گور جا گہیں وطن۔

پادا بلوچی نہیں تممن

پادا کہ بست اچ تو نہ بیت دُنیا ئی ءِ جزو کیس گوات
 اے روج و شپ اے ماہ و سال پَر تو نہ کنت ہچ اوشتات
 پادا کہ وہد ءِ گوڑو ءِ اشتگ تر اے آسرات
 ہنکل ویل اے رہنگ ءِ کوہت نہ گیرگانی کنات

چاریت تئی راہ ءِ وطن

پادا بلوچی نہیں تممن

قوم ءِ تہا عدارسی ءِ مارانت گندگ پونشگا

ملک ءِ سراسم سیالی ءِ ڈکال گند آئیگ ءِ

ملک ءِ سراسم سیالی ءِ ڈکال گندگ آہگا

شہر و ڈہان ناسنت ءِ لنبو کیس آسے لگا!

لوگانی سیماں آس ءِ ہارانت بے وڑ پر وشگا

پادانے گرتوزمن

پادا بلوچی نہیں تممن

قوے کہ تاک ءِ دلی ءِ چم داشت آئی پر یلاں

مرچی جو کیس لشکرے چی ءِ پہ گاہوڑاں رواں

ملکے کہ چیدگ چیدگ ءِ پُراج کتابی کہہاں

مرچی جہان ء لوڑ کے ایشان ء لوڑیناں رواں

بے واک تشگ توومن

پادا بلوچی میں تمں

پرچے چہ بگی چلگ ء تئی خیرن ء داتہ جواب

یرچے پرنگی ء چہ تر مپ خان جان ء دل بوتہ کباب

پرچے پہ کوہ ء دوستل ء پادا ایر کرتگ ماں رکاب

پرچے شنک ء دا جل ء پرینتہ عبداللہ ء واب

پادا وتارا پوہ بکن

پادا بلوچی میں تمں

تو چاکرئی تو تیر ء ب ملک بوتن وش نہ انت۔
 تو رخشان ء تو نوشیروانی ء۔ بے واک نشتن وش نہ انت
 تو گوتم و تو بخت نصر۔ بیکار و پتن وش نہ انت
 نمرود تو براہیم تو۔ بے آس مثن وش نہ انت

پادا چہ مرک ء چم مجن

پادا بلوچی سیں تممن

بُن دے دعاء بوجی ء۔ طارق نہ ہمت دوست کنت

کن چو سلیمان زہرگ ء۔ دنیا چو بلقیسی ات نہ دنت

دریتے ہر دیں کوہ وپٹ۔ تک ہور سیاہیں نود دنت

ساہ ء ماں لبائے دئے۔ حور ء بہشت ء گردینت

پادا پتو پہر وطن

پادا بلوچی سیں تممن

بولان

نصیب ہمائی کہ بولاں بہ بیت آئی وطن

ہر گوشت ماں قرآن زمین و میہ ہما
ہے کوہ انت کہ ہر روج کیت روج درا
اوسب بیکہ نورانی دنتے تاج سرا
مزانے بے و تمیں کو ہے و سنگ ایرجن

ہے تاراں کہ مادی نہیں دولتوں چہ پڑ
زگال آہن و پنت خزانہ ایشی پڑ
نیں آتگ انت پہ سیلئے کا پرغ کبہر
وسم ترانت ہے کلاہ اچ تل و دامن

بہشت و خور و چو گیوار و سیم، کورے تپاں
جہے چو بینگ و کنب و جہے شراب رواں
دراج شمار کہ آ زاتی و شہیدے مان
ہے سبب کہ نذنت ایشی و بلوچ تمن

ہے رہ انت کہ ظلم و شہیئے بوریٹگ
ہے رہ انت کمک پجٹگ پہ دورینگ
ہے رہ انت کہ بت سومنات و بوریٹگ
دینت حال پدی نہیں کتاب چوش، نہ من

نئی جہان و نگہ سک ایشی سر امتگ
بلوچ و تئی میں بسری مدام در کپتگ
چہ جہل بر زسرائے مدام ارش آتگ
او بوتگ انت حجالت ہمیش گندک و کن

کلات پڑشتہ اگر چا کر و پے بیے است
کدی کہ بوتہ اگر دراج نیم گائے دست
ہمیشی پیم و میارنت کنت ہون و مست
تہج نہ کپتگے دست و بنا سپیت کپن

نصیب ہمائی کہ بولاں بہ بیت آئی وطن

جی چُک

جی ہمہ درد انگلیں چُک ۽ راجی

لیب آئی رپک زانو کیں سگار سوت آئی تو پک ۽ تیر ۽ توار
جی ہمہ رستم دلیں چک ۽ راجی جی ہما درد انگلیں چک ۽ راجی

ماں دل ۽ سیال ۽ چوز ہر ۽ ایرواں
جی ہما رشنابتیں چک ۽ راجی

گرمی ۽ روج ۽ چوشیں نو دوارت
جی ہما جواں جھوریں چک ۽ راجی

چو خیال ۽ تیز بُراں منزلان
جی ہما جواں ہمیتیں چک ۽ راجی

دُشمن ۽ رچو وکاب ۽ دیست کنت
جی ہمہ پُر دیدگیں چُک ۽ راجی

پروتی ملک انت آپے برکت ۽
جی ہمہ سرداری نیں چک ۽ راجی

گوانک گوں جی ء

بُنی تو داتہ سروکان ء گوانک گوں جی ء

گڈاں بخت دل عبدالکریم خان چچی ء

گوں میریں چا کرتا دلی ء جناں شے گوں خان عبداللہ ء قند ہار زیر کتے

نصیر پوری ء گوں مشہد ء راجوم کتے نشان انگت اوشتوک منگری ء

گڈاں بخت دل عبدالکریم خان چچی ء

چہ تاک ء دلی ء بولان ء بانٹری ء پُرس چہ ماشکیلی میں گل بی بی ء فرنگی ء پُرس

قلاں ء پیو ء الگار ء باروزئی ء پُرس کلات کچھی ء جلوک کلات سیبی ء

گڈاں بخت دل عبدالکریم خان چچی ء

نہ بیت سیاہ چہ اسلام ء جنگ درکشگ پُلت نہ بیت چہ ملتاں سمندر ء بشلگ

نہ بیت ساہگ ہمہ بھاو پور چہ یات ء برگ شموشت کرت ہمایون نکنت حتی ء

گڈاں بخت دل عبدالکریم خان چچی ء

کدی چودودا گراں ڈیرہ جات ء داماں ء اوسندھ ء زیر کناں چو فتح علی خان ء

کدی چودودوست محمد مڑاں گوں ایران ء او پچبرے ہوں ندا تک وتی زمین تی ء

گڈاں بخت دل عبدالکریم خان چچی ء

کدی پہ نام ء میاتی کدی پہ خانگری کدی پہ زہری کدی میںگل و کدی پہ مری

کدی پہ یعقوب و محراب کدی پہ جام علی پلنگی ء گوں کناں جنگ آ تلگئے ذی ء

گڈاں بخت دل عبدالکریم خان چچی

بلوچ ۽ ننگ ۽ نشاں شالکوٹ ۽ پللیں ڈگار بلوچ ۽ سوت ۽ تنگہ جناں کچھی ۽ ہار
کلات ۽ میری ۽ گونباں کرنو آنی توار مسیت ہون ۽ بلوچ ۽ نشاں کراچی ۽

گڈاں بخت دل عبدالکریم خان چچی

وطن نہ داتہ تو گپتہ وطن اوتیموری ندا تکش ترا، دین داتہ تو براہمی !!
توجت، نہ جت ترا کس ۽ اور ندلا شاری کڑوبی زندہ پدو پدو بکن بلوچ چچی ۽

پادا بلوچ!

نورنی نصیر ء کہنگیں پاگ ء غم ء وروک
اوچا کر ء کلات ء حبر وکیں جہاں، گروک

یوسف علی ء روح ء مراد ء نگہ کنوک
نوکیں حیات و نوکیں بلوچ ء پہ جہد کنوک

بوٹگ ہما سروک مروچی چہ زیل ء پاچ
ہر یک رگ ء پہ یک گراء ہوں سُریت چو
سالانی سال چش کہ جتانت ہنبلو
چو ماہ ء سرائنگ ء تالائیں نور ء جو
چو آسمی نئے ہر سہہ ء گوں مہر ء وشمیں بو

ہر سینگ ء پتر تہ دل ء مور کنت بناچ
شاناں مروچی نود روان انت جہوراں
تالاں مروچی کور کناں انت نیلماں
سردست مرچی چوں مگوزین چہ جہراں
سرچست مرچی کوہ مجازے ماں آسماں

رُشنا جہاں چہ ننگ مزاری میں چم ء آج
پادا بلوچ! آتک شپ ء راج ء ملکیت

روچ ء مراد ء نوری کیں تاجے سر پیت
 پادا کہ ہر گلاب ء کتگ چچ ز باد ء کیت
 پادا پکند بیرک ء لذیت ، پل پٹیت

کشیت پہ تئی پاد کنگ وش سُر میں کماچ
 پادا بلوچ! چش کہ دراہ قوم بیت یک
 ہون ء رگش جتا جتا، ہونش بہ بیت یک
 لذش جتا جتا ہونش بہ بیت چک
 لوگش جتا جتا بلے شہر ء مسیت یک
 اسپ اش جتا جتا روگش را ہداریں تاج

☆☆☆☆

پکر گن

ماں ایوکی ءِ شپاں زیل ءِ گیش دیوالاں چه ملک ءِ دیر چه دنیا ءِ پرگمیں مالاں
اوہم چه حُسن ءِ گروش، چه عشق ءِ جنجالاں۔ تو پکر کن چڑا قوم ءِ پہ شرکنگ شپ وروج
تو جواں پکر کن راہ بومیا پہ قوم بلوچ

ماں زہم است ستم میر چا کر ءِ چه گو زگ ماں پکر بات چه نوری نصیر خان و دگ!
ماں برات پا لگی ءِ پد فتح علی الگ دگر وڑیں نہیں گزر قوم ءِ پیشک ءِ چاک ءِ دوج
تو جواں پکر کن راہ بومیا پہ قوم بلوچ

ہمہ گزر کہ کین ارس ءِ آئی ءِ پوشوک ہما مراد کہ گور ءِ ماں سینگ ءِ وسپوک
ہمہ سوال کہ لُٹ ءِ ماں حُسکی ءِ ڈکوک ہمیش کسکی لوٹیت قوم ءِ چم ءِ بوج
تو جواں پکر کن راہ بومیا پہ قوم بلوچ

گول آسمان ءِ ہے گردش ءِ ماں بک کچی پریشنگ ءِ چه نصیب ءِ پدا قلم زنگی!
ماں روشنا تریں چم ءِ سیال ءِ پل شہگی نزوری ءِ دیگی تاب شنگ زیریں مویج
تو جواں پکر کن راہ بومیا پہ قوم بلوچ

پدوپہ آرگی آزاتی ءِ ہتم شگمین پد و پہ پُرکنگی باگ ءِ گردگاں رنگین
زہرہ شہنگی ترماں جُوءِ جتا کنگیں شہنگی ہے زیل ءِ مردائی ءِ ناؤج
تو جواں پکر کن راہ بومیا پہ قوم بلوچ

کلات ءِ مَرنگیں ڈیوا بہ بنت روک تہ چون بہ بنت کَشک پدی زندگی ءِ نوک تہ چون
جنگ گلامی ءِ شو میں بہ بیت دوک تہ چون کنگ ترائی ماں نوکیں جہاں نوکیں سوچ
تو جواں پکر کن راہ بومیا پہ قوم بلوچ

آزاتی

چہ ہر راہے کہ ازم آزاتی ء کیت انت زیبا ئیں
 ہائی گام گام ء چم ء نوراں چیر گجائیں
 ہائی لوپ لوپ ء شاد ہے پلٹیں تگر دے گج !!
 اوجدگ ہر پڑا تو شوق ء پیشانی ء پرما ئیں
 درادیمائے بشکند ء پری ء لیب دارانہ
 او نازینک ء سرور ء تارتار ء نرم و جا ئیں
 پے وش آ تکائے دیم ہونی پکن درسیں پدی رنجباں
 چہ دیمائے رہ ء دھنزاں گوں مہر ء عطر شودا ئیں
 ہے سرمالیں قربانی ء ہر ہر چیدگ ء چککا
 کتابی ئیں وفایانی چراگان ء پلگائیں
 گلامی ء درہیں ویلانی کہنیں کسہان ء پیل
 پزیرا ئیں کتاب ء جند ء بخت ء او پلکا ئیں
 ماں ہر ہونڈئے کہ مارے بیت دُر وہ ء بے کشگ نیلے
 ماں ہر ہندے بدیں شو باں بکش سسی ء بچا ئیں
 ماں ہر داماں کہ ظلم ء مکرے ء گندے بُرو سینے
 ماں ہر کوہ ء کہ آپے بیت انصاف ء بکشائیں
 مُلک گوں دولت ء شت ڈنگ کوہاں بکش عنقا
 بگو تو آ سماں ء گوش زمین ء جنت آرا ئیں

گِداں نندو کین

مابلوچن گِداں نندو کین

مئے گِداں انت آسمان ءِ چو وش نگہ، بی بی ءِ گِداں ءِ چو
چے سماست ماں جہان ءِ چو لوگے ماڑی، گسے پُل اڈو کین

مابلوچن گِداں نندو کین

مئے چراگ آسمان ءِ استال انت روک بے عیب چوسر ءِ خال انت
چے سماں جہاں چشمیں حال انت است گس بے چراگ اڈو کین

مابلوچن گِداں نندو کین

کوہ ءِ بُرز ءِ ماں آسمان نشنگ چش کہ چپین راستیں دیدگ
بے سماںچ گلام ءِ اچ واجگ جہل نندوک بُرز نندو کین

مابلوچن گِداں نندو کین

ساز کوہانی پر ماگونبارگ سوت کورانی پر ماژنبارگ
گال گواتانی پر ماہیزارگ مئے دل ءِ نیست تئی سرینو کین

مابلوچن گِداں نندو کین

سنگ مئے سرچہ ریک مئے بوپ انت لوس مئے گس اوشہر مئے لوپ انت
کوہ ءِ گیش تلانک مئے توپ انت - چچ مزاری سِلانی پوشو کین

مابلوچن گِداں نندو کین

نئے مڑائی پہ بوکی نیں ذات پرکھ نئے مہذب ءِ کہ چچ مہبات
نے ہے زڑ ءِ حاکی ءِ پیات نیست، چچ دشمنے رسینو کین

مابلوچن گِداں نندو کین

کیز

کیز، وِشکی ءِ نا پگ ءِ ہوں بیت
 بند، رُب ءِ کلام قرآن ءِ
 عشق چپے جہان ءِ نازینگ
 علم چپے؟ جہان ءِ چم ءِ نُور!!
 مدتہ الماس، سیاہیں سنگ ءِ گٹ!
 ککو ءِ کی کنت پنجرگ ءِ
 چلہ ءِ بند لعل و مُروارید!!
 حُسن ہر دیں بہ بیت زیل ءِ سبب

مسک پر ستمی نہیں گوران ٹہیت
 کیز، رُب ءِ مُراد ہم گت بیت
 درد بتگ دل ءِ تہا ماینت
 لوز، بتگ کتابے ءِ تریت
 چشکہ شاہی نہیں تاج اچے لہکیت
 دام پر بوم شوم کئے اڈیت
 کچک و مہرگ ماں چلہ کئے بندیت
 یوسف ءِ پیم مصر ءِ تختے ریت

گشتہ کیز ءِ پہ عنقا نازیناں

پر شہید ءِ بہشت ایرکیت

کلات

چے وشیں یات گوں کہنیں کلات ء
 م کاریت ہمہ ہمیں ہرے ہے
 ہمہ قوم ء شراب ء چے ضرورت
 پر ملک ء بہشتانی چہ کہہ
 پُشیں نے نود بَشام ء سہیل ء
 پُشیں نے چچ بہشت ء وشیں نیوگ
 چے اسکندر چہ احمد شاہ چہ نادر
 ہمہ پیم انت کوہ ماران اوشتوک
 بلوچ ء کُہن ونوکیں آسرات ء
 مات ء تہ کی تیمورزاتہ
 شرابی کُیں نشہ ماں کنتے گوات ء
 کہ جندے وش چرائی شہدیں یات ء
 کہ گوستگ اوخراج آئی نہ داتہ
 کہ آئی کوہ ودامان ء نہ داتہ
 پُشیں نا ہارا چے دُور اوشتاتہ
 زمیں جب ء چکر بر آزما تہ!

ندنت چچ سب کہنیں شے جہان ء

بلوچ ء بیدار چ درتی کُیں مات ء

کوہ

ہما کوہ لائک پلا شک ستاء

سرء چست داریت است انت آرات اولک ء پھ چوٹو ہو ء پھرہ ء دات
اگر روج ء برانزے تہ دیمائے اوشتات پخرے، بے خراج ء نہ روت ہج جڑی گوات

بلوچانی پشت ہر زمان ہر بلا ء

تلا نگے کتابے ماں تاک ء نشتنگ چرا چاکری کیں زرہ پرچے کپنگ
چرا کوہ ماران کہ ٹوری ء نشتنگ چرا ماہیں گردک کہ بی برگ ء برنگ!
گول ایسی چہ ہجند ز رو طلاء

سرائے بنی تیر ء انکار رتنگ بنی قسمت ء وشیں استال بستگ
کدی روج بڈ دیم ہونی ء بوتگ کدی رودر آتک ء گول ہوں دیم ششتگ

بیانہ چوموسی ء تختی حیا ء

سری آدم ء بوت ہے کوہ دیمپان ہمیشی ء نوح ء راکشتگ چہ توپان
چمیشی ودی اشرف الخلق انسان محمد پناہ دات حراء ماں گاراں

نبی ء چداں ڈاہ داتہ ہدا ء

ہدیں وش تبیں لوزگوں انت ماہ ء رسینیت ہر مہہ، ستم جند ء ساہ ء
سرادنتے لوزانی نک ء کلاہ ء تپینیت ءے پر دشمن ء چو سلاہ ء

کہ یکا بدل بوتہ ہنجوش وقاء ء

تنام بلوچ انت باہوٹ کوہ ء چہ گیدی ء عنقا مکن پکر درودہ ء
کہ آتکہ پہ آدم ہمد پہل ڈوہ ء ہمیداں نہی ترنگ گر تو پوہ ء

ہمد آتکہ سوگات رب ء رضاء

میریں بلوچ ءِ کارواں

میریں بلوچ ءِ کارواں بولان ءِ چوہار ءِ روان
 غداڑی میں بینٹاں وراں او ٹیہی ءِ جوراں گوجان
 ملک ءِ پہ آزاتی مڑاں قوم ءِ پہ سیالی ءِ گران
 میر و گریباں یک کنناں یک سیم تچ و لوگ و نان
 ورنچہ گس درکپنگ انت قومی میں جنگ ءِ رپنگ انت
 چوتو پک ءِ گہہ شپنگ انت توپ ءِ دپ ءِ شخت و پنگ انت
 تو بی منزن بی شیرے بی چیریں رگام ءِ نپتے ءِ بی
 میان ءِ تہی میں زہے بی مانیں تپنگ ءِ تیر بی
 ایشاں گوں ٹیہانی دُعا بیوس گریبانی دُعا!
 بے گس یتیمانی دُعا بے ہنرمیں زالانی دُعا
 چکے منی لاپ ءِ اگر دارے پت ءِ پیا جگر
 گوں تو منی ایش انت ہبریا سیال بی ایش یا بر

گال

پینگ ۽ دوت ۽ تیموریں جُو ۽ چیر مروجی زامریں ملگور گارانت
 کج ۽ گلن ۽ تپگ چم ۽ چہ اندیم کہ درپشاں مروجی بے نیامیل سگارانت
 کئے ۽ ہوش انت سوتی زیرانی مروجیاں توپ ۽ گونبار ۽ توار انت
 چوٹپئے کہ دست و پادشاینت اے ورناء گوشاں چولیب کارانت

سہیل ۽ جنت کئے سوتاں پہ پلاں

ہتم باگ ۽ ڈگار ۽ چیر گارنت

ہمہ عشقے چوکو بہکن کوہ دران ہمہ خسنے چوستی تہہ ڈگار انت
 ہمہ ہونے چو عبداللہ بہا است نہ چو محراب ہنرے بڑہ کار انت
 ماں دریا است جہل و برز چول ۽ چہ پروا تارو ۽ آپ ۽ سوار انت

پہ شعر ۽ پانچ دپ باند چو عنقا

کہ ہر دنناں پہ دشمن تیر گوار انت

پیری آسرات

بلڈ بلڈ منی پیری آسرات بلڈ

بہ بی سوار وتی واب ء گوانزگ ء شاباش وتی بلوچی ء گونڈیس براکک ء شاباش
اوارگوں دل ء پاکیس پریشنگ ء شاباش منی اُمیت بی لڈ یتگوں تو جواں بلڈ

برو تو بُرز برو ہیت آسمان ء برس چو شاعرانی خیال ء چو گازیانی ہوس
کہ سک کپوک چہ مُردم گری جہان ء اُلس ادامہ اوشنگوں ایشاں منی اُمیت ء گنڈ

ادانہ ملک نہ قوم ء نہ مذہب ء قدرے ادانہ علم ء نہ خو ء نہ دودے ء شانے
ادانہ قدر ہمائی کہ است جواں زڑے نہ بوتے شیر، رسیتے ماں ظلم ء چات ء بُڈ

جہان ”گور“ چرے ظلم ء واجگاں بیگ نہ انت قبر ہے، درتی چو گدوسینگ
ورنت مردم ء ہون چوزراگ ء من دیتگ چہ عرش ء بیار سگارے اے واجگی ء بُڈ

بُرو تو بُرز برو جست کن چہ اللہ ء چے نوکیں حکمے پماہست اچ تئی درگاہ ء
کہ زڑ ء گیکہ قرآں مروچی تئی راہ چلشک زڑ ء پہ ماڑی، چراگ آس پہ کڈ

بلڈ بلڈ نشہ ء تی وڑیں چہ گوات بگر بدے ماں سینگ ء جاگہ مُراد یمیں جگر
تراہینگے پروت ستم جہانے دگر دُراہ جہاں بلڈ یت گوں تو چوش بلڈ

بلڈ بلڈ منی پیری آسرات بلڈ

سیالی نئیں بہر

ہپ سال ءِ ساند ہیں زیل ءِ چہ پد
 ایٹ آباد ءِ شتاں پرامتحان!
 گودی نئے بی امتحان ءِ نشنگ ات
 کورے ات ایر آتنگ ات اج آسمان
 ایرجگ ءِ آسمان ءِ شیریں لیک
 دامنائے ایر بی بی ءِ گدان
 چو بہار ءِ وشنا میں پڑک ءِ
 کد سر ءِ کد سینگ ءِ لہکاں گشان
 ہون ءِ جاگہ تنکتے جانائے عطر
 بوئے پڑیں کنبے ءِ من بڈتان!
 ہر دو گلکافی سرا قرآن پچ!!
 پر مراد ءِ شے مریدی دیدگان

آپ ءِ تر مپاں سرچہ پیشانی ءِ کت

گرم مشتاقیں نگہہ، پر برپ جان

شُت بلوچانی گداناؤں خیال پر گدانانی تہی نئیں گودیان!
 رنگ اودابی چو آتش ءِ جمجکوک پڑ پڑ چیرا سُچان و پڑ بیان
 دیم اودابی چو پل سہر ءِ تپوک پرچہ بے ہونی ءِ رام ءِ گیران
 زلپ اودابی چو مستیں سیاہ مار نے پہ لیب ءِ، پول پٹ پر پُنگان
 کنت بیہوشی اگہ ستمی ءِ گور جنت جہلش آسماں گوں گورشان
 بیت گوات ءِ گم گدان ءِ کند کند کنگ ءِ زنبارگے ماڑی ءِ مان
 ہور پر ماڑی ندارگ او بہار محشری گم پہ گدانی آلمان!!

بخت ءَ شیطانیں راہ کپتگیں !

دیر اچ شیطان ، ماں دوزہ گندگاں

مے بی زلپ ءَ حق کہ چوٹ و چنگ بیت کنت سُرگ مے بی زیبا دیدگان

ہست مارا بی چو چہور سُہرین ہون نیست تنگوماں سیالانی رگان

ہست بیشک روک لیکن آس نیست مے بی کج کت کنت شتوتیں گدان

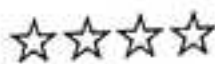
بس ہمکر خاک اچ لُوڑ ءَ ورگ! پیڑ مارا نے برگ پہ میریان

دل بہ بیت و ہم کمند و ہم سمند نیست کشگ گرانک ءَ کل ءَ چہ

گران

بیاچہ سیالاں سیالی میں بہرے گراں

نیست عنقا ملک کسی، اے جہان

جی ترا دروبات و ننان ۽

بیا قلم بیا قلم منی بلی پر منی سگتی توے زلی
 بیا منی دست ۽ موردان ششمنی بیا منی مشت ۽ زہم بیا ستمی
 بیا پمن یاتے ۽ لڑے ناہین بیا پمن گالے ۽ نڑے ناہین
 شاعراں ہر دیں مثنوی گوشنگ تہ شراب ۽ چہ گال ۽ سر کشنگ
 انچشیناں کہ ہج شراب نوارت گال آیاں ہوں اچ شراب ۽ آرت
 گوشتائش کناں من چو دلگوش گروتاراں گوشنت اے کھ پر وہوش!
 اے روک انت دومی ۽ دگ ۽ راہ نے جند ۽ گوں تی بگ ۽
 اے گام انت کہنیں دودانی بے سا انت نوکیں دودانی
 نوکیں دُنیا تہ نوکیں شے لومیت نوکیں پکرے او نوکیں لے لومیت
 کار چے نوکی ۽ گوں کہنی ۽ ماں گس ۽ آسمی ، نہ دَر نی ۽
 بے سمانت پداروان انت ایش راہ نزامت شت کمت چوں پیش
 کہتہ ایشاں چڑا زبان ۽ رند جوان زیبائیں لوز و تران ۽ رند
 معنی ۽ ندر پدزباں کنوک سُہر و ذر ۽ پہ مردمان ۽ کشوک
 گال بندی دگر او گال دگر بندحال ۽ دگر او حال دگر !
 وش نمہ چش تہ باز جور ۽ پلن پاگ ۽ پل، بے نمائیں مور ۽ پل
 گال بندی بہ بیت بے شیریں انگریزی شنگ بے تیرین
 لوز وش انت پرگوں و شیں گال بہت زیبا مگر گوں زیبا زال
 کار شادو ۽ است گیرگانی من وتی لانکان گپانی

من شراب ہچ نوارتہ ہر دین اور نکرنگ اے کاروں نامردیں
 دست نامرد پر شراب ء بارت چہ جہاں ہر دین گندہ دستے وارت!
 کاہ پجمر چہ ہُد مزار نہ وارت زندگیں مرد ء ہون نہ بیت ہچ سارت
 قسمت ء تو لگ ء کاگ ء ہڈ شیر و باز ء نصیب مُرگ و گڈ
 مُرک چچی ء ! یلہ جہان ء کنگ او جہان الگ انت حُب الگ
 زند نام انت چنت حُبانی نے کہ نام انت ساہ و پُپانی
 او ہے حُب گوں دومی ء پشگ دومی ء بیت و نشک شر گندگ
 زندگاں مردگی کنناں من چون چو رگانی تھا بہ بنداں ہون
 چوش لولی ندا تگوں مات ء باں ملکسے جہان پُر گوات ء
 من مزاں تاماں جون ء ساہے ہست دُور گوں رستم ء دیاں من دست
 کسے ء مٹیل گوں شراب ء است کسے ء دل گوں ساز سوت ء بست
 کسے ء راشکار بازی دوست کسے ء ملک ء میل گوازی دوست
 کسے ء پینگ، کسے ء ککو کسے ء اسپ کسے ء تنگو!!
 کسے ء دل پہ مرچی نیں بانور کسے حُور ء پہ بانگوین ء دُور
 دل بلے من تہ گوں قلم بستہ کہ نیاں آئی، آمنی دست ء
 ہرچ کارے کنائینا نے کنت گال ہرچی گوشائنانے جنت
 چہ گلامی تہ پرر چیتوں شت من نہ منانے گر بہ بیتوں پت
 من کہ ماہ ء پہ مہر چو چاراں من گوں آزاتیاے دل داراں
 چوپہ گوات ء وُرگ دلوں است انت کہ ماں آزاتی ء نشہ مُست انت
 بالی نیں مُرگ اول بنت سک پسند دوست ایشاں نہ بیت سُہر ء بند

گودی ۽ پرکہ گوشت پُش سنداں
 دست زلپ ۽ پپہ پش کہ دور دیاں
 چش کہ دنیا ۽ مرچی ہرچی بدل
 آ گلامی ۽ ہرکس سر پد بیت
 زانگ اول پدا مڑائی بیت
 کار پیش ۽ گریگ کپیت قلم
 شت ہمہ دور زہم چیزے ات
 بیا قلم بیا مروچی تئی مہل انت
 گوں تو زہم ۽ برابر ۽ جی انت
 تو پہ ٹاہنگ ۽ سرائی پدا
 کار آئی گلام ٹاہنگ !!
 روزگار آئی تئی کنگ سر پد
 دشمنی ۽ تہ ہوش کئیٹینت
 زہم آئی کہ درچہ ہوش ۽ بیت
 ہر کہ ترسوک آپہ وت ترسیت
 دشمن ۽ کرت دشمنی گوں تو
 کار انگریز ۽ زہم ۽ بج کرتگ
 راج دُنیا ۽ است پُکاتئی
 تو منی ملک دھبلو ہرچی،
 کیزجی ۽ گلامی ۽ جندے

بتگ آرام ، لوگ من گنداں
 بوجگ آنہی ۽ گرہین ۽ من لوناں
 انجو ٹیہی ۽ مرچی رنگ بدل
 اے گلامی نہ بیت زانگ زیت
 پیش تھی پدا چڑھائی بیت
 بیت رندا کشار، پیش ہتم
 شت ہمہ و ہد کار اچے ٹہت ات
 بیا کہ اچ ٹیہی ۽ ڈیہوں تہل انت
 زند تئی کار، مرک آئی انت
 آپہ سر بُرگ ۽ سرائی پدا
 کار تئی ٹیہی ۽ چہ چو ٹینگ
 کرتہ زور ۽ وتی ماں دنیا بد
 دشمنی ۽ نہ کوش کئینیت
 اولم ہر دیں سر پہ ہوش ۽ بیت
 اچ وتی ترس دشمن ۽ گڈتیت
 رول پُکانے ، پرکنے چوں تو
 شرچہ ہرچی کتہ ترا زرتگ
 اے زمیں چے کہ گوات و دریائی
 پیش کیز ۽ چہ گون او گون مرچی
 دومی ۽ پٹ و پیشرف زندے

اے گلامی کہ ہر دین است در
 کہ درمی نیں چہ کیز، گہہ ایش انت
 اچ منی کیز، گندگ آ کینر انت
 ٹرس ہم چہمبڑوک چو مہگر
 نان و آپش دل ء نجت چہ ٹرس
 باز چا کیزیاں من آزاتاں
 بیا قلم مرچی کیز ء میہہ گو تکہ۔
 بیا کہ مرچی پشاور ء پرویں۔
 بیا کہ مرچی کنوں در ء سیل ء
 بوت چے کنت اچ در آئیگ گیش
 بید اچ درد، کار در نکپیت
 چے نبی بیتہ چے جہانی سروک
 جی ترا بات درد دنتان ء
 برکت تئی چہ، سوار ریلایاں
 در تی رگند گاہاں پراہ مرچی
 آسمان است ہما بلے تی وڑ
 ریل شولاں رواں چوسیہ مار ء
 گوں و تی پلن آپ اٹک جیوات
 جی شمارا او کوہ زاراں جی
 جی شمارا بی کور ء ہاراں جی

در جہاں پر کہ پٹ ہمانی سر ء
 واجہ ء دل چریشی ء ریش انت
 واجہ ء پر مراد، مہمیز انت!
 اچ وتی وکیل، ترس گندگ تر
 گردگ و داب و سوت تران پہ ٹرس
 کہ و تا اچ پشیں گماں ساتاں
 بیا کہ بختی نیں روچے در آ تکہ
 اچ ہری پور ء بیا درا پرویں
 بیا کہ کشوں وتی دل ء میل ء
 کہ مروچی دل ء مراد ہمیش
 دود دنیا ء چوشی ء نہ جُزا!
 ہر کس ء بوتہ آس چکا روک!
 لانگے صدر ء تو درمان ء !!
 پد چہ سے سال در جہانایاں
 بوتہ پہ من جہان ء نوک ہرچی
 گوات ہما انت شوگگ تی وڑ
 زرتہ بولان پہ سر گوشے، ہار ء
 دنت ناڑی ء نشکیاؤں یات
 چست دار ات شما سران ء وتی
 جُزگ ء چہ منہ نہ بیت۔ ہچی

ماں جہاں بیت چیر سرہرچی
 وائے پر گوک، لیزدھ و باہر!!
 بے سما اچ لگت وکانٹ عزور
 پس گل ء حیف خوار چوں پہ کدانت
 گندگا ہاں من مردماں جُوان
 لگا نٹوں در جہان ء گوات
 شت خیالوں وتی ڈہ ء نکا
 اے خیال اچ جہان ء ہرچی تیز
 زرتہ خیال ء سر و زوں دست ء گت
 درستیں شہراں بلوچی آں گردان ء
 گوستہ سے نیم سابع بہراں
 چہ وتی ہنبلو ء گوگ ء توار
 چہ وتی سویتان وش گٹیں
 چہ وتی مجلساں راگی نمین
 پرتاں یک و یکی ہر ہند ء
 چش کہ واب ء برت کے شپ ء
 و پتگیں حُب ء جانکشاں جہ جت
 ہتکڑی ء ماں دست توارے کت
 سنگہ و باہنٹری پہ زال ء جوان
 چسیر نیتے من ء چہ بے سدی

پر، اے آزاتی ء دیت نہ کدی!
 لٹ واران انت پر نہ بنت ہج سر
 او ہمہ پیم اچ گلامی دور
 صد ہزار انت یک شوانے پد انت
 گندگا ہاں من گودی و چکان
 پاد آ تک ء کہ چوش جان ء گوات
 کپت بے سدی ء دل ء چکا!
 گوات و گواتک ء چہ روشنائی تیز
 او مراداں دل ء زہیر و تک زرت
 بیلیاں، سنکٹاں ماں پُراں ء
 چہ وتی چک ء گندگ ء زہراں
 چہ وتی لوگ ء دل کشیں سینگار
 چہ وتی گودیان بے مٹیں!
 چہ وتی دعوتاں سچی نمین!
 کت خیال ء نہ کت کسے بند ء
 چش کہ بے سدھ بہ بیت کسے تپ ء
 او اُمیت ء ماں سینگ ء جہ جت
 کنجری ء گوشے کہ ناچے زرت
 او چڑینگوک گسے پہ مال ء جوان
 ماں ہدا آرتے چہ بے ہڈی

ویل بُجاں رواں ہما پیم ء
 زیل وز مزیر، دود حیوان ء
 پُشمگہ بندوک بات بستگ بات
 گندگاں مردمان ء کپتگ باز
 چومن ء زانے بستکش پرچے
 بستہ صدر مزار زیل ء بیت
 اشکرے بیت گر پُرانی چیر
 دست چش رستمی سگار منی
 ماں خیال ء چو چا کری لشکر
 من چہ بی برگ ہمت ء گیشاں
 زہم ہمہ انت تیز گڈوک انت
 سہر ہردیں ماں زہم اڈگ بیت
 اچ من ٹوہیں حکومتے ترسیت
 ایش دُڑے گے مناں ولجہ
 سال سے نیم گوستہ کیزایاں
 یک شے یک تہاری ء سیاہین!
 من ندینہ چشیں رگام پھبر!!
 کوئی ء یاں کہ گورے ء یاں من
 من اگر زندگاں تہ چو پرچے
 یا نہ منہ برات گل ء ہچ واک

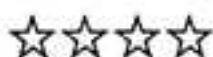
گوں سپاہی مناں ہمہ پیم ء
 باز دیر انت منزل انسان ء
 بوتہ انساں تنگہ کہ آزات
 انگت اے جہان وپتگ باز
 شیر نابستہ گر، تو ولجہ نے
 تک کے سرا پکونے کپیت
 پاد کے سرا نکلنتے ایر
 پاد چو کوہی نیں مزار منی
 ماں دل ء چو نصیری نیں جہور
 شے مُرید ء چہ دادن ء پیشاں
 نے چو مُشتے پہ سہر ٹاہوک انت
 سہر چچی بزاں کہ الگ بیت!
 چہے سکی ءے، ہے پچے ٹرسیت!
 من نواں سکی کناں گس ء راج ء
 ہچ نہ بحیت چون در کایاں
 مے سرا جمر انت بے ماہین!!
 اے نہ شت سرد، گرم ء آتک چکر
 اے چہ یکا ئین دورے ء یاں من
 مُرتگاں گُزرتہ مائیں دو پرچے
 یا ہے گنبد ء رانے ہچ تاک

ماہمہ اوں کہ آتلگوں تھا
 آتک بازیئے شت دی بازیئے
 مئے او مئے آلم ء نیام ء بس
 اُشکناں اے جہان نہ اشتوک انت
 من ہوں گنداں کہ حال ہے پیم انت
 مرچی یک پٹے است بانگہ نے
 مرچی پیتا پوش، ءوش باندا
 نیں سہیل انت نین بشام انت
 است یک پیم یاد دیوال انت
 بیت شپ بیت روج ہمہ یک وڑ
 او ہمہ گنتی بندو "گنتی" بیج
 او ہمہ وڑ ز میں ہدائی تنک
 اے چہ ہندے کہ چُپ چہ دُنیا انت
 دودایشی دگر جہان ء دگر
 سال دُنیا ء استمانی نیں
 شت پرنگی دراجہان ء چہ شت
 کسے ء نیست زرد راتہ بدنت
 است تئی شے، بلے نہ انت تئی
 ہر ترا کارے کیت بیکار انت
 ماں دل ء تئی ہزار رنج و گم
 چو گلام ء کہ گپتکش پہ بہا!
 یک پہ آغا ویک پمن مینے!
 نام منتہ چہ گندگ ء بیوس
 روج و شپ گرم سرد جزوک انت
 دراج ایشاں بلے منی زیم انت
 او نہ جکت ہمیشہ بلبل دے
 ہج مدے نہ جگگ ساندا
 پشکو نیں ہدائی ء نام انت
 یا تہ آغا ء یا منی حال انت
 ہند یک وڑ ء نیست دومی تڑ
 او شپ ء گبل و روج ء کارو کج
 نیمرادیں ہمہ دُعا ء پتک
 بے حیا، با حیا، یک ایدا انت
 سال بی ایشی آسمان ء دگر
 راج ایدا گندہ بادشاہی نیں
 آئی قانون بلے ایدا چہ نہ شت
 کسے ء گون زرد ادا، تہ بدنت!
 سئی چہ ہرچی بلے بہ بی ناسئی
 ہست اگر کار ادا تہ بیکار انت
 پر ترا کندگی کپیت ستم

صد ترا علم ات بے علم ء !
 مردے ء گرادا چو زال ء ء
 ٹرس چیزے کہ دارگی جان ء
 چے خبر بیت عاقبت مے چے
 راہ ء کاریت مستیں شب ریزہ
 راہ آئی ء یا کہ گندگ مے
 ظالموں ما کہ ظالم اے مردم
 سرسراشت چرائی ء درکے
 یا کہ آئی زمین مے پلنگ
 دوستی تئی شے سلہ تئی شے
 گون تی شے، گیر تی شے
 ہون ریچا کتے چہ من اودا
 ریتلکت ہون سرنچوش ء وتی!
 شکر کہ من بی گون ہا یاں مان
 دل ء جنتوں نوراں وطن بدیت
 ہرکے گوں نے ہمہ لچی !!
 ہست زیبا بلوچ گوں آئی
 زند نام انت آئی ء جند ء
 گرتہ ماچے کہ پش جنگ لوئنت
 دل جگر ما کہ دِزگ اش لوئنت

صد ترا عقل است بے عقل ء
 گرا میلے ادا کمینائے
 ترس لوزے کہ نیستے دمنا
 ٹرس ایٹاں او ترس گون مانے
 اے کہ واجہ کشیت، پر کیزء
 بل ایٹاں ء کہ گندکے شرکے
 ماؤں حق ء سرا کہ اے آلم
 بوتہ ہرچی بنشتہ نام ء مے
 میل ما کرتہ آئی ء بہ جنگ
 عدل تئی شے، فیصلہ تئی شے
 عشق تئی شے، سیر تی شے
 گند اللہ ء قدرت ء دودء
 کہ ہا جا گہ ء پہ ملک ء وتی
 جی ہا ہاں کہ پہ وطن قربان
 دل نہ جنتوں کہ کیز ء ڈک توریت
 من ایدایاں ہائی ء بچی
 چے دُراچے گوشاں تہا جائی
 است گوں آئی مزہ زندء
 چے زانے کہ چے کنگ لوئنت
 ماشے جموں کشکش لوئنت

ماشے دست گڈگ اش لوٹنت	ماشے پاد بڑگش لوٹنت:
ماسلا ہوں شے پلگ لوٹنت	ما کلاتوں شے، گرگ لوٹنت
اے زمین ءوتی کہ گندے طلا	ماوتی ہون ریتک ایسی سرا
پُچگاؤں چو کیز ء آس ءتہا	روشنا دارگی وطن مارا
شے مُرید ءوتاراداگ ندات	حائی ء شان چوش آئی سات
چوش مانیت بال تنگد۔ مئی	چوش مانیت تانگد ء ناسی
چوش مانیت تاں کد ء یک یک	پاڑو پاڑو او بولک و بولک
کد چو چراں کپیت دریاء	کہ چو دریاء ءوت کپیت زراہ ء
چو براں درچکے ء مئی یک ہند	چندگ ءے ماں ڈگار کنٹش ژند
دست ء چولنکاں بہ بی یک ہند	بوت اوداں بی ءے تو قوتمند
کد کنئے رب جوڑدل ء سوم ء	یک زبان یک وطن کنئے قوم ء

زبان

گالاں پہ نوکیں لُپگاں نوکیں جناں وتی
نوکیں سُراں ءمان کنناں لیکو اں وتی

پتنگ سر و زگھن تہ نو کے کنناں گراں
دہبورگ ء راتار دگر ماں کنناں وتی

پرچے گوشاں چہ خسرو ء شیرین کوہ کن!
انچ شے مُرید، حاتی وچا کر گوشاں وتی

مئے کوہ ء سر و یعنی اُپر س انت بے نمہ

پرچے گوشاں من زامری میں زلیپیاں وتی

مئے دوستیں کہ پُل گور ء بست آئی نام مُٹ

گال ء پچے من گیسو ء نام ء گراں وتی

مور ء من بُن دیاں کہ نہ نندیت مئے ماں مُلک

لک لک ستا من گردن ء ہنچ ء کنناں وتی

من ہزم رستم ء، پچے ایراں بچتے چیر

سندھ ء یروکیں پُتوں ء کاراں رواں وتی

کارنت لوڑی ءِ کہ ستا کنت دومی ءِ

میریں بلوچیان وگلا یاں شہیاں وتی!

سرداریاں زبان ءِ زمین کرتہ و نڈا اگر

بی برگ من بییاں، کناں لاشاریاں وتی

خو رءِ من چوں کناں کہ نزاتیں زبان منی

داتش اگہ بہشت تہ جوڑ ءِ براں وتی

عنقا ہما راپٹ کہ چہ سہدار ہم کپوک

ہرچی سرائے آتک نہ اشته زبان وتی

گازی میں سلیمان ءِ گوشتن

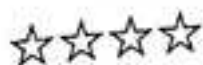
گوشت پُش گازی میں سلیمان ءِ
 سَے گزایانی نامی میں گازی
 گون گون نوزدین گون نوروز
 کہ کدی بوتہ ملکہ پُش آرات
 کہتہ بے زہم چاکر ءِ کد ملک
 گوشتے گون زہرنی شگاں ڈول ءِ
 من زاناں شما پچے ٹرس ات
 مرچی ہم کم نحوں شہ بالاچ ءِ
 اچ من سَے چیز ءِ شر ترانت علیؑ
 شیر ہدا ءِ بنی ءِ زامات ات
 شیر مردی ءِ من تہ مٹانے
 سینگ ءِ اندر ءِ دل ءِ سُنباں
 نہمی میں آ بہشت ءِ مہمان ءِ
 کہ کتہ ج ہلوان وش ایمان ءِ
 گوں ہم مرچی گوں عطا جان ءِ
 گوں چڑا ہورگیں ہبر تران ءِ
 کہ نصیر ءِ کہ عبداللہ خان ءِ
 تیوگیں سیاسی میں سروکان ءِ
 جلگی سُم ۲ تہ ما بلوچان ءِ
 کہ ہبر گرتے روچے دیوان ءِ
 کم نیاں تی زمانہی شان ءِ
 گزگے دور دات کوہان ءِ
 چے سگار ءِ چے تیر باران ءِ
 اوجناں درشتیں ٹرندیس تیران ءِ

ہر گورے راجی ڈاہوئے ہورستگ من سری پیتگاں مان میدان ء
 کپتگاں پُش ماں دشمن ء لشکر پُش کہ شاہین جنت مُرگان ء
 دشمنیں ملک وقوم تُرسینیت ایچ منی نام، مات زہگان ء
 من زاناں کہ تُرس چے چیزے چو دل ء ولجہ کرتہ دیاں ء

قوم بے واک کہ شامے واک
 قوم ٹیہہ انت شک نے خانان ء

ولجہ گت غیرے ء راخان ء گر
 گت شامہم تہ ولجہ گیر ان ء

اے شوق تئی

ارمان ہزار بر پہ چشمیں بیوفائیں جان
 عبد العزیز جان محمد، رحیم خان !!
 اشتش بلوچ او نکتش مئے بی ہج خیال
 انگت پہ منزل و وطن و کارواں رواں
 چماں چہ بنت گارا کہ استال بنت گار
 پھبر نہ بنت گار چہ شپ روج دیدگاں
 ہر بوئی وڈ گار مروچی چہ ہون و سہر
 چوخی و کشارے و چوتنگوی کیں کان
 اے شوق تئی کہ تو اچے والا رے تنگواں
 اوج و تی شہید و سر او انگاں قرآن
 اے شوق تئی کہ پلے بزرے پہ چم و تی
 او گچر ماں ماتم و ریچان چوش ارس
 اے شوق تئی کہ تپاں کہ خنجرے تپان
 الماسے دانگے تپاں کہ خنجرے تپان

اے شوق تئی کہ کہ بیار چہ الماس و تاج زیب

اے شوق تئی کہ بیار اچے خنجر پہ پڑاں:

دَر جہان

کیت مرچی دری جہانوں یات
 در جہان ۽ سلامتیں مہکان
 در جہان ۽ بلوچی میں دیوان
 در جہان ۽ بلوچی میں سنجی
 در جہان ۽ گلاب سینگیں حور
 در جہان ۽ کہول وش ترانیں
 در جہان ۽ منی مگوزیں قلم
 در جہان ۽ دماغ سامری میں
 من در اباں چوش شاہین ۽
 من در اچش پیراہیم ۽
 در جہان ۽ ہمے ستا کوڑا انت
 وہ کہ بوتیناں مرگی چوکی ۽
 کپتگاں من گرے ۽ جہلانک ۽
 کشگا انت گندگیں لوڑے
 در جہان ۽ شراب پڑیں گوات
 چش کہ تالاں بہ بیت آب حیات
 گوں وتی قومی میں صلاح و پسات
 دل پہ سوگار، و شکیان ۽ دات
 کہ زبادش پہ و شبوئی شرمات
 شعر ۽ دیمائے دست بست اوشتات
 رستم ۽ نیزہ ۽ سلامی دات
 تختی موسیٰ ۽ پردشت او جت برات
 من ادا بند چوش یوم ۽ ذات
 من ادا پر شتہ بُت چولات و منات
 زیت تریا ہدا نصیبوں بات
 بال کرتاں اودستوں کس ۽ ندات
 نیستوں پر پتی کے ۽ شات
 یا الہی منی گدان ۽ سات

دوستیں کج

جہان ء چہ ڈُکال من بچہ نہ نالاں
 اگر جیگ ء مگزی پہ من بیت زنجیر
 من مناں کہ ملگور ء سیہ مار پیشک
 بتاج ء سگار ء تہ مُشت اچ من سُبہر ء
 پچے ارس لوٹیت نکال ماں دامن
 پڑے ہر کدیں رنگ کاراں چہ سنجک
 ہمہ روج قسمت ٹہت، من ردی گت
 پچے شے مُرید ء چہ داگاں نزانناں
 صد ارمان کہ گراناز بلی مبیوں !!
 نہ گلت ہمہ دروور نائی کلت
 ہمہ رنگ سیہ چک، ماں استین ء دیم ء
 بہ بیت اچ وفاء وفاؤں نہالاں !!
 ستر بان من شاہین کپاں من چہ بالاں
 مہنتوں کہ جان ء گوں ہونائے پالاں
 ماوٹیوں گڈگ، پرے من تہ تالاں
 کہ کاراں چہ استیں پرے ایستالاں
 دل ء ہون لوٹیت پرچے پہ شالاں
 ترا زرت جواں زانت چہ دریاء لالاں
 کہ تنگو چہ مہر ء پسند انت زالاں!
 من ہر پیم بیہرگ ء مٹان وسیالاں
 نزانناں تزاں یا روانے سنبالاں
 دل ء دوت یارب، چچے پیم انت تالاں

بدا گودی ء را دلے دے کہ پوہ بیت

دلے یا من ء دے کہ بلانے خیالاں

چمدارگ پہ آغا بلوچ

کد بلوچ آغا منی قوم وڈہہ بخت و نظر
 یا الہی اچ ہے زیل و کلات و کیت در
 کیت کدی بشام کہ چولے اُمیت پاد بیت
 نائیتی و جڑی بڈہ۔ تہا انت آپ پچر
 پلک زیریں گوات بیت۔ اچ ہمت و لوپ و ذرا
 ریک ٹرس و مان پچرت آلم و ماں پچر
 دیر اچ تالائیں استالاں تہا ریں شپ نہ بیت
 ملک و پُرگت و تکلئیں راہ، روج وئی گزر
 لوڑ کیتے اندر و گر بانڈمے، بانے نہ انت
 کیت ہا ملک و گجر کرنے تہا ئے سیہ جگر
 دوت چم و جواں کہ چوسیاں و گر انہ آسمان
 ارس گنگ چو لگور و جہل چم و جہل سر
 کپتہ ہر و ہد و مان پاداں دست پُر شنگ گار بیت
 پُر شنگیں دست و چہ دارگ، گڈ گے صد و ارشر
 چش پہ چا کر لوڑی و گوش ماتن و ڈاہ و نمبر
 سیہ سرانی بانہی و نام و گریگ ننگ و پہ گراں
 ہم کہ گوانکش بیت، در کاینت جنگ و پہ دو بر
 جی ہایاں، جان چولکہ راڑ راڑ اچ زہمی ٹپ
 جی پہ محراب و نصیر و عبد اللہ و نواسگ و
 پد نہ داتے گوست آغا و ماں کیز و عمر اگر

مردی ڈکال

(نواب یوسف عزیز مگسی آیات ۳۱ مئی 1961ء چہ شاہی کلات لاہور ۶ یلہ بونیک ۶ پد)

چہ سی و پنج سن سی ویک مئی ۶ چہ گور بام ۶

بلوچستان ۶ یعقوب ۶ وتی پنج داشتگ دیدگ

نواں اژگیمی میں روچے چشمیں در بیت و شینے

کنت استالے سجدگ بیت ہمہ یوسف پدا گندگ

روان انت ما و سال و روج ۶ لڈ یک دومی ۶ پشت ۶

بلے ہون ۶ نرینو کیس نہ لیکوئے نہ جمازگ

چہ درسیں زبان چو گنگ پر چہ درسیں خم چو بند

گوشے شیموشے داتگ دیسے ۶ چنے ۶ ٹر سینگ

نہ ترپے اچ نیلاں اونہ در شیم اچ سگاراں است

گوشے ہرچی چو یوسف ماں تہاریں چاتے ۶ کچنگ

ہمہ پیم ۶ قلم ایوک وگی تاک تاریخ ۶

گوشے چش چلنگ گواتے کہ بچے نیشٹ پر بلنگ

جری میں شپ کدی بی روشنا پتنگ چہ استالاں

گزر است انت ہمہ ماہ ۶ کہ گٹ اندنچ ۶ سیاہگ

ہے دستور دیرینے ماں راج ۶ بادشاہی ۶

مزن جرمے چہ بے تنگیں زلیخاننگ ۶ بچینگ

دگر یوسف علی مگسی عزیزے کش در ایارب!

کہ ماں ترینتہ عنقا مردی ڈکال سکت گندگ

سگرانی دیوان

پداپہ و شمس شعرانوں توارینت
 قلم گراچ نگاہ ۽ مور۽ بانزل
 دل ۽ جباں ماں زیر مچ کنان ۽
 چورنائی ۽ مستی ۽ دپ نر
 پدے پیغام اچ شپ گپتہ شاہین
 چہ حرس ۽ ظلم ۽ ساوڑ پاد آ تکہ
 ہمیشی تکتہ بازیں کدوئے
 ماں ہتر ۽ قومی میں لوگ انت مرچی
 گدان ۽ دیپان ۽ ہیر مشکل
 چوسازے ۽ کہ تار۽ جوان سوار انت
 تہ مس اچ سیاہیں زلپ ۽ دل ۽ تار انت
 بلوچی لیکو ۽ ہر واجکار انت
 چوپل ۽ وشمیں بو کہ جندے گار انت
 چہ بال ۽ کپنگاں کہ سک تہار انت
 جڑے بشی کہ دیسے سک تہار انت
 گروکے چیر دامن چو سگار انت
 کہ ہور ۽ گوار گے چوکور ۽ ہار انت
 کہ گراں گندہ گرنڈے چونہار انت

نہ پرتو بمبکے نے پرمن مانیت
 کہ شیطان لالچ ۽ اچ ماتیار انت

بیوفانی

ہتم تہ کیت ہما یم جنتے کاریت بلے دلاں پہ پُشیناں کہ مہرء چمَش بیت
ہتم تہ کیت ہما وڑگوں وش سُریں مُرگاں بلے دلا پہ پُشیناں کہ مہرء گوش بیت
نہ پرتو کیت کہ توبی چو آ گلاب آئے۔ کہ تنگ ءِ دامنے درنگ او بوئے شنگ بہ بیت
نہ پرتو کیت کہ توبی چو آ و ہوائے۔ کہ ناک مالک برابرگوں موسم ءِ چریت
پکنت چست چچے زیمے پتو بلبل پکنت وش سُریں کو کو ترا توار چے سیت
ترا بدنت چچے آسمی ءِ پلن وشبو گلاب گوں تو پکندیت اگہ پہ چے اُمیت
ہموسواد پکوسینگ ءِ گوراں تئی مان کہ مست سَمی ءِ نام ءِ پہ لاڑکی مگریت
ہمہ شراب پکوتئی خماری میں چماں شراب شرم پکنت وچہ تاک ءِ در پکیت
نہ منت تئی ہے پلین سری بہشت پہ جم شت آ زمان کہ سنجک ماں ٹیلگاں پہ ٹہیت
نہ بانہیانی توار انت تئی بہشت پہ گوش شت آ دماں کہ مرادے دل ءِ بہ نجینیت

تہار گرتے منی شپ، شت عنقاتی ہندے

گو شیت ماہ جہان ءِ اگر گلت نہ گو شیت

میر عبدالکریم آغا بلوچ

گو شاں گالاں نہ من پر کلداراں نہ نام و شنگی و لو بے من داراں
دل و ٹپاں شمارا پیش داراں شے ہون و من لہڑ و جوش کاراں
تپاننگ شے لوٹاں سگاراں گوشاں گواچن نہ من آغا ساراں
منی مس عبداللہ خان و چہ ہون و قلم قومی تپنگا چہ جون و
اوکا گدولی و تاک و چہ شون و کہ ناہینگ نٹوں گال چون و
چناں پلاں کنناں زیمی نہ رون و صلاہ گرتہ مس جبرائیل و گون و
چے لوٹ آغا ورنایاں پکن بخت چہ نوکیں ہون و واہنداں پکن بخت
چہ کم سیالی و پٹیاں پکن بخت پہ آزاتی جنگ سوتاں پکن بخت
نصیری و اب گندو کاں پکن بخت تپوکیں چاکری زہاں پکن بخت

مزاں لوٹے کلیتے ہمتانی بلوچ آزاتی و نوکیں نشانی!!

چراگے سیالی و تاریں شپانی او عیسیٰ، ناڈراہیں بولکانی

او موسای عصا، فرعون گلانی او زندہ آپ، مریکیں دلانی

ماں دنیا و بلوچ ہر ہند کپنگ جہاں سوار و بلوچستان پیادگ
وتی ملک و نہ چو و اجگ چو پانگ ماں پہلینک و جگر، پرو بید زہرگ
گدوئے، گوں دل و نام و ماں سینگ نہ گرمیں ہوں گوشے ارسے ماں ہررگ
بلوچ و دپ تہ بوتگ باز پرت پت چہ اسپ و چم جنگ اے باز برکت
چہ درد و باز برشت و اب اور پت کدی بوتگ اسد خانے پرے نپت
کدی ایچ بائیمیانے، گلز میں تپت کدی کیز و کدی درملکی و رپت

کئے ءِوس اوشنگ دیم ءِایشانی چے اوشنگ دروگ ءِ دیماراستانی
 ماں دیم ءِروچ ءِ چے مانگ شپانی کئے ءِوش نیت شراج گندگانی
 کئے ءِوش نیت مرک اچ زندگانی کئے ءِوش نیت براتی سَنَتانی

بلوچ ہزم ات بہ بت دیماروانہ پتایانہ بلوچ ءِ یک کنانہ
 چہ سندھ ءِدا جل ءِ دیم گوازنہ دُرہ کہنیں وتی ہنداں گرانہ
 دراہ شہراں چو پنگان ءِورانہ کچہری، دپتراں چیراجنانہ
 شُما آس ات پہ قومی نیں چراگاں کہ دہارت شے مُریدی نیں چہ داگاں !!!
 نہ ات بلبل بجن ات سوتاں ماں باگاں نہ ات عاشق کنت زالاں پہ راگاں !!
 دست قوم ءِ ماں دست ءِ قوم ءِ واگاں نہ کنت اللہ شے ہچ چہل پاگاں

☆☆☆☆

مہ اوشت دیرِء

مہ اوشت دیرِء بیا ادا اے بیرک ء چیرا

ادا کہ ظلم ء شپ ء پہ سبہا چو آ تکہ اجل ادا کہ ایمن ء بارگ آ تکہ ارس ء بدل
ادا کہ آ جوئی ء انقلاب جنت گزل اے بیرک ء سمر ابر مشاں سہب اچ دیرِء

سبا مروچی گول نوکیں وڑے ء بوتہ پتان کہ ہرزہ سراسختہ پری جلوٹ وراں
گم ء تہاری ء دیا چہ مونکاں کشان گراں گلامی ء تاموریں اچ شپ ء بیرِء

شت اُنت روج کہ قہر ء نہار اتنت ہڑی زبان ء تیزیں سمند ء چہ سر ہم کرتت اڑی
اوتیوگیں وطن ء دپ اتنت گبل و کٹری بیا کہ ظلم ء کنوں کتہاں پہ دل سیرِء
جہان مرچی چوپل ہر کس ء راوشبودنت چوماہ ہر گس ء تاموری ء راروشناکت
شراب یک کہ جتا محفل ء رزان بہ بنت مروچی ہر کس ء گندے یکندے چوشیرِء
مروچی قوم ء رواں لشکر انت چوروج ء ماں دشت کوہ روان ء ابیدنا وچہ
مجال جلگ ء بولان ء ہار ء اچ بوج اوار بی گوں بلوچ ء مثال سر تیرِء

گوانک گون جی ء

بُنی تو داتہ سروکان ء گونک گون جی ء

گڈاں بچت دل عبدالکریم خان جی ء

گون میریں چا کر ء تا دلی ء جنان شتے گون خان عبداللہ ء قندھار زری گتے

نصیر نوری ء گون مشہد ء راموچ کتے نِشاں انگت ء اُشتوک منگمری ء

گڈاں بچت دل عبدالکریم خان جی ء

چہ تاک ء دلی ء بولان ء بانزی ء پُرس چہ ماشکلی سیں گل بی بی ء فرنگی ء پُرس

قلات ء پپو ء الگار ء باروزئی ء پُرس کلاتے کچھی ء جکوک کلاتے سبی ء

گڈاں بچت دل عبدالکریم خان جی ء

نہ بیت سیاہ چہ اسلام ء جنگ درکشگ پلت نہ بیت چہ ملتان سمندر ء بشلگ

نہ بیت سانگ ہما بھا و پور ء۔ چہ یات ء برگ شموشت گرت ہمایوں نہ کنت خطتی ء

گڈاں بچت دل عبدالکریم خان جی ء

کدی پہ نام ء میانی کدی پہ خانگڑی کدی پہ زہری کدی مینگل و کدی پہ مری

کدی چو یعقوب و محراب کدیہ جام علی پلنگی ءِ گوں کنناں جنگ آتلگے ذی ءِ

گڈاں بخت دل عبدالکریم خاں چچی ءِ

بلوچ ءِ ننگ ءِ نشاں شالکوٹ ءِ پللیں ڈگار بلوچ ءِ سوت تنگہ جناں کچھی ءِ ہار

قلاں ءِ میری ءِ گونباں گرنو آنی توار مسیت ہون ءِ بلوچ ءِ نشاں کراچی ءِ

گڈاں بخت دل عبدالکریم خاں چچی ءِ

بیا کہ گندگیں روچے در آتکہ چونپت ءِ بلوچ ءِ نام ماں ملاکے خطرہ ءِ کپتہ

بلوچ قوم ءِ دُراہیں زمین سک تپتہ گہاتی ءِ پکنے پکر وگم چہ مرچی ءِ

گڈاں بخت دل عبدالکریم خاں چچی ءِ

وطن نداتہ تو کپتہ وطن چوتیموری نہ داتکش ترا دیں، داتہ تو بد اہمی !!

توجت نزجت ترا کس ءِ اور ندلا شاری کڑوبی زند پدوپہ یکن بلوچچی ءِ

گڈاں بخت عبدالکریم خاں چچی ءِ

بیا پخیر!

بیا پخیر او عبد الحمید بھاشانی بیا پخیر او عبدالغفار افغانی
 بیا پخیر اور وچست عزیز مہکانی بیا پخیر اور و بڈ عزیز تانبانی
 پہ دل قبول چہ بنگال ء براتی ء اسپر پہ دل قبول چہ پشتون براتی ء خنجر
 چہ سندھ و پنجند ء براتی ء زربکتر در آ تکہ میںل ماں جہد ء پڑ ء بلوچانی
 بیا کہ چک کشیں فرعون ء ساحراں کشگ ماں ملک ء شنگ شد وتن ء اژدہا گندگ
 اوسر ہم گند ماں قوم ء دل ء تہا کپنگ پدا گزروطن ء موسیٰ قصابا
 ہمیش گندہ سراں ملک ء نکت ء ایرکتہ ہمازراگ کہ آ ورتکش چہ امریکہ
 چہ آ ہگ وروگ ء پشکپان زند ء سہ کنگ پکار علاج انت اول ہمیشانی
 نہ بنت یا تہ ہے گندگیں ہڑی میں نہار کنیں یا ہے راہ ء وتی سران ء گار
 نہ بیت صبر گر نین ما کنیں الگار کہ درتیں ملک مسان انت اومیت ء ڈونڈانی

نہ اے کلائی فصیلے نہ چید گے نہ گدان ماں ملک ء اصلی میں سیم انت قوم ء دوزبان
 نہ کنت واجگے حرص ء گہورگار ایشاں چہ وجہ ہدریگہ ما میں نشانی سیمانی

گسوں ماں تحت رواں، برتکش پر لڈینگ گسوں ماں دوزہ ء لبو ء چیرا پر پینگ
 رواں پہ مارگ ریپگ بناں نہ ترسینگ من ء تہ رستہ چہ عبد الکریم پرمانی

بیا پخیر او عبد الحمید بھاشانی بیا پخیر او عبدالغفار افغانی۔

خانِ گرہیگ

مروچی کہ خانِ انت کیزہ گرفتار
 مروچی کہ بوت ایرگیجگ مئے دستار
 بلوچی چہ توشت بلوچی چہ من گار

اگر پُل ہمہ پیم بودنت انگت
 ہمہ پیم بلبیل غزل جنت انگت
 تہ پٹِ انت باگ، من، نیست درکار

زمن گر نہ گردیت گندیت انگت
 ادا شکنت، او کرنگردیت انگت
 من، پنچشمیں چم و گوش، چہ بزار

اگر حج و عیدے تہ روچے ہمہ پیم!
اگر کربلائے تہ روچے ہمہ پیم
چرے روج شرتر، شپ و لُنج صدوار

پہ کچھی بُروت اِمبری نیں زمستان
ہمہ کہ چہ زہرء تہا آس نے مان
منی دل تہ سگک او بوتگ چوانگار

ہمہ پیم پُر آپ و سرمست دوران!
سرء چست وارگ ماں کوہنگ و کوہان
مگر سر بُن و کاک واہند، وہوار

مروچی ہدائی ولایت ماں مودگ
سراپاگ بستہ روئے چوں او بندگ
من عنقا و بوتگ تہ سرگردن و بار

چے بوتنت عنقا ہما خیر و خیرات
بزرگیں جمعہ و گوں تیراں بدل دات
مہہ و پنخمی شپ کہ گردنت استار

گہستان

ہے شپء چہ کہ بو تہ جہان ء آپ جگر بیا کہ سر سرء سبے تپاں ماں کوہ ء سر
آوار بیت پدا قوم ء راڑ راڑیں ڈگار در آ تکہ گہرت ء چم ء چہ وت چو جمر
کشت چون اگہ سر مہ سر مہ بنت ہمیش کہ بستہ راہرناں راہ بی ماں آپ ء سر
سلامت انت منی دست پادا اژنہا پلک زمانہ ء چولاں چہ من، ہنیل اگر
چہ دیر ماتہ کتہ تگہ ماہکان ء سرا ماں لوگ ء و ہتگیں مرد ء چراگ ء است گزر
ہد املکت چشیں پا گولجہ ء زندگ بہ گپت ساہ چرے گڑ تو مرتگیں جعفر!
پدا مہنت چو نصیر و احمد شاہ کہ گت کناں پدا انت ڈلیکاں کافر
ہمیش پر ہتگیں دستے کہ رو ت پاد کپیت ء ہزار بیت جہان ء سلامت ایسی نظر

کلات چا کر ء ٹیلگ تہ تر کنت عنقا
تنگہ گارے پکواو بلوچی نیں لشکر

کوہنگِ عِکلات

پش کپک لڈء مزن شرے چہ منزل پیرا
 جُزگی لوتیت پُشکہ بوتہ چیدگ پدرا
 پادا تکہ قومی میں گیرت چو بٹامی رگام
 چیر گردیناں بلوچ ء روت ملک ء ہر گورا
 بیت نیں ٹرس ء گنم ء وڈگ ء ہمت پکو
 نگ رستگ سرچاری ء کلات ء سنگرا
 رکتہ کہنیں گوشدارگ اودیک پُرس ء ملام
 تاکدی سرواری ء بَن پیرکانی پترء
 زیت ہمہ نی آ تکہ پادانی لگتانی ماں چیر
 اچ مجازء بانزل ہر دیں مورء درکشگ ذرا
 گردش کیے آسمان ء گندے استالاں چو آرس
 گندے الماسش اگہ گوں تاج درکائے ذرا
 گوات ء دیماباز شنب پن ء درچک اوشنگ نکت
 شے مُرید ء راجہ ٹرس ء کرتے بے گم چا کرء
 من و فاء آرتگ ہوں ٹلو نیں پرتو کپن
 نے کہ کندوری کہ نیامت وار تے ہر کس سرا
 گرز میں نجب ء بلوچ ء پروشنگ جوریں کلات
 قوم مرچی بختگ ناہنگی انت ایشرا
 پدرز ہم ء گنت کوہنگ ء ہمے کوہنیں کلات
 خان عبداللہ ء ہم عنقا را گوشنگ ہم ترا

کُلہ

پبن کُلہ کہ چرے کیزء آسنی درکپ مگر ترا کنگلی انت وادمان ماں شپ
 دَرش من ء پچے گت کاڑء اچ بہشتیں درء در اچہ بکت ء کشتش نداشت آدم ء دپ
 ماں آسماں دُرہ استال ء جم چہ ارس ء پُر من ہر دیں گت گوں ہماہاں تی بیوفائی ء گپ
 بہات کُشک نصیب ء پرہ کُشک ء لنگک پہ چا کر ء تلے راست پہ شے مُرید ء پہ چپ!
 مئے بخت ء رنج چوسہ مار جنت واپینیت سُر ت کلنت چرے ہند نیں جتائی ء شپ
 سہیل ء امبری نودء راگون پر تو شراب او پر من گون گروک اِنتے پر کنگ دوکپ

پکار سیر نیں بوپ ء کہ آسُمی دگلاب

من ء مگوش منی عنقا کہ ارس وہوں مہ شلپ

گوانک

منیٰ ءِ بیا کہ من ءِ گوں ظلم تدبیر ءِ

منیٰ ءِ بیا کہ من ءِ گوں کلک تقدیر ءِ

ہزار علم لدنی گوں واجہ ہدرتہ چے

چشمیں تہ نیست گوں آئی کہ تو اچے زیرے

منیٰ ءِ بیا کہ رواناں محمدی کشک ءِ

پڑھاں قرآن، جلسکاں دیان شمشیر ءِ

منیٰ ءِ بیا کہ چو موسیٰ ءِ پار قوم ءِ بزاں

چہ من سر آتکے بزاں بہر ءِ نیلگیں دیر ءِ

منیٰ تہ فرض، صلاحتے نصیحتے عنقا

اگر زیرے تہ نساں برات وت زیرے

کیزِ عَیْدِ

مروچی عیدِ جہانِ را شادمان کتہ

منائے اِشتہ گوشتے پترِ عِگمان کتہ

مروچی عیدِ دگرشانے عِگولِ ایرِ آتکہ بہارے زُرتہ اوگولِ وتِ آوارِ آورتہ

جہانے درسِ مروچی بہشتِ ناہینتہ او دوزہ را منی لوگِ عِبندیواں کتہ

مروچی عیدِ مرادِ آوریں طلائیں زراں کنگِ چوتنگوئے بے گندگِ عکنے کہ جواں

ابید من کہ ہمہ پیمِ مرادمنان گوشتے سکندراں زندِ آپ تارماں کتہ

دگرگولِ میلِ کج و ہبلواں دستِ ماں دستِ مناں جنائی عِکاٹِ عتہاچے پادچہ دست

دگرکہولِ چوپڑکِ ماں گواڑکاں گلِ دستِ منی کہولِ عِماں چمانِ ارسِ ماں کتہ

من سئی کہ عیدِ پہ پہرے چونوکِ چچِ پدنے مگر جہانِ عِالہی اے اختیارِ پچے

او کیزِ عِسیاہیں زراہے چوسپِ استِ پدے تو عیدِ بشلگِ و آئی آسمان کتہ

ہمہ تہ زندگیِ عِموجِ عِنیامتا مستِ انتِ منِ عِ چو یونسِ عِ ماہیگِ عِنوشجان کتہ

جہانِ زورِ عِگلامِ انتِ عرشِ اوواجگِ نشانِ زورے جہانِ عِبدے کنے کرتگ

چریشی گیشِ گناہے ادا نہ بیتِ کنگِ چو منِ جہانے جہانِ عِچہ بے جہان کتہ

اے دلِ چو آسنِ عنے آپِ بیتِ بیلِ ٹہیتِ اے دلِ چو شیرنہ موشنِ چہ منگِ عگردیتِ نہ چو نہالِ اے پیوندِ بیتِ برِ بشکیتِ کہ شیرِ ہمہ سترِ عنقا ماں آسان کتہ

14 اکتوبر 1958ء

نہ ڈی سی چٹیل ء نہ پوجی نیں میل ء نہ تیری ہمیل ء من ء جت ماں زیل ء
 منی جند ء عشق ء اے آس ء پر شک ء اے یونٹی کشک ء چہ منّت چہ لیلہ
 نہ سستی ء سندھ ء نہ سہتی ء ہند ء گرانا ز ء رند ء منی جند ء بیل ء
 محبت گنا ہے چہ بن چوٹ راہے اے زرا ہے اے چاہے اداچی پہیل ء
 بگوش مے ردی چے رونت ہر دودگے پڑ ء جنگ ء یکے تہ یکے پہ زیل ء
 اوبلگ اوڈائن من و خسر و یکن ماں شیرین ء ماتن اماں تئی ہویل ء
 گوں ٹرس ء رواں چون گوں گرمیں پڑاں چون چہ زیل ء تچان چون سواران بتیل ء
 کتاب آئی نام ء منی گنت خامہ پہ ہتھیں ملام ء جہادانی ہیل ء
 اگر مچ کہ جھاؤ پدا بوتہ واہو چے ماہو پے شاہو جنگ اچ سہیل ء
 مروچی نیں روچت مہہ ء دو ء چارات شت اچ ماے ملک مثال ء روہیلہ
 اے ہندانی واجگ نہ بیت خشک مے نک زمانہ ترا تک اوہم تک تئی کیل ء
 ہدائش ستم جنت پہ ماروچ درکت یزان اش ء پنت بلوٹن پہیل ء

کدِ ہمہ شپ

پُش تہ شپ ہر مہء، مہء کاریت
 کد ہمہ شپ کہ مئے مہء بیاریت
 توئی درد ء منی تہ درمانے
 تو چو درد ء پیچے دل ء مانے
 کد چو حاتی تو کدہ ء زانے
 کہ ہما روج ء مئے ہدا کاریت
 خال نکے کہ حاتی ء پراہیت
 دات نکے کہ شے مرید ء ٹہیت!
 بر کہ بہرے وتی وڑ ء چاریت
 بر کہ لوگے وتی وڑیں ساریت
 مرچی جمر چوز لپ تالان انت
 چو اینشگ گروک لہکان انت
 اے بہارے کہ ہارے آیان انت
 ہور اودا، اوچم ادا گواریت
 اومنی حُب ء بیقراریں ساہ
 اومنی عشق ء زراب داریں آہ
 تو پہ عنقا کدین پہ کائے راہ
 تاکدیں زندنا وڑیں داریت

پادے پڑگ 12 مارچ 61 شای قلعہ لاہور

پہ پر او پادگول زان ء اوار جواں پہ پڑ
منی ہلاسی ء متاگ ء روج ء مرچی بگر

جنگ ماں چاہ پہ چنکے شراب براتے ء پکش من ء بدے چو یوسف ء گہ بختے دگر
بیارشا جہان ء کلات ء زلز لہے منائے گٹ کتہ ناحق پہ تہمتے نادر
ماں دست داشتہ بخت ء براق دیرینے پکن ہمیشرا مرچی پہ من ضرور چمر
پیر من ء شپی شپئی وتی جہہ و وطن ء وتی جہہ ء رگی پیش ایچ سبای زر

وتی جہہ ء کہ پہ زرد ء گلاب ہست بہار

وتی جہہ ء کہ نگاہ ء پہ جول، اپ نمر

وتی جہہ ء کہ چہ غلمان شتر ترس پُسگ وتی جہہ ء کہ چو خور ء بی و شترس گوار ء کر
وتی جہہ ء کہ بلوچی پڑ ء کماندار انت وتی جہہ ء کہ بلوچی مڑاہ ء دیواں در
وتی جہہ ء کہ دعائے مہیت با کاڑے وتی جہہ ء کہ وفا ء پہ ابو بکری پر

وفا میارے کہ بالاچی گیرتے پالیت

وفا گلابے کہ سر برنگ پہ بوئے پر

جنگ کدی بی تہ کاڈاں وتی ماں گیوار ء کہ روج ء حاکمی زور ء گول روچگرداں رگر
گزر نہ انت بہشتوں کہ راہ شیکان ء چہ پشک کشگ ء لوڑی گری ء سکاں پر
کشگ امام ء کہ راہدار یے پہ عیش بگپت اے پٹ نصیب کسے ء را، بنا پلیت شمر
ہمہ جہاں دگرے ات مسج پاہو بوت بزاں مروچی جہود ء منافق ء راشر
بی غیر ء کمکی بنی قرینظہ اگر

تہ پکرے وتی عنقا ء وت ہداواہر

زیر

اُمت پرچے پدارں پہ کا گدو پہ گلہ
 کہ بند روچی زرہ گوات ہم مئے کیز عجبہ
 ہوک ۽ دیم سیہ، ماہناز گوازینتے
 ہزار پٹے تہمت من ۽ تہ مٹ پہ سہہ
 ہمہ گور کہ ہدا تلکین یوسف ۽ ہست
 کدی نہ روٹ، جنگ صدر ۶، بہ بیت چہ
 کدی چشمیں عملی ۽ رد ۽ نہ گندیگوں
 کہ بیت بخت پد ۽ روج اگر تہ دپ چو کہ
 ہزار بیت دگر گم پہ تو نہ سگانش
 کہ پیل صراطی اڑان نیلاں من بہشت ۽ رہ

مدام تل تبر ۽ دستہ دیتہ من عتقا

پلیت گڈگ ۽ گوں ترنگ ۽ در چک ۽ شہ

شراب

شرابِ گندگِ چو آسِ بالنگِ پرمن

چو پیلِ صراطِ گوزگِ ہر شپِ گوزگِ پرمن

بدِ اومیتِ منِ نیستِ اتِ چوسوئی

چرائیِ کہ سدا دلہِ آرتگِ اتِ پرمن

ماں کیز چشِ منیِ ہمتِ کہ گوںِ منِ اُشتا نگ

نہ کنتِ ماہِ شپِ و روجِ او شنگِ پرمن

ہمہ جہِ کہ ماں دستاں بہ بنتِ تیر و پنگ

حرامِ دستِ پہ کا گد قلمِ برگِ پرمن

نہ بیتِ بے محکِ ہر سنگِ جتِ طلا عنقا

بیارمے وڑیں پر شاہدی دیدگِ پرمن

☆☆☆

پل

ماں پاگ پاگ وپل سند، پرک نے پلن ء
 کہ شت چہ بلبیل ء بڈت، ماں پاگے ء پلن ء
 شراب ہوش برو، دوست ہوش ء دشمن کنت
 گوں ہوش ء دشمن ء ہمراہ اماں منی پلن ء
 ہمہ کہ کار گوں، ہمزات ء گوازی ء داریت
 بزاں کہ روچے نہ روچے کپیت ماں پلن ء
 بزاں کہ سہت دل ء درد ء آہ ء انگار ء
 لٹوک لوگ ء اگر بوتہ دروہ گوں گل ء
 اماں کہ زند ء پیل ء پہ ناہدا یک پیم
 چے بدگلام عزازیل ء چے عباد اللہ!!
 چہ پیم سنگ رچاں پیر زال ء قبر ء سرا
 بیا پکنداو خسرو تو ہم ہے پلن ء
 چہ دروگیں تہمتے عنقار سنیتکش کیز ء
 بگوش چے حکم ماں قرآن؟ اشی تہا ملأ

تراجی اوپشگ

تراجی اوپشگ! اوہکل دیوک
 میاری تہ آچیر کائی جنوک
 منی ہون ہمہ ات گوں ٹپاں شنگ
 من سہراں، منی اندر آس روک
 تہاریں شپ ۽ جنگ دُزانی کار
 یلانی پہ جنگ ۽، نہ بیت آس روک
 چرانوح ۽ پسگ کہ چپ اچ پت ۽
 ہماپنگ جوان کہف ۽ رندار ووک
 ہے ملک ۽ دروہی ہے زیم ۽ چوری
 ہے ہردوشنگ زیر، مات ۽ وروک
 مناں حاکمیں زور ۽ سینگانی چیرا
 کہ مجنوں ۽ پیہمیں نیاں من گنوک
 ہمہ رائی عنقا ستم بڈگی
 چرے کیز ۽ نیل ۽ توے در کپوک

من و تو

من بلوچ ء او بلوچستان ءندر	تو وتی جند ء تب ء کیفانی ندر
من چے زُرت و تو چے زُرت	من چے کرت و تو چے کرت
من چو ابراہیم ء گہہ پر و شاں صنم	تو چو شداد ء گہہ ٹاپنے ارم
مے چے چرت و تئی چے چرت	من چو کرت و تو چے کرت
من چو ڈیواروک ماں لُنجیں کلات	تو چے شجر بال پر ملاء ذات
بکند من اِچ تو باج بُرت	من چے کرت و تو چے کرت!
گوں من ء بالاج ء بیرى خنجرے	گوں ترا لیکن مُریدی کا سگے
من چے زُرت، و تو چے زُرت	من چے کرت و تو چے کرت
من ء پھ قومی لشکر و قومی وفا	تو پھ قومی لشکر ء دروگ و دغا
تئی دل ء راجی حیا ء برانز مُرت	من چے کرت و تو چے کرت
من ماں کیز ء گوں مزاری گرگاں	تو ماں لوگ ء چو شگالی جی و جاں
ڈک سہیت عنقا جہاں شاہباش دنت	ہو کہ تو ترینزاں جہانت حیف کنت

من چے بُرت و تو چے زُرت

من چے کرت و تو چے کرت

راکٹ

من ءاشتے ماں کیز ءگٹ، نہ پچھنے من ءشال ء

من ءچے تو اگر بالے ماں استین ءچو استال ء

جنگ نادراہی ء دیہہ ء چو عیسیٰ ء نہ چوٹنے

من ءچے شام ء استال ء اگہ تورپنگے بال ء

پہ روتینکے شدید ء من وسلوائے نہ گوارینتے

من ءچے گٹے انگت آسمان ء تاس ء استال ء

بلوچی ڈیہہ چو تندور ء خلیلی چمگے نیارے

من ءچے گوں اگہ ترانے گوں جبرائیل چو سیال ء

بلوچی قوم ء زندانگت حراء ء گار ء سرپوک انت

من ءچے تئی اگر حکمت رواں معراج ء دُنبال ء

ہدائی جمر پیا منی پر عام دنیانے

من ءچے بوتہ پرچے من مزانانت چو بکال ء

اُل ء دیداج ماہ ء رستہوں آئی رندائے

من ءچے بوتہ عنقا من مہ پٹاں تئی ہے خیال ء

زہیراں

پدامن کپتہ اسیراں

پداسنبوک ماں تیراں

پداپیڑینتہ وزیراں

پدامن کپتہ اسیراں

پدا پیگ چو جگر ہون

پداجس سہب ءسراگون

پدا خوارنت پہر چون

پداگٹ کرتہ زہیراں

پدا محروم چہ یاران

وطن داری نیں چہ کارانی

چرا تہلاں چرا میراں

پدامن خواروزہیراں

جتا سئی ءگورء چے

وتی ملگور ءسراچے

چراوش تا میں سہیراں

وتی اندوہ برع چے

چہ شمرکاریں گزیراں

بُنی نُحوم بارو کی تراں

من ءَ برنام امام ءَ!

من ءَ نے واک سلام ءَ

من ءَ نے باک ملام ءَ

گوشاں عنقا و تا من

کدی جنگانی پد ءَ من

کدی کیزانی تہا من

حق پہیلی

من مناں، نہ چٹیت کتاں لوگ بانک
 بہشت ء چہ گوات آریں میری پہ ہانک
 من مناں کہولوں نہ چٹیت وتی جوان
 نہ تاجنیت من بینگ وشیر ء بولاں
 من مناں نبوتاں چوسیالی اُیتان
 ماں دنیا ء کار ء نشکاں اوسیتاں
 بلے اصل گہور پہ ہے ننگ جنگ انت
 گوں واجگ منی پر ہے ننگ جنگ انت
 مزن بیت ہر دیں کہولوں تہ لوٹیت
 مڑاناں گوں واجگ کہ نامش بملیت
 ماں چے گندگیں حال سیادانت ہے ہے۔
 چو بے ننگ بے دست پاد انت ہے ہے۔
 ماں جنگ ء نماز ء نہ بخشیت ہدا دے
 کہ ہرچی ء لوٹاں پہ درشاں مرادے
 نہ داتگ چوبلی بی گداں پیز وانک
 ہے گرز دی ء تہ مناں رودی ء
 نداتگ پری بانزلیں لیسی ساماں!
 ہے گرد بدی ء تہ مناں بدی ء
 ماں دیواں ماں ماتن ماں سیراں مس دیتاں
 من مناں وتی اے نا سر پدی ء
 نہ گد پڑکی بانزلیں بہت رنگ انت
 من پھبر نہ لوٹاں پہ جن مولدی ء
 پتے جوان نامیں ماں سیالاں بکندیت
 کہ پوز انت اِچ لاپ بستر ودی ء
 ماں بے آبی ٹیہہ ء چہ زیادانت ہے ہے
 گوں من سیاد کو پگ نہ بنت تاکدی ء
 بہ بشکیت سیاد و جن و چک من ء دے
 منی جنگ گوں واجھی ء لدی ء

ماں پڑیں مچی ء در شانت مہربانے ء
کدی نہ مناں من عنقا ء در ور میں شاعر

ہزار ہزار ہبرے گواہی دات میرے ء
مگر زمانے کدگ، منت ہماوڑ ء کی بر

منی مقام ہمہ سیاست ء ہمہ شعرے
ہمہ مقام ء اگر نیست، چوں بہ بیت اچے بر

ستر زمانہ مکندیت لیکن است بہشت
گوں شانے ء کہ دُرہ پلپٹتے پر گورور کر

پسند ہورگوں دنیار و کیس شال من ء
پسند نہ ایت منی انت اگر چہ کہنیں گدر

گوشاں ہمہ کہ کناں مثل سادگیں حمل پسند نہ ایت چو ملّا بیان، دیوان در

بیرگ و مٹی

درا گوانک ترا مہکاں بیادا بیادرا۔ کتے زرع تالاں دری مئے گورائے گورا
تو تہار من پیدا کاں تئی گورائے گوراوتی چادرے مانپوشاں ماں سرمان سرے

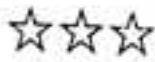
منی ساہ توے زانے تئی جتائی چوں سگاں۔ در ازیت بیا لوٹاں من ترا من ترا
وتی ہزمے پچاراں من نو اواب ترہ کرتہ تاسدک کناں کایاں تئی گورائے گورا

شپ و پاس تہ بیدردانت چہ مئے منت بے پروا ہمہ پیم رواں کٹاں مئے سرائے سرا
درازرے تہا مصری چشیں است کئے و پادیک گوں تواردل و لوڈاں جی ترا جی
ترا

پہ تئی زندے نگہوانی کناں لوپ تائیت و تئی شیشگیں باہنیکاں تئی گورائے گورا

نیاں بلبلے من پلے کناں بو پدا گرداں دیاں ساہ چو ملایاں تئی سرائے سرا
نیاں من بی چوپل بیوس وتی جاگہ اشت نکنت روئے ہر کجا من کایاں بی سرابی سرا

چہ من اشت نہ بے ملتی چہ من برت نہ بے ملتی پدی جنگاں چہ من ترساں مئے سرائے سرا
تو کمان و اگر زیرے دیاں تیر ترابی برگ کئے ہرچی ستم گوناں پدرا پدرا!!!

یونٹی بوانٹو

چے پیم بیت گوں آئی ء زندگوں آب ء کہ گونے نیست پنا سکھ شاہی ء باب ء
 مے بخت ء ماہ ء را بے بخت مہگر ء گپتہ ہمہ ندارہ شپ ء نیست موج مہتاب ء
 ہمہ کہ کپتہ سر ء یونٹی میں یو آنٹو ہمہ من میں ماں ہون ء چو ہید ماں و آب ء
 چہ چاکر ء بگرے تانصیر کس ء نگوشت مناں، اصیل بلوچے نہ مناں دو کعبہ !!
 بلوچ ء ہون ء چہ، پللیں کنج کنج سنگ نگاہ ء مہیت بلوچی ڈگار خشکابہ
 پہ پاگ ء دست برگ گیرے ء را اشت نہ بیت ستر کہ چاک اولیگار بیت ہرتاب ء
 ہمہ ڈیہہ ء پہ بہا چون گپت بیت مردے نہ گپت تنگو ء بازار، زالے ء آب ء
 ہمہ نبی ء بلوچ ء گوشت زہرات انت نداشتی حق ء پچار، آسی میں زراب ء
 دیان ء مردے ماں ہر کمک گورودیم ء گراڈ تگ مے رہ ء باز کمک دَراب ء

مگر منان بلوچی ڈگار ء ٹک عنقا

کشت پُشمہ من ء یرگمال ہرلاب ء

کیزی کیز

کجا امام حسین و کجا اے من بیوس منی بی ہون شمرء ناہینتہ یزیدء مَس
 منی بی زندگیں ڈونڈانت بستہ گون زمزیل اور گز پھوڑوڑیں کیزاں چہ پست سال چو پَس
 کسوں مدام ملام ء ماں کر بلا ء گت اوٹن ء چل ء تہا سنگلیں مرادانی جس
 مدام بدکنگی ماتنی لباس ہلک ء اوگیدی ء چہ جنوزامی ء گم ء بے پَس
 منی کہول ء سرابی چو کر بلا مودگ تپش ماں خنجر ء چیرا بلے آ دست مَس
 چوشے مُرید منی لک مرادیں ورنائی ماں قوم ء حج ء تہاشت گوں مودگانے بس

چہ کیز کشگ ء تابوت ء ڈوہگ ء عنقا

گہت چہ کو پگی زیمان قوم دوست اُس

(۷ نومبر ۶۳ سنٹرل جیل کراچی)

خان عیلہ بونیک

مروچی مئے بلوچیں خان آ ذات خبر پُخش لک مرادینے من ءدات

تراجی بات او اخبار جی بات

ہمہ ارس ء کہ زرد ء دوت داتگ اوچم اچ چار سال ء کورے سات

مروچی کپت، رُشنایے بشکات

ہمہ مہگر کہ آزاتی ء مہکان چرے سیہ ترنگ چوسیاہیں زندن

شت آخر، گرتو، اللہ ء میارات

ہدائی نیں ماں قرآن ء نوشنگ نہ ہر کس یونسی بیت آزماگ

ماں لاپ ء ماہیک ء مدے، نہ کہ زیاست

پہ لاہو ء نعل اسپ آدرینگ پہ شیرین دوستین ء چے نکرتگ

ماں مہرو جنگ جائز درس حرکات

ہمہ جلیت در چکی شہہ، برے بیت چہ دنز آدینک کور، پھبر نہ تریت

من ء عقل ء جبریل ء چوپرمات

ہتر گراست دشمن شنک زیر ء تپنگ ء اندر ء مانیں چوتیر ء

چشمیں کارت اگر کرتگ منی برات

ہمہ موتی ہمہ موتی نئی مانیت سترنج ء تہا گرین تریت

ہمہ نوری ہما نوری ء زہرات

چے شیرے بانڈ گرتیرے میاریت چے مارے گوں جنے پنتر مکشیت

خبردار اراج بلوچ ء تنگویں ذات

بلوچی ننگ سنٹ انگت نبوتگ مرادے دنت انگت سولیں پُنگ

بدنت اللہ تراپسی نیں برکات

ماں گٹ ء ہار کئے سیہ مار گئیجیت پہ دُز آپ ء تہ کس سیہ آپ ء نیلیت

ترانیکیں رہ ء اللہ گمارات

یہ بی مہکان کبک ء بشک ء رپتار یہ بی یوسف چہ ڈکال ء نگہدار

پکنت اللہ ترا صاحب کرامات

منی اور وچ! من بی مثل سہرگ جہاں ہر سہب و بیگہ ہون کرتگ

ترا برتش او آ ورتش من ہوں دات

ماں کیز ء بیت سوسن یاد را بیت اگر در کیت مہکانی تہ پلیت

گلاں من کہ منی خان انت آرات

تر کیزاں بے دل سک وش انت چو مُلاوش ماں روگرداں گٹ انت

چہ کیز عنقا کناں خان ء را و شات

دلِ عِوامان (۲۴ فروری ۶۳ نظامی عِکاگدِ سنٹرل جیل کراچی عِرسگ)

چوشپ پرندوشی نیں شیپوں دوشی نین بی گوازینت

من عِ دوستواہاں ریپینت من وتی دل عِ ریپینت

بناجرئی تواراں سدانودگوارشنزراں

وتی قوم عِ چچی عِ چہ کناں چوں اُمیت بورینت

نیں کہ پشت کپت جہدوں نیں من عِ گنوک زانت

اگہ کامیاب بوتیں من عِ واجہے گو شایینت

کناں چوں نہ بیت اِچ من وتی مات مکہیں اشت

من عِ واجہ دل دو بوتیں ترا یکے من دیا یینت

وترا کدی چو کرک عِ کدی چوانیشگ عِ کنت

منی پادا آ تلگیں گم، مہہ عِ ہج وڑ عِ نو اپینت

چہ من لوٹے قومی ننگ عِ کناں من بدل پہ دولت

اماں سیالی نیں چہ ننگ عِ کہ کلیمے گپت جورینت

پدا انشی ہمہ وڑ وتی کیز عِ بان عِ عنقا

وطن عِ گم عِ چہ داگاں عجبیں چراگ لاگینت

☆☆☆

آجوتی وِ دیم ہونی

اماں چہ خالق وِ زانگ نبو تگمیں کاراں
 کنگ چہ آدم وِ سجدگ ابا عزازیل وِ
 ہمہ وڑ وِ ماں جہاں تخت گون نمرود وِ
 عجب کہ بدورے وِ شمال وِ نیکو وِ بد حال
 زمن چہ ظلم وِ یزید وِ شمر وڑیں کر توت
 ستم چہ دست درتکہ جہاں کہ بنیت نبی
 گجا شنگ ہمہ بیر وِ کہاریں پادا آگ

پدا زمانہ وِ درکار اچ ہد اموسی!!

نریں کہول پدا سوار پاہو وِ داراں

وطن کینم وِ چہ ظلم وِ پنگ وِ دوت تہار
 حیا وِ بربریں استال کہکش وِ بیگواہ
 پرشتگانی ماں ڈیہہ وِ پترتگ انت ابلیس
 ندیتکت کدی رب وِ چو باطل وِ حق وِ
 بلوچ وِ گردن وِ دجال وِ سہہ گریں وِ بچگ
 نیں ہپت گردن وِ ہوں واریں زیلے بکیتگ
 ہنا مزار وِ چہ جم وِ چراگ، ہرچی گار
 بغیر تہت روان وِ چہ روشنیں استار
 کہ ہر پریشنگ وِ دست وِ ستوریں انگار
 نے ہپت ساوڑ وِ نے ہپت درتی وِ گردار وِ
 کہ ایریکتہ ماں زہری وِ مہدی وِ ڈاہدار
 چہ ہپت گردن وِ پروشگ اڑی کہ گشتہ نہار

چہ دروہ ء توپ اگر رستگت چول ماں زریہہ نہ بو تہ گار کردی ہوں بلوچ ء ہپت تلار

امام حسین ماں ناموس ء پتہمی جنت

یزید ء لک ء پتہمی جہنم ء لمبار

بگوش گنوک کہ گوں کوہ سر مسر فرہاد ہمہ کہ منت چہ شیرین ء و شیں نندو نیاد

مگر زمانہ تہ شرین ء زانت فرہاد ء ہزار خسرو ء شیریں بہ بیت ماں پہناد

کتاب ہمیش ٹہنت اچ گنوکی میں کاراں وسائت انت گنوکیں کہ مانش است سواد

ہمہ فی گورچن ء ءُسنے ہمائی گورچن ء عشق ہمہ کہ انچو بداریت ہے پدء آباد

چہ پیم منت کنت کور موشکا میں تہار کہ نوک روج ء بلوچیں سیال آتکہ پاد

تمام کوہی گراں لالہ رنگیں نور تپاں تپنگ ء تنگویں لمبار بو تگت آزاد

ہمہ بہار کہ پکت پرے بلوچ ء ڈگار چرا بہار مروچی تہ میر گٹ چوزباد

بلوچ ء قسمت ء استال روشنا، تران

گو شیت اری پُروینکش زمانہ ء ایرماد

تا دمان کہ پہ ملک ء سُرگ مہیت قلم نہ بو تگ انت کدی ملک ء پٹ و دشت و سم

گردان ء روشنا، گس دیم ء کنت روکیں آس زُ دینت کنت اگہ واجے چہ آس ء گم

جمال، بھاوَل مستی وی بے سبزَل رسول ء مپت ندا تگ مثال عیسی دَم

جلال، لعل مراد، و عمر پسند و مراد نہ کت نواب ء چو اصحاب کہف زیل و سم

پدا کہ زرتہ تلاراں بلوچی سوت جملی! ہمیشی کیت پرے ساز، ہر م واریں بم

جہاد چے گون نماز عسگارے چے گوں قرآن ہمہ نہ پلے نہ بلبل مہ زانت اگر موسم
ہدائی تڑس ہمہ مومن عدل و جہ کنت ہمہ کہ بادشاہ و بیٹے تڑس وہیت کم
اگر شپے تہ مہ لوٹے نگاہ شاہین و

ستم بلوٹ مزار و پوت نگاہ ماں چم

ہد امنت ہمہ کلہ و کہ استرگے ابید تراشگ و ملیت قومی میں سرگے
ہمہ ہدا چہ ہدائے اگر مکپت حساب مہیت آئی جہان و چہ بیرو عدل رگے
پدا زمانہ و زرتہ ہلاکو و کچی ہمہ و زنت پہ بغداد لشکر و برگے
پدا جہاں پہ سپاہی و ترنگ نادر پدا پہ بڑگیں دہلی و عدل و نے زرگے
اگر ہمیش مسلمان و من و توبہ تیارے گر کے پتریت و بڑگے گورگے
اگر پش انت چہ ہمدردی و من و بیزار چہ گرک و دپ چے قصائی، گرانڈا گرورگے
ہے جہان ستم و ت بی زیت چوری بیت کہ زیم و پوری و پیم و کنگ و رگ چرگے

گینم و نوحی میں تو پاں سرائے رست کنت

پخشیں بدنت بلوچ و ہدا گھی کرگے

ہدا پکنت ہے شو میں روج گار بہ بیت چہ ظلم و سیاہ ہے شپ جہنم و بہ کپیت
ہمیش روج روانیں ہمیش ماہ تکلیں ماں آسمان چو عیسیٰ چہ مرچی و مہ سریت
چہ شپ چراگیں ستوراں چہ دشمنما کہکش مروچی میں ماں جہان و چریشاں یکے مہ بیت
ہمیش بیگی میں سورگ و آس بکپیت اوسہب و نور و سرا محشری گبار بہ بیت

ہے بیت رنجی نئیں پترتچج ء پياسنٹ بہار نہ گواڑ کے نہ گلابے نہ درنئے بُردیت!
ہے کمین ء ہے گوش ء او ہے چرک ء ہمیشی جاگہہ ء سیہ مار پونشگاں بد میت
تادماں کہ بلوچ ء ماں لوگ ء مودگ است چہ شادکامی ء بچے ماں بچ گسے ء مہیت
زبان گنگ، نگہہ کور گوش بچی گین
ہے نصیب بلوچ ء زمانہ ء بریت

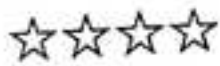
ہزار جی پہ ہمہ قبربات لک بربات وتی چہ مرک بلوچ ء رازندگی بشکات
مرے زمانگ ء کنین کج گد پہ کین مگر کہ روشنیں مہکاں وت پٹا پینات!
ادا کج انت ہمہ آپ، لاش شودگ بنت مگر کہ جنت ء تسنیم وت ادا بیایات
ادا کج انت ہمہ کٹ کہ لاش زیرگ بنت مگر کہ تہت رواں وت پرش ادا بیارات
ادا کج انت ہمہ گد کہ گور ء پوش ٹہنت مگر کہ بی بی گداں چادرانے در گجات
ادا کج انت ہماپل کہ قبران ریحک بنت مگر کہ آسماں استال اچ وت ء گوارات
نہ انت مودگ ء لاک اے لولی ء لاک ہمہ نصیب کہ بشکیت شک ماں خان ء کلات
ہے مزانہ چہ چل سال تی بی او عنقا

مگر ماں قسمت ء لکوک تی دگر سوگات

بہشت بات شمار مبارک اوبراتاں مگر نہ بیت ماں دوزہ کدی ہوں مئے گزران
بہشت یا وطن ء آس ء مایاں چو براہیم بہشت یا شے نوروز ء پیم من کایان
تادماں کہ مرادے مدنت شیرین ء قرار ء نیلان کدی خسرو ء راماں ایوان

چہ سندھ سسی چہ پنجاب سہتی آورتگ
 نصیر وچا کرو تیمور و ریش و سوگندان
 ہمہ مبارکیں بیگاہ و نوک ڈن و بیت
 ہمہ زمین ہے کوہ او ہے دریا
 ہماؤں ما کہ ما آورت گرانک ایچ اوگان
 کنوں، مازیت جہان و ہبکہ و حیران
 کہ عنید و سہب بیاریت پر بلوچستان
 بی انت زیت بلوچ و ماں اختیار پزان

نہ انت ارس ماں عنقا و چم، اے الماس انت
 ہمیش زیتین و برنت دشمن و پپان

سرداری

میر غوث بخش بزنجو

ہمناں چوں کہ دُنیا کی کدی چک و کدی پک انت !!
ہمہ وژ مارشل لا انت ہمہ وژ کُشک ہرنگ انت

ہما قوم بلوچ ء چم پہ آزاتی ء چچ کرنگ
ہمہ ظلم ء ہمہ لوڑ انت ہمہ ء ہمہ لگت انت

تنزگا ہی نژرتگ پرچی ء عرش ء دل ء لرزگ
چہ ظلم ء ساندھیں سال ء قد ء دور ہرچکت انت

چے ہپت ناک چنے ء سر اشیموش آدرنگ
کہ چم کورانت شکل پاد انت او گوش زباں مکہ انت

عجب کہ دُڑہ آں چہ زر ء پٹھیاں چہ ترسیت!
اِداساہ ء دیوکاں پہ چے چیزے اے زر ء شیک انت

ستم ٹیل انت چولانی تہاموسی کپیت اندر

کہ اسراہیلیانی دل چہ فرعون مرچی سک لگ انت

مکتوں رت چو بلبیل مطلبی مدء پدا چروک !!

چہ باگ ءرؤت پر تیچ ءچہ آگ بلبیل ءرک انت

چہ بولان ہم گواز ینیت ہداے مارشل لاء

پرے گواز ینگ ارزاں اشتر ءاچ کچن ءتگ انت

ہمے گراستے ڈک ء پدا سک انت تہ چون عنقا

ہمہ مانیں ہمہ کیز ءگرو دار انت ہمہ ڈک انت

گوں سردار مریء

آتکہ زمانہ ہے کہ مریء صفا بگوش

پادا دغا وفاء ، وفاء دغا بگوش

تئی جانء زہم ء برء پچاراں تہ فخر کن

تیرے جنت تہ جان ء رگ ء ایشرا بگوش

چے بوت مرد مرت جہانگیر ء عدلے زان

کچن دوائے زہرگ ء اے نشتر ء بگوش

چیرا جتان ڈگار کہ ننگار جواں کناں

پور یوزمان ولائگیں براتے من ء بگوش

ظلم ء بلاہ ء سہ گریں چنگ تہ سک ماں گٹ

گراں کہ سوت اے مرگ ء خرخر ء بگوش

توپ ء توار دُہل مشین گن ء گہہ راجاپ

اوٹو پک ء توار دپی تہقبہ ء بگوش

گردان ہونی چیدگ اگر کوہ و دشت و تکل

گلدستہ اش گلاب و ماں حال و تہا بگوش

کرتک چہ واہہ کاری و من انگر و پڑی

ہم حکم، گس چراگ و ہے انگر و بگوش

دپ بندی و چہ ہنگلاں جورین و تہل دپ

ہم ہنگلاں چوکیگ و کلشتگاں بگوش

جوانے گوشے بدے گوشے لاہو کدی نہ بیت

ہرچی گوشے اے پنجرہ و ڈیہو و بگوش

عنقا جتا کٹب جتا خلقتک ماں تیر

انگت گوشیت کیز و جہہ و مدرسہ بگوش

سردار بگٹی ء گول

بگٹی نزا انت پل دل ء گیہو گو شگی انت
 ہوری رگام دیدگ ء دُونہو گو شگی انت
 ظلم ء زمین جمب ء چہ اشکام ء شہر دمب
 آ نکین ایمن ء بلے بانڈو گو شگی انت
 گاہوڑنگ چہ رستری سُرنبان بوتہ باگ
 بخت بلے ترا ہے پوٹھو گو شگی انت
 انصاف ء پل جنگ ماں تیاری ء پاگ ء پل!
 ہر بڑگ ء راواہ نہ کہ جیردو گو شگی انت
 لٹ کرتکین مال ء تہاتئی بی مال ہور
 بہرے پوت کشت ترا ہو گو شگی انت
 بیشک بہ بیت ارش تئی ڈیہے ء سرا
 لیکن ترا تہ موتی نئیں دانزو گو شگی انت
 مُرتگ بہ بیت برات کہ زندگ بہ بیت برات
 ہر چوں بہ بیت برات ماں لیکو گو شگی انت
 زانے کہ تو لگے ماں دل ء کرتن ء خُو ء
 گال ء تہا مگر ہے ڈیہو گو شگی انت
 گونت جناں پہ قہر کہ گونت جناں پہ مہر
 پرما تلش ترا ترا اُو گو شگی انت
 بشکاں کہ چاکری نئیں بلوچان ء نام وکٹ
 عنقماہ گوش اے زیلے اے تنگو گو شگی انت
 شن ء شُد ء سگار ء سرا انت کربلا
 مودگ نیارگی بلے ہالو گو شگی انت
 سئی ہر کس انت باز سڑوک انت دام ء تار
 عنقماہ پگتگیں بلے سوگو گو شگی انت

سردار شاہوانی ء گوں :-

درا جنگ ملک ء سرائو یگا انت

درا مرچی پرگک حیا بو یگا انت

ماں دیم ء کینم ء ستم در کپوئی !!

اُرش اُج ذرا، اُج تہاؤ یگا انت

اگر پاہو ء ساداوداں ماں گٹ ء

ماں زمزمل پیڑگ ادا بو یگا انت

بہادر ہمہ انت چائی کنیم ء

دل ء پُت ء ہارے گو را بو یگا انت

خلیل ء اے لوگ انت سوچک نہ بیت ایش

اے تکلیف ناحق چئی ء بو یگا انت

قیامت ہمیش انت ایر آتکہ مرچی

منی برات اُج من جتا بو یگا انت

نہ بیت اے ماں بولان ء ہارے اوتا رو

ہمہ تارسندھ ء تہا بو یگا انت

من در کپوگاں پیسری میں جلو ء

ماں لوگ ء تو سے پٹ تر ابو یگا انت

منی جنگ شاہد منی کیز شاہد

چہ جانے چہ مالے فد ابو یگا انت

چہ عنقا بگوش مُلک دوستیں براتاں

اے مُلک ۛ نماز ات ادا ابو یگا انت

میر گل خان نصیرؔ چھ جیل ء آ تکن

آمان لدی نہیں چہ رستر کہ گونے ماں تڑیت
تمیزے نیست چے پلے چہ وولے شوم ڈلیت

پنٹیں تسو ء چہ نازو بو ء بو کشیت

ماں پلےیں باگے ء درکیت اچ مشہ کشیت

روہیلہ ء را کہ رستگ کلات ء باد شہی

کشیت تہلکان و گودیان ء نچیت

تگر دپیٹرو میں ڈنگے ماں لوگ ماں ریتکہ

اگر چولوڑی ء ٹر سے گس ء چہ پشت کپیت

گیں چہ کیز مہبی لوگ ء ننگ ء نے وہد

پراکس ء کہ حیا ء پڑی ماں چم داریت

چہ سیت تو پک ء زحم ء وتاس و کتاز ء

سراتی پاگ بلے سیہ سر ء سری پل جیت

ہمہ چہ زندے کہ شالامات ننگے نیست

ہزار مرک چرے اگہ کہ ننگ اچے مانیت

ہمیش مستریں قومان ء گونڈیں قوماں جنگ

پہ حق مردوک چوتاریخ ء کسہاں کاریت

من ء چہ دیر کرتگ اشارہ جبرئیل ء

کہ گیہی قوتے مے گلزمین ء چندینیت

نہ بیت نشت نیں آزاتی ء ابیدگرگ

بلوچ جہسرتگ، نیں کدی چرے نہ ثلثیت

بلوچ ء جہ جتہ رپتگ بلوچ ڈونڈے نیست

ہدامکنت کہ گرکس گلان ء ڈہریت

تو ہم بھروسہ چو عنقا بکن ہداءسرا

ہمیش بانٹوں حق انت باطل ء گڈیت

میر عبدالرحمن گردء گوں :-

بہ باں گسء کہ پڑء سر ہمناک من واللہ

چو شیرےء کہ چے غارء بہ بیت یا تلنء

خوشحال خانء ابو الفضل اور سطوء

خمیر زرتہ من ء ناہیتہ ملک گلء

ہمود قومی میں میڑھ گوں شعرء تلسیں لیب

ہمود من گوں وتی شعرء دُریں جملنء

ہمود قومی میں ڈاٹواوسہر چم تپوک

من لاپ درنگیں روتانء بستہ چوللہ

پہ بت ٹہینگء چو واجہ ہدر جکاں چون

کنوئی جنگ گوں فرعونء غاطمین ڈلنء

مچارا گر گوں املء ماں نود گوار مناں

کہ پدندیتہ کدی بی کلات ء ڈوہ، ٹکل ء

مناں مزانتہ عنقا بزاں ہمہ سر گل

بلوچ ء سیاست ء راہ ء نزانت تل ول ء

پہ کیزء من کوڑ

دریں سنکٹانی یلہ بویگ تہنا من کیزء

22۔ اکتوبر ۱۹۶۴ مستونگ جیل

شاگس ء بُروات دُرس، من پہ کیزء کوڑ
 من پیش کپتگاں لازم برگ کپیت تا توڑ
 منی گم ء مکن ات من تہ جنگی چتے آں
 نباں من تنگ سر کیزء جہہ تہار و سوڑ
 شے سر انت، گینم ء سرء وراں کایاں
 چہ گرک، لاگ چہ ژانگ پکنت ہرچی گوڑ
 ہمہ نئی دشمن ء پہلینک ء ہڈء بورینیت
 بہ بیت مولا ء سنگے مہ بیت ناڑی ء پوڑ
 نکر تہ ہمر ہی ء ہم نبان ہمرا ہش
 ہمہ کسانا کہ دیم ء بہ بیت پٹ ء گروڑ
 پہ ملک ء کٹ جہاں کیٹیں بیورگ لوٹیت
 نہ حانی بشک ارم پال شے مُرید ء لوڑ

تنگہ سیک منی پیریں ہڈاں مان عنقا

من آتکگاں پڑء، کرتگ پدی میں پٹوں جوڑ

بالا چیس نیت

چاکہ جو واجہ آتکھ مئے تکا
 کپتگاں من گوں ڈمیک ء بک ء
 ہست پر پھرے ء اے بو آنو
 کپتہ گندگ بے منی پککا
 کیز چویا حسینی نہیں ٹک ء
 کپتہ ٹٹ ء پہ سال ء مند پکا
 سال ء اے سربہ بیت یا آسر
 من دیاں کپتہ آ یگا یکا
 دیم بُرز اُروت ہرچی روج
 بیٹے بڈگ نصیب بے شک ء
 ایداں مانگ نہ کرت انگریز ء
 چے ء ڈیسک کہ قیسے ٹکھ
 کافر ء گون نکرت علی، کہ کناں!
 من گوں دشمن کہ بیت اگر دک ء
 مارا گیر انت قول بالاچ ء
 مارا بے لوزی ء ہدا یکا

قوم دُرس آتکھ واہر ء عنقا

نیں نباں من چو پیش ایوکا

سالِ سری روچ

ہمیش سالِ سری روچ بیت یا کہ پدی
 بلوچِ ملکِ سرِ امیل ہست، ہست ابدی
 ہمہ جہاں دگرے نوک بیت ہر سالے
 گلامیِ وطنِ سالِ ہمہ وڑ اُنت لَدی
 کنانِ کسہواں کیزانی آتکہ نوکیں سال
 گوشان شعر شہیدانی گوست سال پدی
 سروک تیوگِ پُش پیڑتگ ماں زمزیلاں
 تنہگی نہ شتہ اچ بلوچِ نُو ا سدی
 وتی خزانہ پچے کڈھ کتے ماں کوہ و پٹ
 ہدا پہ واہرِ نہیں مَنیت اگر تہ بیت بدی
 کلیمِ راہِ نچارت اگر پہ چہل سالِ
 من چارتگ و لے عنقا مراد نیست و دی

عشق گناہ ہے؟

ماں کیز ء سنکلیاں بستگاں تہ چے باک انت
 گناہ عشق ء داماں یوان ء پیداک انت
 اگر پکیری پہ حانی پہ شے مرید ء پھر !!
 منی ہوں پشک پہ قوم چے یوت اگر چاک انت
 چشمیں اُمیت چہ گہور کنگ گنوکی ء
 سراگوں گوات سُرینگ ، تہ پل نی ہیلاک انت
 پہ تو تہ من وتی سر داتہ مال چے چیزے
 ہزار وار پتو ندر ملک اولاک انت
 ترا پہ دولت چوں دات بوت کنت اوڈن!
 شفا ء بُردہ پہ ما ہردیں تئی گلئیں حاک انت
 چہ دو جہاں روگ کوہکن کشائینگ
 گنوک ہما کہ گوشت انت خسرو چالاک انت
 اے فخر گیدی ء یک یکے ء نصیب عنقا
 چو آئی آرزو ء آئی جہدے باک انت

مرثانی ء پڑ

سگار داریں پڑء مرچی گول من ہم سفر انت

ہما بلوچ کہ آسہر چم وسیہ جگر انت

ادامامہ پہ وردن نہ بیت جنگ ء بیت ادا تو اسر و نزو نہ بیت تپنگ ء بیت

ادا چہ کار ہما ہانی آ کہ نان ورنٹ

اے میل لشکری میلے نہ ایش جمری میل ادا تہ دست کپگ زلپ نیست بلکن ء زیل

ادا چہ کارا گر چتگر و پہ شیش گورانٹ

ہمہ کہ پلانی چاروک ٹپ ء د یست نکنت چوکا ڈء کنگ ء ب سری کدی جُلشک ندنت

ادا اندارہ ء کا کینت ہمہ کہ ہون ورنٹ

ادا گزر ہما زیمیل کہ نا لگ ء زانت ادا گرز ہمہ، پل اسی ترمپک ء زانت

ادا پکار ہمہ انت کہ صاحب جگر انت

نہ کنت بودیگ ء بند پل چہ سرگڈگ شپ انت تہار، تہ استال ء زور تر برمشگ

ادا پکار ہما انت صاحب نظر انت

اے گوانک انجیرہ ء دمب ء کہنیں تارنخ انت اے خانجان ء اڑے زغم ء نوکیں تارنخ انت

ادا تو ار ہمہ دنت آ کہ تیر سر انت

اے میل امام حسین کلیمی میل نہ انت ماں گوکی باں پچے مانگ کہ تیری ینن سہ انت

نہ شے مُریداے بالانج ء پیر مانی گرانٹ

بہا کنت تہ کوٹگ وتی وطن مات ء چرا لگور اماں بات کہ وطن داتے

ہما ہاں جی کہ چو عنقا ء قوم ء راہبر انت

آجونی

میا مچار بلوچانی چوٹ پاگان ء
 ماں بے میارانی اے بے میاریں زندان ء
 نوان مزاریں بلوچانی دوت چم بکپنت
 ہدا مکنٹ چوار سین، سہر چمان ء
 مکن تو پکرا گر زرتہ آسی لبواں لوگ
 منی ہوں دیدگ ء ارس آتکھ مثل توپان ء
 پمان کہ آس بزیریت ہر گداں وطن ء
 کہ کنت آس نی رشنا تہاریں گٹان ء
 چو واجہ ہدر من ہم قوم ء بوجی بوجی ورت
 ہدا بخت بلاہ زیریں شوہیں ڈنگان ء
 بنگ جنگ مدگ ء بے پناہیں لشکرے ء
 وسم من چوں کناں عنقا نیں ملگزاران ء

عمر حیات او عبدالرحیم وش آتکنت

برنت موثر ء سواری ء مرچی میران ء

ہمہ من وہمہ کیز

ہمہ مناں او ہمہ کیز ء سیاہیں کوٹو انت
 ہمہ دووٹو نیں کبل ادحا ک ء لوٹو انت
 جتے ہزار بے ہمتوں ہما پیم انت
 چہ کار کپتہ اگر، آئی دست ء سوٹو انت
 من ء نیں گتگے کہ شت ہزار ڈوکن دے
 چکو دیاں کہ وطن سودو، لوگ پوٹو انت
 چہ من بلوٹ اگر لوٹے ننگداریں بلوچ
 ایشی ابید، گس ء یا قلم یا فوٹو انت
 بلوکیں آس شپ ء جنگلی نیں بلوچ ء نشان
 پمان کہ ظلم ماں لبوگس ء چہ ٹوٹو انت

ہمہ کہ مردے تہ ظلم ء گوں سر مسر عنقا !!

ماں لوگ ء نشتہ نیازی گوں بونزشیں چوٹو انت

سردار شاہوانی زیلِ

کت ہمہ پہرے من چے کارے مرداریں! کہ دیم آتک منی ٹوپ کپت مرداریں
 اے لوٹو ٹوپ من ء نیت وش پہ بچکس ء نہ پوتی وطن ء سرچار ء دلداریں !!
 گوشے کہ آسئیں تیرے منی دل ء ماں آتک درتک دوت منی دیدگاں چہ ہونباریں
 پُرشات دست مال قانون ء احترام ء بند پہنگ ء رنگ ء لیکن بہ بیت اوگاریں
 پشیں چہ دیدگاں صدر گہانت کور بہ بنت مہ بنت حیا ء پُوی ء اگر نگہداریں!
 بلوچیئیں چہ حیا ء اگر ذرا کشیت پشیں مہ بیت بلوچ ء دماغ بیداریں!
 اگر گامی ء پت ء بری بہ بیٹے سرے چہ کارے بیت چوستراط مغزا گرساریں
 گوں علم و عقل ء ہرات ء امام رازی کڈ اے تیمور انت کہ دلی گریں عملداریں

نواب نوروز ء پاوانی حاک شر عنقا

چہ عقل ء بال کنوکیں نواب غداریں

☆☆☆

غوث بخش صابر عن نام ء

بخت چش رُشنا باٹ ماہے دیم ء خال بات

ہر مہہ ء ہر نوک، تئی اے مرکب ء چونال بات

آسمان ء گردش ء استال ہم گونے سداں

تئی قلم ساران ہر وہد چوکہ زرد لال بات

آسمان ء وحی ء پیابیت مشکل ہر خیال

پرتوارزاں آ مثال یرغمال ء مال بات

چو بہار ء گواڑک ء چو آسمان ء سنجک ء

وش نمہہ تئی خیال بات تئی قلم پر گال بات

تو پرائی دوستین و پرتو آشیریں بات

شالکوٹ ء بو تے تو، تئی شالکوٹ ہم شال بات

بات تئی ہر سہب عید ء سہب ہر شب برات

چو بہار ہر ماہ ، چو ورنائی ء ہر سال بات

ہد امرزی جعفر خان جمالی

بلوچی قومی تحریک تو ابائے تو ایمانے! ہد ار کیتے اچ مرک ء کہ اے زند ء دل و جانے

تنگاہی نہ رستہ منزل ء قومی مرادارنی و دی نیس کارواں بس دیرو ء و ڈ ء اوکاہان ء

تنگاہی وتی پاواں نہ کپتہ شری ء کودک قلات و ناڑی و بولان ڈیرہ غازی خان مکران ء

تنگہ نوک چک چک انت بلوچی ایدگہ ہنداں پکوریک ء پکو سُرخ ء پکو بمپور و عمان ء

بخت چیرا اپنڈکس ء اے آپریشن مہ بیت عنقا چہ چہل سال ء دری و اندری ٹپاں تو سگانے

بلوچستان چورب رحمت ء اوشتوک تئی چکا ہمک مردے کہ بڑ مردے اگر سردارے کہ خانے

سنگ گردینیت پرمن میر جعفر خان جمالی ء کہ توون یونٹ ء بورینگ ء اقرار ء پیمانے

بلوچانی مدت گارے پدردانی کمک کارے

بلوچی زند ڈ اتار ء بلوچی شان مہمان ء

نصیبِ استال (شہید سلطان ابراہیم احمد زئی)

من ء صباہ ء ترا بیگہ ء نصیب استال
 ماں جہد تک آ جوئی ء منزل ء چوکپتے پیش
 اماں چہ جو ذہ گراں بے حیا میں دزیگاں
 اماں چراہاں کہ اچ یوسف ء براتاں گیش
 تر ماتہ گیرت ء بچینت اچ میاری بوئیگ
 شگان ء چیر مناں اچ دری ء اہم اچ خویش
 من زندہ مرتگیں شاہی کلات لاہور ء
 تو مرتہ زندگیں ماں قندہار پرک انت ایش
 پتوتہ چنت ء ہپتا و حور بانورانہ

منی تر جو دپمن ماتمی و سیاہ دریش !!

من ء تئی گیرت ء سو گند پد نکشاں من

بجنت ہزارا گر کینز ء اثر و ہاؤں نیش

تتا دماں کہ بلوچی میں بیر من نگرماں

حرام بات جو بالاچ پر من واب و عیش

ڈلانہ گون جنکاں روان من عنقا چہ گون جنگ کہ ستم مارت باند شیر ہمیش

ہفت اکتوبر

(حوالات سٹی تھانہ۔ کوئٹہ)

مروچی ہمہ بہت اکتوبر انت
ہے شو میں روچے ہدائے بخت
منء چار سالء چہ ماتن گورانت
مروچی گمول اچ کس اسء درانت
اگر بیٹے مٹ، کربلا بوت کنت
مروچی ہمہ بہت اکتوبر انت

ہے روجء دردء چہ زبء پناہ
دگر نیست محشر ہے محشر انت
مروچی ہمہ بہت اکتوبر انت
گوئشے برپ کو ہے کہ کپت ناگتء

ہے روج ظلم ء سراناز کنت
چوانگار ابراہیمء درء و ر انت
مروچی ہمہ بہت اکتوبر انت
چرے داستانے انگاز کنت

ہے شوم و دؤمے شپء کنت دیت
بلے شپ نہ مانیت پیدا و رانت
مروچی ہمہ بہت اکتوبر انت
چوسیاہنک ملک ء کہ دیمء مشیت

ہے آپچرے ہتر وار کیں!!
منی زردء بوجی چرے ستر انت
مروچی ہمہ بہت اکتوبر انت
من بڈت کناں چون مرے گوئڈ و کین

چہ دیرِءِ گوشانِ انتِ دلِ اوگنوک
ہما ماہی ایشِ انتِ یونسِ وروک!
پدے سوب حیرانتِ ربِ قادرانت
مروچی ہمہ ہپتِ اکتوبرِ انت!

منی بی ہمہ پیمِ دنیا بدلِ بیت
چہ نیلِ ءِ گوزگِ چشِ کہ موسایاں دیت
دلِ ءِ سدکِ ءِ چکامنِ ءِ باورِ انت
مروچی ہمہ ہپتِ اکتوبرِ انت

پہ عنقا شرفِ کیزِ ءِ کوٹی وکَلپ
پمن ہتکڑی سازِ زمزیلِ زَلپ
میاری نیاں، دلِ اداوِ شترانت
مروچی ہمہ ہپتِ اکتوبرِ انت

سردار مینگل آء گوں

دوی برء نفاآی آء گریگ بوئیگ

سنٹرل جیل مجھ آء آگ ستمبر ۶۲ء

زمانہ مستریں مینگل ادابیگ بی ودی بدیں زمانہ عین نیلیت تراپہ آسودی
 پچے چودوولتے بازیں تنی ڈگار آء کڈ تیارے چوں مہ پلپیت تراگوں گس سودی
 پچے نہ بے پہ بلوچ آء حسین یزیدی شمر پچے نہ بے توپہ ملک آء مسیح یا ہودی
 چہ ہون ترنگلیں گواڑ کی ہتم پچے ممیت کہ انقلاب آء کہستان آء ہرتک آء نودی
 ہما کہ مومیا بشکنت پخت نی سنگ آنت پہ ملک آء ہزی آء ہرکس نہ بیت بارودی
 کدی ممیت نصیب آء چہ ننگ دز آء مرک کہ پخش رسیت بلاہ زیر آء ہم پہ بن گودی
 مرگ حلال، سماعیل آء اچ خلیل آء کارچ مرگ حرام، خلیل آء ماں آس آء نرودی
 توبت پروش ہی آئے تہ سہر پہل ترا گراں بنی گیری لیکن نہ ننگ محمودی!

جنگ محک آء سر اسہر لازم انت عنقا

چے ترس کنیر آء کہ لوٹے پہ قوم گہودی

من آء چہ کار

من آء چکار جا مئے نوابے کہ خانے	من آء چکار بریے بلوچے پٹھانے
تو مردے آء جنینے شریک باگوانے	من آء چکار جٹے ہزارہ دیہواریے
تو مسلمان پارسی ہندو کریٹھانے	من آء چکار تو پناہ گرے کہ پنج ندیے
کہ لاگرو نزوریے کہ زنڈ آء پہلوانے	من آء چکار زردیے کہ سیاہے سپتے آء
تو انتظام داریے کہ پوچ پاسانے	من آء بگوش پرے وطن چہ خدمتے کہ توکنے
تو کان آء مزوریے کشارے کسانے	طیبے آء پناہ دراہ، مدر سے پہ طالبان
پولو سے آء کہ بچے کہ قومی راہزانے	جہہ و مشین آء مستری کہ تچ و نان آء تاجرے
بزاں تو بد نکانے پرے وطن شگانے	بلوچ آء ملک آء نشگلیں اگر پرے کنے نہ تچ

سردار شیر باز مزاری

دہ ہزار کلدار نگدماں زمانی دیوک اوسن ء
 چہ کراچی ء جیل ء ۲۳ اپریل ۶۲ ء آجو کناسنت

بلوچ ء جوانیں گساں رنج ء آس سوچان انت

ستر جنگ بلے انگت حیا ء سہد مان انت

تپان گل کنان چمک جنان استال انت

پسند آتنگ مئے زہمی نیں جہد رز شان انت!

ہمہ کہ گیدی ء منصور ی نیں تو ارے جنت

نہ کنت گم پرے حاکم چے مر کے سازان انت

من ء کہ بدتگیس قوم ء کشگی جہور

مڑاں اگر چہ گوں واگو ء جنگ سک گران انت

امام حسین بھنی سینگ ء بی چلہ ء مہر

منی سرا کہ زمانہ یزید تران انت

زمانہ بوتہ اگر پر من زیم چوڈنگ ء

بلوچ ہدہ ء واہند ہدہ داراں انت

ہمہ کہ جنت لدی میں جناہ وراں وطن ء

پراشکاری کوشاہین ء چم درمان انت

ہمیتکس ء کہ روہے کہ درکیت پرئل ء

بزاری کہ چاپستہ گراں نازدیم پہ پورانے نت.

نہ گتگی یوسف اچ لج ء گشت کنت من ء

پہ بے حیاء وہ بدراہ رتخ زندان انت

یزید ء سراو حسینؑ وز ہم سہرا

مگر جہاں ء پتا قدر تائی گان انت.

مے ملک ء است تنزگاہ شیر باز عنقا

پہ دل مراد شکار ء کنگ ایداں گران انت

سلام جھالاوان ءِ بانک ءِ

سلام صدر ءِ اوجھالاوان سلام ترا بلوچ ءِ عزت ءِ او آسماں سلام ترا
 بروئت زیب ترا ونت ریش زیب ترا اووڈومولا ءِ درد دانگ ہاں سلام ترا
 نصیر ءِ کوہ ءِ سراں ءِ کوچست داروں کیں سلام صدر ءِ لوگ جی و جاں سلام ترا
 بلوچ ءِ ننگ ءِ سراں سکتیں دیدگاں سنبھوک پیشیں حیائی میں تیر ءِ کمال سلام ترا

بات پٹ ءِ بری مای ءِ پلپت ءِ سرا

او واہر آتگیں گس بانک ہاں سلام ترا

مروچی میں بہرے نیست توچہ جماہ ءِ مڑاں ءِ آسگے گوں ظالمین بھوتار ءِ
 اے بوتہ توپے کہ کیزے کہ پاہکوسادے چو سہر چمین ءِ پچبر نوارنگ وارا
 ستر کہ بوتہ چھ فرعون کہ زما نہی رے پہ مٹر تولد چوموٹی تو برجنگ آرا
 توے کہ خان محمد ورنور حسین گوشت توے علیٰ و سلیمان کہ گوشت آرا

بلوچ ءِ واجہی ءِ بیرک ءِ راجست کنوک

کراچی ءِ چہ ' تنا مشہد ءِ او قندہار

زمانہ کنت ستاتی کہ لانگے ایشی کہ مڑے پہ وطن کنت اگر کسے گیشما
 گوراچو جر کہتہ نوکیں حیا سراوان ءِ ترائی است بلوچی حیا پدی پیشی
 اگر نہ مشتمہ سرا آئی ءِ کچکے نہ بیت گرک ءِ چہ زہرات پچیر ءِ پیشی
 درابدر بالی گراں مزان تو پک جی تھا چہ گنج ءِ سیر مارسیاہ سریشی

چے پاکیں جنگ تو زرتہ چے مردی ءے کرتہ

تمام رویزمین ریش اچ تئی ریشی
 نہ کنت بے ادبی گوں تو گوات الاهی نہ کنت زرد ۽ بتیل ۽ مراد گمراہی
 نہ روٓت سوب گراں ناز دشمن ۽ بگل ۽ ترا نصیب چہ بیگا ہی ۽ تاں بازگا ہی
 ترا گیتم ۽ چہ ایئر ۽ رگام و گوارش ۽ گشت نوارت بیگنہیں چ یونس ۽ آرمای
 علی ۽ نام ۽ سد کافراں ۽ کمزیننگ چو ذوالفقار ۽ کہ خدا بوتہ آ لگا ہی
 ہمہ کہ ہند مزارانی ہند گرکانی
 کری نکنت کہستان تو لگاں چاہی
 بہار کیت ستم کیت تئی ڈہ وطن ۽ کہ سیر جوانی ۽ کمرنگ چہ ہون کہہ دمن ۽
 ہمہ حیست بہار ۽ وار ہمہ کہ وہ ڈبتہ ہور ۽ ماں مدگس ۽ گوں جن ۽
 نہ آ کردشے زندواتی پچرینیت ہمہ کہ گردشے کہ کرتگ چمر پسند من ۽
 ہمہ شپے کہ پتنگ ۽ دوت تامورانہ ہمہ چہ روچے کہ درمیت زہم اچ پتن ۽
 منی تہ آرزو ۽ زرد اچ تو آباد انت
 کدی نکنت ہدا عنقا ۽ خشک ہے چمن ۽

سگری دک

(نواب نوروز خان زرکزئی ء حیدرآباد جیل ء مرک 27.12.65)

نات کہ ہوں پہ چراگاں شہید قلات ء مگر پریشی اور نوروز خان سرداتے
 شے کہ چم ء تہاریے 'روشنا کنگی روگ چہ زیل پہ قلات آفریں باتے
 ہمود قبر ہم محراب خان سید جگریں ہمود عبداللہ خان انت قبرشہ راتے
 ہمود داست سر ء پاگ ء رکھگ ء گیرت ہمود است سری پاگی وطن نات ء

ہے جہ انت سیالی ء جنبہ ء میاں

برو چرا چہ ء کثے اگر وطن ساتے

شت اچ نواب تہ گیری ء سہہ نصیب حیات شت اچ نواب تہ گیدی پارشدلی مریت
 پہ گیدی ء بی ہے زلپ اژدہا رہہ بنت پہ گیدی ء بی ہم چو خزاں پل مریت
 پہ بنت پاس وپہر کیز روچ و تا ہم بند بہ بیت بیگی کڈر درائے سہب مکنت
 نصیب خاک نواب ء کہ اچ بلوچستان! نصیب خاک ہے ہمہ دشمنانے بہ بیت

دگیتے آس پچے شپ تہار دیم چشی انت

مشیتے تا پگے دیم ء چو روچ پرچے تپیت

چه لس بلوچ او نوروز خان سلام ترا اودست پسته چه من ہم سلام ہزار براء
 سلام بات چه مولا سلام اچ بلوان چه کور کو چک و داماں چه کوہ گٹ ء گرء
 روئیں پریشتمان پروت بزاں موسیٰ سلام ہمے کشت پتو پچ بہشت ہشت ء درء
 دعا چکن اود عادر میں سر مچاران پکن چوتو مڑاں بروؤں تا اخیر ملک ء سرء
 کنوں بہشت یا قوم ء پہ ماوتی وطن ء
 بہشت ء پہ ترا یا کائیں ماگوں ہی سرء

بے سیالس رب

من پی گوں تو شریک عذاب ء تھا کہہویں زندگوست عذاب ء تھا
 روج یک چومردگ ء آرس ء شب سدا میں چوعاشق ء آہ ء
 گیدی ء چاے عذاب نہ انت گند گایاں عذاب قوم ء رہ ء
 تو گوشے پرچہ چوش بیت ادا تو پوانکہ نہ منے اللہ ء
 گر ہدانا میں داہرے بوتنت ظلم چوں کت جہاں ء شہ ء
 نیست دلدوک باگیاں ماں کس مردی تنگ وسبہ گرت بہا
 مرک ہست ہر کس ء چے شر و شر گیک زندہ ء گورزیت واہ وہ ء
 مرک عیسیٰ سک چوشداد ء یوسف ء گند کیز بے گند ء
 در بدر ملک ملک ابراہیم رستل مزور ء چے سزا پہ نہ ء
 راج دنیا ء راج دریا ء یک وڑ ء بے لگام بے شبہ ء
 من گوشاں چش نہ انت چشمگہ گوشے تو مدے چش مثال نادرہ ء
 ہر کس ء شوق مثل طبعی چنا جیزہ کسے وش اوکس مسکہ ء
 ہست کسے کہ آپہ قوم مڑیت کس نہ زیریت بس پہ مت سلہ ء
 گر مرادے مزن تہ ڈکے مزن بازڈ کی گوہ لال نادرہ ء
 آکرنیک انت بوجہ زیریت نہ وتی قوم ء قومی میں گند ء
 ہر دیں تو پان چول بلوچی ء گپت ناہدا باز بیت عذاب ء تھا

اے عذاب انت بوجھ والہاں پہ نے کہ سیکستے پر وتی گنہ ء
 پرک ولدیت قوم ء قوم ء پتر پرک باز انت قوم وتی گنہ ء
 متی گند کم و قوم ء باز مزن یک پک مک چند نے کریک پدہ ء
 مست ہرچی گند تہ پہلے کم پہل گرہست کستریں گنہ ء
 پہل قوم ء گناہ بوت نہ کنت پہل ہاں بوت کنت تہ تی گنہ ء

من گشاں اے منی تی عمل انت ڈوہ ناحق دے اللہ ء

ہرکہ آرات زندگی داریت ہرچاریت بس وتی مزہ ء

تو پچارے پہ دل وتی ہوس ء گرک توئے چکر ہمیشی تہا

کٹ دے توبی گوک ہپ و کر ء اوگرے گوژدواری ء سہ ء

چون لوٹے پہ دشمن ء خواری ماں منی تی مرگ چہ اللہ ء

من گوشاں تا کہ دادن اللہ ء کم نداگک ترا بی اللہ ء!

تو برابر گوں حاکمیں مرداں پست پا دو زبان اونگہہ ء!

روح پشپ گوات ء ہوددرساں یک کس پلت ہم نکنت اچ تو ہمہ ء

انچش اے گلزمین پرکھلاں چسکہ استیں گریک نہ بیت بہا

تو پلو کے بہا حیائے تو دوستارے وتی چہ حق تو سہہ ء

جنگ لوٹے پہ تو پکنت ہدا شرم کن بے حیائیں اچ گلہ ء

منکہ گیرت وتی ندا تہ یلہ لرزگ بادشاہ گوں سہہ ء

تو منی کیز ء زحمتان ء مچار گنداے بزگ ء بلند چہ ء

رزق آب ۽ دوستداری ۽ گوستگاں من چہ بازیں بادشہ ۽
 رزق آب ۽ من ۽ در املیت رزق جواں تام ہم ماں کیر ۽ جہہ ۽
 ہر دینم ڈکے کہ سکے کیت پہ من پیشی گندانے من ماں و اب ۽ تہا
 چم پہلینک لت پست و پار شر ۽ شر پینت پیش ڈھ ۽
 چونیں تارے گوشیتے تئی سانس پیش آیوکیں اے وڑیں کلہ ۽
 تامن ۽ کس تدنت چم و عقل تاندنت آزب پیش پیش ڈھ ۽

قومی پر بند (۱)

سلامت بات بلوچستان سلامت
 سلامت کوہ و دریائے سلامت
 بلوچستان! منی درتی منی جت
 منی عزت منی گیدی منی نعمت!

جہاں ملک ملک نام تالاں
 سروں پست انت و سیالانی سیالاں
 کدی نیلانے پر بونگ ملامت
 لامت بات بلوچستان سلامت

زمین و چمگ و کورنتے چووش
 گوشے ایر آ تلگنت استال و کہکش
 کہ یا تسنیم کوثر سر جناں وت
 سلامت بات بلوچستان سلامت

مجتی چو پل و بودل و ماں
 چوز ہم و بُر، چو ہون و گرمی و ماں
 پلت چوں بیت اچ ماتنی مجت
 سلامت بات بلوچستان سلامت

بروئن

پروئن بیا بلوچستان بروئن اگر آپی میں چمگ خشگ بوتنت
 چه نوری ء چو چا کر خان بروئن زمین ء تیل ء کیاں کشاں بروئن
 بلوچستان کہ دوست اچ شامارا کنگ کوہاں چه کاہ رودینگ رئیس
 بین پہ رکھگ ء قرباں بروئن تہ کشاں جمہوری کاناں بروئن
 کری براہیم کری نمرود ء پیا ستر درکاں ذراہی چوں مست انت
 بروئن گوں جہانیاں بروئن چو کندگ ء تگے ہاں راہ ء درکیت عنقا
 سراچوبالی میں مرگاں بروئن گوں پنجابی داو گاناں بروئن

۲

پاکیں وطن پاکیں وطن گیدی ء سرداریں وطن
 سندان من استالاں پتو تاتئی شپاں رشنا کناں
 زری دیاں ستالے ترا! ماہ ء چه استین ء گو جاں
 پر تو دلآ را میں وطن گیدی ء سرداریں وطن

گراں پہ پل گوراں آس زنجیر ٹاہناں زراہ
 گالاں گوشاں جنگی میں گوات ٹاہاں کفن گراں پہ ماہ
 پرما حیا داریں وطن گیدی ء سرداریں وطن

اے کش اگر کفر و صنم
آئینگہ محمود و گرز!!

پنکوں گراں بحر و عرب
عرش و گوں گالی کوہ برز

وش کار و شنائیں وطن
گیدی و سرداریں وطن

قومی نہیں بیرک بوت چست اور رتھلاس و پلپٹ!!

مئے نیت و دستاگ و
چپ چپ گوں جبریل و گویت

ناموس و پداریں وطن
گیدی و سرداریں وطن

دَزگیری سردار مینگل و

توزیل و آتنگے پرچے او براہمی زہرات چو جام عالی و مارا کنے مگر آزات

ہد املکت بباتے زیاں چو نور دین و گوں ماوار مرے زیل و نامرادیں کلات

پن اے اہتکڑی زیلی چوزالی باہنک انت پہ توتہ اسپر دزہم و تواروش سوگات

من چہل و ہشت و کہ ورنائناں جنگ کتاں ماں شست درتوئے ورنانہ بیت کیزوں شات

من کئی کہ ناڑی و پھوڑانی ڈکے پر وشت نکت چہ سنگ و مولا و کیز و پسیل نو اہر شات

چوشے مُرید کہ حائی و دنت حج و روت! پریشی و تہ بلوچ و کوڑخان قلات

گزر بلوچ و مروچی پدوپہ بی برگ و کہ قوم و گرانک و اچ ٹل و دشمن و شاپات

پلنت ملک چوں ڈیک چہ مینگل و عنقا

ہزار تو لگ و لشکر گورک تہ گرک و مذات

(۳)

چہ آسمی وطن ءِ خاک نیت بود شتر
 ماں گواچنی وطن ءِ چاہ ءِ آپ، آپ نمر
 ماں چم سب اہے چو الماس ءِ حاکمیں شال ءِ اوبیگیے چو گراں ناز ءِ دلبریں خال ءِ
 ماں گلز میں چو اسلام ءِ رحمت ءِ نادر ماں گواچنی وطن ءِ چاہ ءِ کپ، آپ نمر

پلیتی ءِ چہ چڑا ہیں بُناں پاک توے
 چہ آس ءِ دوز ہی دُورے بہشتی خاک توے
 بگوش زمانہ کہ اچ مانجات ءِ راہ بگر
 گواچنی وطن ءِ چاہ ءِ آپ، آپ نمر!

پہ دشمن ءِ ترا دریا ءِ چول مستیں گوں
 پہ دشمن ءِ ترا کوہ ءِ تلانگ گئیں گوں
 دل ءِ بہ بیت پیچے گم کہ تئی ہداواہر
 ماں گواچنی وطن ءِ چاہ ءِ آپ، آپ نمر!

دل ءِ سراتو من ءِ داشتگ چو ماتے ءِ کناں تئی خدمت ءِ من چو اسلیس چکے ءِ
 کہ مات ءِ پادانی چیرا بہشت ہست حاضر ماں گواچنی وطن ءِ چاہ ءِ آپ آپ نمر

بلوچستانِ عِ جُونِ

یکم جولائی 1970

اے یوسفِ پلّیں وطن

مے ڈلِ عازیزینِ وطن

۷

۲

وَش آتکے بسم اللہ ترا آجوں کی روجِ عِ بائری کوہاں مبارک مرچی بات
 بیایاتے دلداریں وطن ننگِ عِ گوں بیداگیں سَری مے ملکشِ اِچ ٹیہی عِ سات
 بیا کہ سرعِ تاجت کناں دتھے وتی ڈنّ عِ کتنگ کوراں مبارک مرچی بات
 ملکانی سرداریں وطن سیاہیں شپِ عِ اِچ چادری مے جنگلی اش سیر آپ دات
 جیواتے وشنائیں وطن لوزِ عِ چہ سہتاں سمبھوک کشتاں مبارک مرچی بات
 ایر آتکے لوگِ عِ پَدَری پدما نہ بوتش گوشن شات
 بیا بیا او بانوریں وطن بیا بیا منی وشنیں وطن

۸

۴

۳

بیا بیا بنا زیناں ترا بیا بیا کہ باز اِچ گرگِ عِ زنجیر درستیں پر شنگ انت
 چماں بنا دیناں ترا بیا بیا کہ باز اِچ گرگِ عِ زنجیر درستیں پر شنگ انت
 تئی دیمِ عِ دَ نزاں لپہک کناں مے آسمانِ عِ دیدگِ عِ زنجیر درستیں پر شنگ انت
 پُچکان و جکیناں ترا اسپیت کرنگِ ٹیلگے! دستِ عِ کڑی بھوریتنگ انت
 ہر کس بلوچے، نابلوچ! چو بانگہیں اسپیدگِ عِ پادِ عِ کڑی ہیہیتنگ انت
 جی جاں کنائیناں ترا پہکِ عِ سنتے ارس استالی نہیں ہوں ورزراگ ہیہیتنگ انت

جی جان کنایاں ترا اوشتاتہ پرتی چارگء
 بد واجہت گلینگ انت بیایا دلآ را میں وطن
 آ جوئیں روچت مینگ انت چم سہر چم بُرزیں وطن

۵

کس ءنءات گت ءء امیت ۶
 اللہ تعالیٰ جہریت نہیں کنت آخر کئے گوشگ ۹
 آج بمب و توپ ءء واجہاں! بے سیت مئے پاہلو دیگ آزات ہنخش کرتکن
 چوسوب کٹ مارا سیت بے سیت مئے جنگ ء کنگ آباد ہنخش کرتکن
 مارا خداداد ء وطن !! بے سیت مئے مال ء روگ مادمست ہم ریش ء جنن
 چو کیت ماں دست ء کپیت بے سیت مئے لوگ ء سچگ مئے زند ء کٹ مئے مرگ گور
 بیایا مڑاہ داریں وطن بے سیت مئے کیز ء لوٹیک سوگند وراں ماتیں وطن
 بیایا اوچم سہریں وطن

سلام

چمن من سلام اور ایریاں ترا ہزار سلام
 شام روئے زمینش سلام پر ماتنگ
 میانی شگرب و تارتخ و تاجدار سلام
 تو ذات خسرو و دارا ترا ہزار سلام
 توے ہمہ گلیں خاک و گلیں ڈگار سلام
 سلام ہما کوہ و پُرگت پُرتلار سلام
 سلام ہمہ نکی و کور پر آپ ہار سلام ترا
 چہ روچ ماہ کوتننگا جلشکدار سلام
 ہمہ نگاہ کہ چرے گور، ہموردہ دار سلام
 کنوک زہگانی نامان و براہ دار سلام
 بہشت و نکل و وژک ہر بلوچ ووش ہے نکل
 چرے مزین جگراں گردلی دعا کپنگ
 چہ گنگ بد ہمہ دپ اوچہ ٹنڈید ہمہ ست
 اگر نکنت شمارا اوناور اسلام

اے آسماں وزمین جہ نذات کنت عنقا

چوانچ بلوچ من آورتہ بی شمار سلام

ایرانِ دو نیم ہزار سالی جڑیں

بروئن بیا کہ ایرانِ بروئن
 یہ چندِ جوشن دیوانِ بروئن
 چے مژدہ شامے چو سالونگی آتکے
 دعا و شعرو اتانِ بروئن
 ذرہ ایراں چو بانور سمبوکِ انت
 وتارا سہیستانِ بروئن!
 منی تئی پیر کی ہنکین ہمودانت
 بکنداں چندِ جاہانِ بروئن
 مروچی برزخ اوتا کبتکہ بکندان
 نامی روحانِ بروئن!
 ہمودا خسر وودار راءِ روجِ انت
 سلامِ انتِ پاددارانِ بروئن
 بلوچی میں دارالوگ چہ عنقا
 بروئن جوشن ایرانِ بروئن

آغاۓیلہ بونیک

پادا منی پلین وطن
 پادا کہ اچ سہب ۽ سرا
 گوات ۽ گلین ستا گر ۽
 ڈہ کہ متاگ منی
 کہ پیت و نہہ اکتوبر ۽
 در کپت دہ سال ۽ چہ زیل
 آغا مروچی پدا

پا دا و جانی منیں وطن
 پا دا کہ پل اچ دیہ دیہ
 عطر و زیادانی امیر
 وشاں بلوچستان ء کئے
 چو دلبریں جلیج ء ماں سیر
 چشم دتی چچ درشتگ
 آغا بلوچ ء پ زہیر
 پا دا او بیداریں وطن
 تئی کتہ انت ہریک دپ ء
 تئی کسبہ اخبار ء تہا
 ہم ملک ء اندر ہم درا
 گوں مسلمان گوں کافر ء
 جے شگرب ء چے مگر بء
 ہم مریچی روج ہم پیسرا
 پا داں مزن نامیں وطن
 پا دا کہ مچ مین سیل بیت
 پے ملک ء کشتگ سر گریت
 پا دا پے قومی بیک ء

چ مطلبی میں چست بیت
 پادا دل ءء میں چہ جتنہ!
 آزائی پہ پل پٹیت
 پادا او چم سہریں وطن
 پاداں کہ تئی چماں نہ دیت
 چون سوپ کپٹ ملک ءء وسیت
 پادا ہے مد جنبہ
 پادا ہدا رحمان بیت
 دیمپاں میثانی شوان
 نے حاکمیں سردار بیت
 پاداں او حقدار وطن

جٹکو! یار شتگ چلیم ۽ پرکن و بہا گماں انباز کتگ چلیم ۽ پرکن بیا
 چہ من زہرینی روگ چومن ۽ آس دینگ پہ ہمے آس ۽ کشتگ چلیم ۽ پرکن و بیا
 ماں جتائی ۽ بہر چلیم نی گریٹ پمن منی حقاں شتگ چلیم ۽ پرکن و بیا
 اہل ۽ دولت و جان بیوفا یک چلیم ۽ گوں وفاداری ۽ رگ چلیم ۽ پرکن بیا
 چلیمی دوست مگوش چوٹوی مٹ بگوش پہ ہمے یات ۽ دینگ چلیم ۽ پرکن و بیا
 چہ جہاں چیرتچے اندری دوت عنقا! بیاؤ تالانے کنگ ۽ پرکن و بیا

بیا کہ در آتکہ بی بی ۽ سخ

بیامنی حانی بیامنی سخ

سہب بہاریں گواریں خماریں ہور پڑی گواریں

پل گلاب و گواڑک ۽ جج۔ بیامنی۔۔۔۔

بیا کہ مروچی مئے دل ۽ جت ۽ ہار چہ ہوش ۽ در

رسم و رواج ۽ منت و سونخ۔ بیامنی۔۔۔۔

حسن ماں شدم ڈلکیں زبان عشق ماں جہد ۽ پر شکیں دست۔

سعی و مست ۽ نے دگہ رنج۔ بیامنی۔۔۔۔

بیا چو بہار ۽ پرک ۽ پیم پال کنان عنقا ۽ گوڑا

زیارت نہیں اویتانون مہ درنج۔ بیامنی۔۔۔۔

اے من اے تو اے دیار ہمیں تہ شیری ہمب ہے
 چرے جہاں ہے پکار!! شرابی میں گلہ پ ہے
 بہشت ء گوں من ء چہ کار گلاب تاتمیں رک ہوار
 منی گس ء تنی بہار! نشہ منی خمار تنی!
 بہار چوش پر خمار جلونٹ ء منی تنگی!
 بہشت ء حور شرمسار جلونٹ ء تیوگیں ڈگار!
 چوپہل بالیں پترک ء تپیت اوستار ہان
 شپ عید آتک بیتوار جیت ہیچ گوڑے تہار

گلت سکندرات دلاپ

مناں پہ عنقا زندہ آپ

کہ پکن حور راہ چار!

☆☆☆

پگتھائیس اےس جی آرائی ڈیکوریشن، ماتیس بھڑمین جی آرائی ڈیکوریشن واریس شاعر میر محمد حسین عنقا۔ بلوچی،
قاری ڈی آر ڈی شاعر بلوچ ایک جی تاریخ جی سیاست جی عزانت کار۔

۲۰ ستمبر ۱۹۰۷ء جی صباہ ڈی عبداللہ خان بلوچ ڈی لوگ ڈی چھ ڈی ڈی بوت۔ ۱۹۲۳ء ڈی ڈی جماعت جی پنڈاس ڈی
بانڈت تن دو سال ڈی عمری کوہنگ ڈی ہیڈ ماسٹر جی منصب ڈی کارکرت ۱۹۲۶ء چہ سرکاری نوکری ڈی آزات دت
کوں وطن دوستانی ٹولی ڈی گون پت ۱۹۳۲ء ڈی کل ہند بلوچ کانفرنس ڈی انجمن وطن جی ہیرک جی چیرا نواب
یوسف علی خان عزیز بھٹی جی ہمراہ داری کت ۱۹۳۳ء میر محمد حسین عنقا پرگنی حکومت ڈی چہ بلوچستان ڈی ورک
کراچی ڈی بھگتیری روپاں ۷۱ حالت کافی شوں کاری کت استان گل، نیپ ڈی ڈی قوم دوستی سیاسی نیس
بھاس پٹیونک بوت پست سال ۱۹۳۴ء اورج ہری پور ڈی لاسور ڈی شای نکات ڈی بھگتیری ڈی مستونگ، چھ ڈی شال
جی کت کپ ڈی کیز ڈی بند ڈی گوارنٹ۔ ریل کوہ۔ تاریخ بلوچ بلوچستان گلستان سہی (بلوچی) تواری ڈی
باریس کتاب ڈی پترانی رو بند ہائی کرگتیس لہرائگی کار پرائنت۔

میر محمد حسین عنقا ۱۲ اکتوبر ۱۹۷۷ء چاسے کوڑ ڈی لذت ڈی چہ قوم ڈی ہمراہ یات اشیت۔

چوشے نریہ منی لکھ مرادیں درتانی
ماں قوم جی جی جی تہا شت کوں موڈگانے بس۔

میر محمد حسین عنقا بلوچ

بلوچی اکیڈمی کوئٹہ